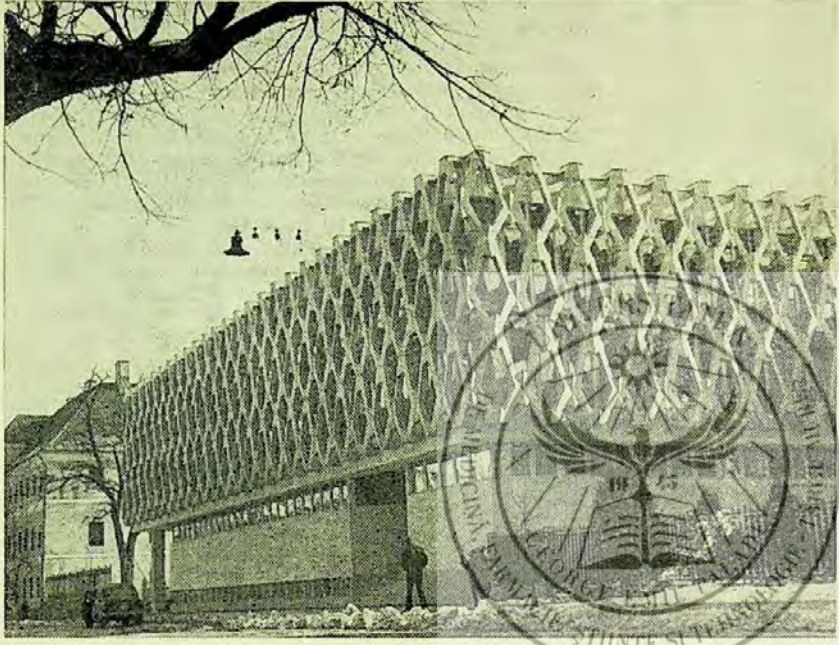

biblioteca

SUPLIMENT
AL
REVISTEI
„INDRUMĂTORUL
CULTURAL”

Buletin trimestrial de biblioteconomie

3 • 1976 0 1 SEP 2023
p. 8.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ DOLJ

Biblioteca Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Republicii Socialiste România

Ex libris-ul Bibliotecii județene Dolj

SUMAR

Preliminarii la perfecționarea sistemului național de informare

ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI 3—9

CONDUCEREA ȘI ÎNDRUMAREA ACTIVITĂȚII BIBLIOTECARE
Măsurile mai eficiente de îmbunătățire a lecturii publice în mediul rural 10—11

COMPLETAREA COLECȚIILOR
Gheorghe Debruyker și Dumitru Sandu: Criterii și norme orientative pentru bibliotecile școlare 11—14

RELATII CU PUBLICUL
Ioana Tăutu: Răspund bibliotecile publice cerințelor informării tehnico-profesionale? 15—17

PROPAGANDA CĂRȚII
Flșter 18—19

INFORMAREA ÎN BIBLIOTECA PUBLICĂ
Liviu Moscovici: Activitate complexă, unitară la Biblioteca „Gh. Asachi” din Iași 20—21

CATALOGARE
Florica Câmpeanu: Descrierea publicațiilor periodice și seriale 21—24

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR
Din patrimoniul culturii românești. Dan Simonescu: Monumente ale artei tiparului (II) 24—25
Constantin Simionescu: Ecaterina Ghica — „prima femeie română care a scris și a publicat, în limba patriei, o carte” 25—26

MERIDIAN BIBLIOLOGIC
[Stefan Gruia.]: Bibliobuzul în lume. Sinteză documentară (III) 26—29

LUCRĂRI DE SPECIALITATE 30—31
[Stefan Gruia. 1912—1976.] 31

Colectiul redacțional:
Anne-Marie Mihiț
Ioana Tăutu
George Vlădescu

Preliminarii la PERFECTIONAREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE INFORMARE

Potrivit aprecierii unanim acceptată astăzi, **informarea** constituie o parte esențială a resurselor unei națiuni, iar accesul la volumul nelimitat al informațiilor din toate domeniile de cunoaștere și de activitate umană, unul din drepturile fundamentale ale omului. În același timp, informarea nu este numai o resursă națională capitală pentru progresul științific și economic, ci, în egală măsură, și un important mijloc de comunicare socială. Dezvoltarea personalității, realizarea pe plan social și profesional a individului depind de calitatea și cantitatea informațiilor pe care acesta le primește, ca și de înlesnirea accesului la informație. Prin prisma unor astfel de considerații, scopul final al unei politici moderne de informare îl reprezintă „societatea informată“.

Expresie a politicii fiecărei țări în domeniul informării, al organizării și exploatarei optime a resurselor informaționale inestimabile în folosul propășirii națiunii pe calea progresului general, **sistemul național de informare** exprimă formula adecvată a unei modalități trăinice prin care statul garantează și asigură tuturor oamenilor angajați în activități sociale utile accesul la informațiile de care aceștia au nevoie. Pe astfel de principii s-a bazat, încă de la încheierea lui, și sistemul național de informare din țara noastră, căruiia politica culturală a partidului și statului nostru socialist, ca și sprijinul material substanțial acordat i-au asigurat constant condiții de dezvoltare pe măsura cerințelor crescînde de informare ale societății.

Pășind într-o nouă etapă de dezvoltare economico-socială, deschisă de actualul cincinal, societatea noastră socialistă, prin țelurile ei mărețe de înlăturare a Programului partidului, ridică noi cerințe, calitativ superioare, în fața sistemului național de informare. Acestea aduc în cîmpul preocupărilor celor mai actuale necesitatea unui proces susținut de perfecționare a sistemului național de informare, acțiune în cadrul căreia se impun noi exigențe în organizare. Potrivit recomandărilor de principiu ale Conferinței interguvernamentale de la Paris (23-27 septembrie 1974), desfășurată sub auspiciile UNESCO*, în urmărirea obiectivelor perfecționării organizatorice a sistemului național de informare este necesar să se aibă în vedere o seamă de principii de importanță esențială. Ne oprim acum la principiile de acest fel în privința unui prim obiectiv, și anume, **planificarea structurii instituționale a sistemului național de informare.**

Pornind de la funcția fundamentală a sistemului național de informare — asigurarea transferului efectiv de informații ce răspund nevoilor societății în ansamblu —, este recomandabil ca funcțiile tuturor componentelor (subsistemelor) sistemului — serviciile de documentare, bibliotecile și arhivele — să fie coordonate de către un organism central, însărcinat să furnizeze organelor superioare de decizie totalitatea datelor necesare elaborării și executării programelor naționale în domeniul in-

formării, programe integrate planului național de dezvoltare economico-socială.

Acțiune complexă, presupunînd mai întîi analiza resurselor umane și materiale existente, ca și a nevoilor beneficiarilor, planificarea sistemului național de informare necesită parcurgerea succesivă a unor etape distincte. Sintetic, aceste etape sînt constituite de: 1. elaborarea planurilor de dezvoltare pentru fiecare dintre rețelele instituționale care compun sistemul; 2. coordonarea planurilor acestor rețele în vederea realizării unui plan de ansamblu pentru dezvoltarea sistemului național de informare; 3. integrarea planului de ansamblu și a planurilor componente în planurile naționale de dezvoltare (general și pe sectoare de activitate); 4. armonizarea planului de dezvoltare a sistemului național de informare cu scopurile sistemului mondial de informare.

În planificarea structurii propriu-zise a sistemului național de informare, o seamă de principii se cer a fi urmate cu precădere: dobîndirea unei structuri cît mai simple a sistemului; promovarea unei colaborări efective între toate tipurile de servicii din cadrul sistemului; utilizarea la maximum a resurselor existente; asigurarea unei maxime compatibilități între subsisteme și a normelor necesare desfășurării optime a activității acestora; înlesnirea schimbului internațional de informații și de materiale documentare. Apare deci absolut necesar ca centrele de documentare, bibliotecile și arhivele să nu (mai) fie considerate ca servicii izolate sau ca rețele (sisteme) naționale de servicii independente (ale altor profesioniști sau sectoare de activitate socială), în realitate acestea fiind foarte strîns legate între ele. De asemenea, este de urmărit să se ajungă la cooperarea efectivă între toate aceste rețele și servicii în domenii cum sînt: centralizarea achizițiilor; uniformizarea regulilor de prelucrare a publicațiilor, de analiză și indexare a acestora; alcătuirea de cataloage colective; sistemul împrumutului interbibliotecar; sistemul unitar de prelucrare a datelor; folosirea mijloacelor de reprografie, a materialelor audiovizuale și a metodelor moderne de conservare a documentelor; traducerea materialelor documentare.

În cadrul sistemului național de informare, rețelelor de biblioteci le revine un rol deosebit prin sfera largă de acțiune în rîndul celor mai diverse categorii socio-profesionale. Dezvoltarea serviciilor bibliotecilor publice, de învățămînt, speciale etc. și colaborarea strînsă între acestea vor trebui să permită integrarea lor, dincolo de cîmpul informațional, în activitatea unitară cultural-educativă, în scopul sprijinirii eficiente a procesului de educație multilaterală, a pregătirii școlare și a educației permanente. Pentru bibliotecile din țara noastră, ridicarea pe o treaptă superioară a modalităților de atingere a acestor scopuri se constituie astăzi ca principală sarcină a contribuției concrete la perfecționarea sistemului național de informare, ca o premisă trăinică a acestui proces de maximă însemnătate socială.

* Vezi: UNESCO și perspectivele dezvoltării documentării, bibliotecilor și arhivelor. În: *Indrumătorul cultural*, 28, nr. 10, oct. 1975, p. 58 — 59. (Giob).

ACTUALITATEA ÎN BIBLIOTECI

- *Biblioteci comunale*
- *Biblioteci județene,
municipale și orașenești*
- *Biblioteci ale sindicatelor*
- *Biblioteci ale cooperației
meșteșugărești*
- *Biblioteci de învățământ*
- *Biblioteci ale armatei*

BIBLIOTECILE COMUNALE ȘI INTEGRAREA LOR ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL

Cu 28,9 la sută mai puțini cititori și cu 41,2 la sută mai puține volume difuzate față de perioada echivalentă a anului precedent, astfel se solda activitatea din primul semestru al anului 1975 desfășurată de un lot de 45 de biblioteci comunale din județul Botoșani. Comparativ cu semestrul I al anului 1973, scăderea volumului de activitate este și mai alarmantă, demonstrând un fenomen de descreștere continuă și accentuată a curbei: cu 38 la sută mai puțini cititori și cu 50,7 la sută mai puține volume difuzate.

Propunându-și să pătrundă în esența cauzelor ce s-au ivit pe fundalul procesului de trecere pe baze obștești a activității cu cartea în mediul rural, Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Botoșani a întreprins o analiză complexă a situației din bibliotecile amintite, elaborând, pe baza constatărilor făcute, un program de măsuri ce viza depășirea momentului de reflux al lecturii publice din satele botoșene.

Mai întâi, o scurtă trecere în revistă a cauzelor ce au generat această situație. Fluctuația cadrelor de bibliotecari se vedește a fi un motiv esențial, rădăcinile acestui fenomen aflându-se în orientarea nu tocmai judicioasă a organelor locale în selectarea și numirea bibliotecarilor în momentul trecerii acestei activități pe baze obștești. Că este așa, o dovedește faptul că, în funcție de felul cum au fost selectate cadrele, a variat însuși volumul activității. Astfel, dacă în 9 unități din lotul celor investigate s-au înregistrat cu cîte 300 de cititori mai puțin, în

alte 11, în aceeași perioadă, în ciuda întreruperilor în activitate cauzate de preluarea gestiunii, rezultatele obținute au fost dintre cele mai bune, datorită faptului că aici bibliotecarii desemnați au fost cadre didactice pătrunse de responsabilitatea cu care au fost investite.

O altă cauză — de astă dată generală — o constituie acceptarea, de înseși cadrele de conducere și îndrumare a activității bibliotecare, a ideii că trecerea muncii de bibliotecă pe baze obștești trebuie corelată cu reducerea activității acestor instituții.

Nu sînt neglijabile nici unele carențe moștenite de la vechea organizare: inactivitatea filialelor și a punctelor de împrumut; inexistența, practic, a unui colectiv de sprijin; lipsa unei colaborări active cu ceilalți factori educaționali de la nivelul comunelor; necorelarea activității bibliotecii cu cerințele și interesele colectivităților deservite.

În jalonarea programului de măsuri vizind perfecționarea sistemului lecturii publice în comuna județului Botoșani s-a pornit de la ideea înlăturării cauzelor ce au generat rămtănerile în urmă, la care ne-am referit.

Problema cadrelor s-a înscris ca un obiectiv de bază, sub două aspecte:

— apropierea efectivă a bibliotecarilor de muncă ce le-a fost încredințată și formarea convingerii că, și în actualele condiții, biblioteca poate desfășura o activitate corespunzătoare cerințelor (o convingere asemănătoare trebuie inoculată tuturor factorilor de conducere a activității culturale-educative din comună);

— înarmarea bibliotecarilor cu cunoștințe profesionale biblioteconomice, absolut necesare pentru o activitate eficientă.

Consfătuiri de lucru, schimburi de experiență, discuții de la om la om au creat cadrul manifestării unei mai intense preocupări din partea bibliotecarilor pentru readucerea bibliotecilor comunale la cota exigențelor actuale. Tematica instruirilor periodice a vizat perfecționarea profesională, îmbunătățirea stilului de muncă, promovarea unor modalități eficiente de stimulare a lecturii publice. Informările de specialitate au fost asociate cu acțiuni model, de popularizare a bibliotecii și a cărții, organizate cu participarea activă a bibliotecarilor. Eficiența acestor instruirii s-a făcut simțită în însăși creșterea cantitativă și calitativă a activității multor biblioteci în cea de-a doua jumătate a anului 1975 (față de primul semestru, un spor de 64 la sută în ceea ce privește cititorii și de 108 la sută în ceea ce privește numărul volumelor difuzate).

Un alt obiectiv înscris în planul de măsuri a fost îmbunătățirea organizării lecturii publice pe raza întregii

comune. Aspectul organizatoric joacă, după părerea noastră, un rol determinant, mai ales în condițiile în care bibliotecarul comunal — coordonator al întregii activități cu cartea pe teritoriul comunei — consacră un timp limitat activității bibliotecare (10 ore săptămînal). În scopul cuprinderii la lectură a populației din satele componente s-au adoptat o seamă de măsuri vizind reorganizarea, dezvoltarea și activizarea rețelei de difuzare a cărții. Între acestea:

— reorganizarea filialelor din toate satele componente care dispun de o școală generală (clasele I—VIII/X) prin numirea bibliotecarilor din rândurile cadrelor didactice prin decizie a consiliului popular; obligativitatea unui program de servicii a publicului de minimum 4 ore săptămînal; stabilirea unor norme minimale de activitate cu publicul (cititori înscrși-volum difuzate); reîmprospătarea ritmică (lunar) a fondului de carte de către biblioteca comunală; susținerea în fiecare lună a cel puțin o acțiune cu cartea, de mai mare amploare;

— organizarea în principalele unități economice (SMA, ferme zootehnice etc.) din satele aparținătoare a unor puncte active de împrumut;

— integrarea în rețeaua lecturii publice a cercurilor de informare organizate în circumscripțiile electorale și antrenarea responsabililor lor la popularizarea bibliotecii și a cărții, inclusiv la efectuarea împrumuturilor de carte. Faptul că în unele comune s-a trecut la aplicarea acestor recomandări se reflectă în obținerea unor rezultate pozitive, e drept, deocamdată timide, dar care constituie oricum un bun început, în cea de a doua jumătate a anului 1975: peste 11 mii de cititori din rindurile populației satelor componente (în medie, 230 pe comună) și peste 65 de mii de volume difuzate (în medie, 6, 3 volume per cititor).

Lărgirea bazei obștești a activității bibliotecare și consolidarea colaborării cu ceilalți factori educaționali din comună este un alt obiectiv formulat în planul de măsuri. În acest sens se impune constituirea unor colective de sprijin cu reprezentanți ai diferitelor categorii socio-profesionale, care să fie antrenați în activitatea de popularizare a bibliotecii și a cărții. Prezența specialiștilor în aceste colective facilitează propaganda cărții tehnico-științifice, care înregistrează încă un indice de circulație destul de scăzut. De asemenea, s-a recomandat constituirea pe lângă biblioteci a unor cercuri permanente de activitate (Prietenii poeziei, ... ai cărții științifice, ... ai cărții agricole etc.) și antrenarea membrilor lor în organizarea și desfășurarea acțiunilor de masă, a celorlalte forme de propagandă.

Pornind de la ideea că biblioteca își poate realiza menirea numai integrată

activ în ansamblul preocupărilor educaționale locale, în concordanță cu realitățile locale și cu cerințele celor ce trăiesc și muncesc pe teritoriul comunei, perfecționarea și consolidarea colaborării bibliotecii cu ceilalți factori educaționali se înscrie ca o cerință de prim rang. În lumina acestei cerințe se recomandă ca planul de activitate, elaborat în conformitate cu obiectivele planului unitar al activității politico-ideologice și cultural-educative, să urmărească cu mai multă consecvență, prin mijloacele specifice muncii cu cartea, continua informare a maselor, educarea multilaterală a omului de tip nou.

Planul de măsuri subliniază în mod deosebit necesitatea intensificării acțiunii de propagandă a cărții, modernizării formelor de stimulare a lecturii publice. Și în această direcție, multe din bibliotecile cercetate și-au îmbunătățit substanțial activitatea. Astfel pe lângă obișnuitele acțiuni de propagandă — prezentări de cărți, consfătuiri cu cititorii, recitaturi de versuri, seri literare ș.a. —, s-au organizat și manifestări complexe, de o eficacitate sporită. Am amintit astfel Cartea, prietena noastră — complex de acțiuni pe durata unei zile, vizând popularizarea cărții interesând diferite categorii de cititori; Lumea copiilor — acțiuni cu cartea, în care sînt implicate mijloacele audio-vizuale (film, diafilm, diapozitiv, disc, bandă magnetică); Zile (săptămîni) ale cărții științifice, ... agricole, ... pentru tineret sau Întîlniri cu biblioteca — vizite în grup correlate cu diverse manifestări de propagandă a cărții.

★

În măsura în care aceste programe, cu caracter recomandat, formulate de Comitetul județean de cultură și educație socialistă au fost aplicate de unele biblioteci, rezultatele nu au înfîrziat să se arate. Astfel un număr de 17 biblioteci comunale au înregistrat în 1975, în medie, cu 125 la sută mai mulți cititori decît în anul precedent și au realizat o creștere procentuală echivalentă în difuzarea cărții. Chiar dacă multe alte unități bibliotecare se situează încă în ceea ce privește difuzarea cărții și atragerea la lectură sub nivelul anilor precedenți, rezultatele obținute pînă acum au un caracter stimulator, ele venind să demonstreze că și în actualele condiții bibliotecile pot face față sarcinilor importante ce le revin în cîmpul educațional.

Mihai GÂNGĂ
Instructor C.J.C.E.S.
Botoșani

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ TIMIȘ — PREZENȚĂ AC- TIVĂ ÎN FĂURIREA OMULUI NOU

Principală bibliotecă publică și științifică a județului, biblioteca din Timișoara se înscrie în patrimoniul cultural-științific local cu bogate colecții de carte ce depășesc 480 000 de volume (din care, peste 65 000 social-politice, 56 000 științifice și tehnice, 12 000 de volume de literatură agricolă, 250 000 beletristică și peste 100 000 din alte domenii), la care se adaugă o valoroasă colecție de periodice — peste 2 000 de titluri, unele din ele pe o întindere de aproape 200 de ani. Zestrea aceasta cultural-științifică se amplifică sistematic cu valoroase achiziții de cărți, periodice, discuri, diapozitive, diafilme etc.

Satisfăcînd cerințele de lectură a peste 25 000 de cititori care împrumută anual peste o jumătate de milion de publicații (frecvență în cursul unui an: peste 205 000), instituția se situează în sîrul unităților culturale cu largă audiență la public.

Concepul ea o formă integrată în ansamblul mijloacelor utilizate de bibliotecă în sistemul propagandei, care angajează în sfera conducerii și desfășurării activității personalități culturale-științifice timișorene. Salonul literar-științific oferă în același timp tinerilor studienți posibilități de afirmare și formare a lor ca viitori intelectuali, care, pășind în producție, să se integreze cu mai multă ușurință și în viața culturală, nu numai ca beneficiari, ci și ca destoinici animatori.

Prin tematica abordată în cadrul celor peste 600 de manifestări cultural-științifice de propagandă a cărții organizate în ultimii 4 ani — la sediul bibliotecii, în întreprinderi din Timișoara și în unele localități din județ —, Salonul literar-științific s-a dovedit o tribună cu larg ecou, o școală a educației permanente, care aduce în sfera interesului pentru carte atît pe educatori, cît și o masă tot mai mare de iubitori ai slovei tipărite.

Prin așezarea în centrul activității Salonului literar-științific a popularizării cărții social-politice, a documentelor programatice ale partidului nostru, a materialismului dialectic și istoric, se va amplifica aportul Bibliotecii județene în ansamblul activității politico-ideologice desfășurate prin învățămîntul de partid, de lectorate, de cabinetele de științe sociale, de Cabinetul județean de partid, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid.

Promovarea în procesul propagandei cărții, în rîndurile tuturor categoriilor de cititori și, în special, ale copiilor

și tineretului, a literaturii consacrate muncii ca factor determinant în formarea conștiinței socialiste, în educarea morală și politică a maselor, a literaturii istorice cu un înalt conținut patriotic care sădește în inimile cititorilor dragostea de adevăr, care cultivă dîrzenia și neînfricarea, întărește voința de a participa cu întreaga putere la efortul general al poporului nostru de a-și făuri viitorul în deplină libertate, oferă cadrul de afirmare a Salonului literar-științific ca o veritabilă tribună a educației patriotice.

Cele peste 40 000 de volume — în limbile română, maghiară, germană, sîrbă și în alte limbi — din dotarea secției pentru copii, colaborarea cu Consiliul municipal al pionierilor și cu Inspectoratul școlar pe linia unor acțiuni devenite tradiționale („Zilele cărții pentru copii“), concursurile pe teme cu conținut patriotic, concursurile de desene pe asfalt, cel după lectura recomandată de bibliotecă, de recitări și de povestiri, ca și activitățile în cercul de creație literară „Mihai Eminescu“, care editează anual publicația „Mugur“, în cercul de biblioteconomie „Prietenii bibliotecii“, întîlnirile cu scriitorii, cu editorii, cu personalități politice și științifice, excursiile la case memoriale și la locuri istorice — iată doar cîteva din activitățile specifice acestei secții, devenită de mult un laborator al lecturii și, în același timp, al formării de deprinderi de muncă intelectuală.

Ca subunitate a secției pentru copii, ludoteca dispune de numeroase jocuri și jucării, care, într-o sală echipată adecvat, creează condiții pentru organizarea unor activități specifice instruirii și educării copiilor preșcolari.

Întîlnirea cu eroi ai basmelor, prin intermediul păpușilor teatrului din localitate, iar într-o perspectivă apropiată prin echipa de păpușari recrutați din rîndurile cititorilor copii, urmărirea unor povești și basme prin intermediul diapozitivelor și al diafilmelor, al discurilor și al înregistrărilor pe bandă, ca și lectura cărților ilustrate, devin contribuții complementare ale activității ce se desfășoară în cămine și grădinițe pentru copii, în familie. Înlînind trecerea de la grădiniță la școală, iar în bibliotecă de la jocuri la lectura cărții, aceste preocupări implinesc o activitate pe care întregul colectiv al bibliotecii județene o consacră — începînd cu cele mai tinere vîrstare ale populației municipiului nostru — operei mari de făurire a omului nou al societății noastre socialiste, viitor constructor al comunismului.

Mihai IANCULESCU
director

Lumina cărții

Despre funcția educativă a cărții în general s-a scris mult. Există o literatură suficient de bogată și cu privire la rolul terapeutic al lecturii, în cazul unor persoane cu maladii fizice sau psihice (biblioterapia). Nu vom relua aici principiile și metodele unei asemenea activități cu cartea, ele meritând o tratare aparte. Ceea ce ne interesează acum este prezența unor preocupări privind lectura „handicapaților” în practica bibliotecilor publice. Nu e vorba de acțiuni întâmplătoare, ci de o preocupare sistematică, pe care o întâlnim la Biblioteca județeană din Drobeta Turnu-Severin. Nevăzătorii din localitate beneficiază în cadrul clubului lor de o bibliotecă în scriere Braille. Dar interesele lor merg dincolo de fondul oricum limitat al acesteia, fenomenul literar contemporan reșinându-le în mod special atenția. În aceste condiții, Elena Lupița, îndrumător la acest club, a solicitat sprijinul bibliotecii județene, care a răspuns cu solitudine. Sarcina, și delicată, și pasionantă, i-a revenit bibliotecarului-poet Victor Rusu, de bună seamă cu sprijinul și colaborarea unui colectiv mai larg. Situația specială a acestei categorii de „citori” presupune ca și acțiunea bibliotecii în ceea ce îi privește să aibă un caracter aparte. Cum difuzarea propriu-zisă a cărții nu e posibilă, accentul cade pe de o parte pe latura informativă, iar pe de alta, pe aprofundarea prin discuții a unor probleme literare. Întîlnirile au loc săptămînal, miercuri, la clubul nevăzătorilor. Conținutul întîlnirilor, mereu nou, se axează, în linia marilor, pe cîteva coordonate: un ciclu consacrat personalităților proeminente ale literaturii române contemporane; prezentarea scriitorilor mehedinițeni; o revistă a revistelor, pe probleme. Diferitele aniversări aduc și alte teme în programul deloc rigid nici ca structură, nici ca mod de organizare. În ceea ce privește metodologia folosită se distinge, cum e lesne de presupus, modalitatea orală. Se fac prezentări de cărți și lecturi cu glas tare din cărțile respective; se organizează întîlniri cu scriitorii și, mai ales, se poartă discuții despre problemele creației, despre raportul dintre literatură și viață, despre rolul literaturii angajate ș.a., nevoia de dialog, de confruntare vie, fiind foarte pregnantă la această categorie de public cu lecturi surprinzător de bogate și de adînci.

Inutil să dezvoltăm considerații despre meritele acestei preocupări sovietice. I.T.

În pas cu timpul

Pentru municipiul Călărași, actualul cincinal constituie un moment de răscoală în destinul său economico-social. Construirea și darea în funcțiune a Combinatului siderurgic va produce adevărate mutații în structura socio-profesională a populației, declanșînd, așa cum s-a petrecut și în viața altor localități ce au cunoscut o dezvoltare industrială spectaculoasă, și mutații de esență în plan spiritual. Ca și altor instituții cultural-educative, bibliotecii municipale li revin, în acest sens, sarcini de o deosebită importanță.

Handicapată în momentul de față de funcționarea într-un local cu totul impropriu, biblioteca se află în atenția organelor de partid și de stat, care se îngrijesc să-i asigure o „casă” nouă, corespunzătoare actualelor exigențe. Pînă la sfîrșitul anului, biblioteca călărășeană va intra în noul local. De fapt, este vorba de o clădire veche, monument arhitectonic, pentru a cărui reamenajare au fost alocate 800 de mii de lei. Pentru modernizarea condițiilor de funcționare, alți 90 de mii de lei au fost investiți pentru confecționarea de mobilier adecvat. Sperăm că harnicul colectiv al bibliotecii va da, în pas cu vremea, și un nou conținut activității sale.

BIBLIOTECILE SINDICATELOR ȘI PROPAGAREA LITERATURII TEHNICE

Instalate în clădiri moderne, bibliotecile din cadrul caselor de cultură ale sindicatelor au în prezent asigurate condiții corespunzătoare — de spațiu și mobilier, alocații bugetare, cadre de specialitate — pentru desfășurarea unei eficiente munci de propagandă a cărții. Optimizarea activității lor, în condițiile integrării armonioase în ansamblul instituțiilor cultural-educative și în mod special al celor care făcîtuiesc subsistemul informațional al serviciilor de bibliotecă, ridică problema profilului colecțiilor și de aici, firesc, a rolului pe care bibliotecile de acest tip trebuie să-l îndeplinească în procesul lecturii publice și în sistemul național de informare.

Sîntem în cincinalul revoluției științifico-tehnice și țintim ca inteligența tehnică românească să rodească din plin. Se desfășoară un amplu proces de formare și dezvoltare a gândirii tehnice, calitatea de muncitor împlind pe scară tot mai mare înmagazinarea permanentă a noi și noi cunoștințe și informații de specialitate.

Bibliotecile care funcționează în cadrul caselor de cultură ale sindicatelor sînt, în majoritate, biblioteci publice cu caracter enciclopedic. În prezent, acestea nu dispun (și nici nu cunoaștem intenții în urma cărora în viitor să dispună) de fondurile de cărți ale bibliotecilor județene, municipale sau orășenești, mai bine dotate și organizate, de serviciile și cadrele calificate ale acestora. În vederea unei contribuții specifice reale în activitatea cultural-educativă din localitate, cit și în sistemul de informare, căutînd totodată să evite paralelismul față de bibliotecile publice din cadrul așezămintelor culturale, unele dintre bibliotecile caselor de cultură ale sindicatelor și-au constituit și dezvoltat colecții reprezentative de literatură tehnico-științifică în cadrul fondurilor enciclopedice cu care au fost inițial dotate. Este un pas spre stabilirea unui profil mult mai util în ansamblul servicii cu cărți a populației de pe teritoriul unei așezări urbane. Dar și în aceste cazuri, fondurile „îmbătrinite” prin uzura morală a cărților și prin vechimea unor publicații periodice de specialitate pe care le conțin, lipsa sau stadiul „în curs de organizare” a cataloagelor, personalul insuficient și deseori folosit și în activități extrabibliotecare, utilizarea nefuncțională a spațiului, mobilierul neadecvat (situație întîlnită, de pildă, la

Piatra-Neamț) sînt tot alții factori care subminează încercarea, lăudabilă, de a asigura prezența unor servicii bibliotecare eficiente în cîmpul larg al propagării științei și tehnicii. Rolul posibil al acestora — să poată oferi, la nivelul unui oraș, literatură și informație tehnică actuală, pentru toate domeniile de interes ale locuitorilor, să contribuie activ la formarea și permanentizarea deprinderii de a studia și folosi constant cartea tehnică, să asigure o informare operativă asupra întregului potențial bibliografic (carte și periodice) existent în bibliotecile, de diverse tipuri, din localitate, în sfîrșit, să mijlocească o colaborare permanentă între aceste unități în privința elaborării unor arhivescare instrumente colective de informare în domeniul tehnico-științific și în privința achizițiilor de publicații. Credem că asupra acestor lucruri, astăzi doar în fază de dezerdat teoretic, organele în drept — comitele județene de cultură și educație socialistă, consiliile județene ale sindicatelor, conducerile întreprinderilor — ar trebui să reflecteze și să întreprindă măsuri prin care noțiuni ca „integrarea” și „coordonarea” activității, „colaborarea” și „cooperarea” între diferitele rețele de biblioteci să dobîndească substanță, să se exprime direct, prin fapte și acțiuni de reală eficiență, de utilitate socială.

Faptul că, în ultimii ani, la unele case de cultură ale sindicatelor au luat ființă case ale tehnicii nu reprezintă decît o jumătate de pas. Acestea își fac remarcată prezența în special prin activitatea cercurilor inginerilor și tehnicienilor (remarcabilă în unele locuri, cum am întîlnit la Sibiu), dar nu au găsit încă modalitățile prin care să asigure o bază temeiică propagandei tehnice — organizarea unor puternice biblioteci tehnice. Cîștigurile, ușor previzibile, în creșterea calitativă a acestei activități sînt încă un îndemn la reflecție și asupra posibilității unei astfel de soluții din partea caselor tehnicii.

A. MIHIT

„ZIUA BIBLIOTECII TEHNICE” ● Biblioteca „Astra” din Sibiu este inițiatorul și organizatorul unei „Zile a bibliotecii tehnice”, prilej de întîlnire periodică cu lucrătorii din bibliotecile tehnico-documentare din localitate pentru realizarea în comun a programelor de propagandă a cărții. În linia aceluiași preocupări se înscrie și organizarea în bibliotecă a unui „colț al tehnicianului”, cu lucrări de referință, buletine signalactice, dicționare pe domenii etc.

INFORMAREA ȘI DOCUMENTAREA — COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII CABINETULUI DE ȘTIINȚE SOCIALE

Cabinetul de științe sociale reprezintă unul dintre cele mai importante mijloace de realizare a sarcinilor catredrei de științe sociale, cu obiectivul său central — educarea tineretului în spiritul înaltelor idealuri ale construcției socialiste și comuniste în patria noastră. Totodată este un laborator didactic care participă la procesul de integrare a învățămîntului cu cercetarea și practica.

Cabinetul realizează aceste principale comandamente atît prin funcția instructiv-educativă, de informare și documentare, cit și prin funcția metodică și științifică. Din punct de vedere pedagogic, informarea în cabinet schimbă mediul tradițional, de clasă, în studiu individual, creînd alte deprinderi, superioare, pentru munca intelectuală.

Un asemenea microcentru de documentare, cu funcții de laborator didactic, este și cabinetul de științe sociale din cadrul Institutului pedagogic — Constanța, axat pe o informare utilă, necesară procesului de învățămînt, folosind permanent cercetarea bibliografică — deocamdată în limbaj normal, neindexat și necodificat, cu o metodă clasică de lucru, cîteodată sistematică (citirea integrală a documentelor), alături punctuală (parcurerea rapidă a textelor, pentru extragerea noțiunilor căutate).

Sistemul de lucru cel mai potrivit pentru cabinetul institutului nostru s-a dovedit a fi fișarea materialelor de științe sociale — cărți și periodice —, clasificarea, trierea și repartizarea fișelor în subgrupele aparatului documentar, constituit după prioritățile de solicitare, element care menține și adîncește diversitatea fișierelor informative.

Pentru a răspunde în mod operativ necesităților de informare impuse de predarea și seminarizarea cunoștințelor din domeniul științelor sociale și de învățămîntul politico-ideologic cu toate categoriile de cursanți, cabinetul dispune de fișiere analitice ale periodiceilor, care semnalează integral, subdivizionar, materialele social-politice cuprinse în publicațiile de specialitate. Adaptat la programele pentru disciplinele aparținînd catredrei de științe sociale, formînd descriptorii din noțiunile de bază ale acestora, fișierul devine în final o bibliografie curentă, răspun-

„Este de înțeles că specialistul de miine, în orice domeniu de activitate ar lucra, trebuie să posede și cunoștințe sociale și politice necesare pentru a putea fi un participant activ la conducerea întregii vieți social-economice“.

NICOLAE CEAUȘESCU

zind cerințelor practice ale fiecărui cititor. După concepția documentară, catalogul rămîne principalul instrument de înmagazinare a informațiilor unei epoci de masiv progres social, științific și tehnic. În această accepțiune se înscriu și celelalte cataloage: de noutăți editoriale, tematic (pentru dezbateri în seminarii sau la învățămîntul politico-ideologic de partid, A.S.C. și sindical), alfabetic și sistematice (de cărți, periodice, microfime, diapozitive, planșe, scheme); analitice, din operele clasice ale marxism-leninismului și, în pregătire, din opera secretarului general al P.C.R. La elaborarea unor seturi de bibliografii tematice au fost antrenati și studenții, după ce, în prealabil, la începutul anului universitar, s-au organizat cîteva lecții — inițiere în biblioteconomie, în folosirea instrumentelor de informare și documentare, în folosirea aparatului critic al oricărei publicații.

Formula documentării în cabinetul de științe sociale s-a dovedit viabilă și în activitatea de cercetare a catredrei — puternic ancorată în rezolvarea unor probleme de interes județean.

În planul integrării cu cercetarea și producția, cabinetul a organizat sau sprijinit desfășurarea în institut a unor simpozioane și sesiuni de referate și comunicări științifice („Dobrogea — în economia națională“, „Cercetare și producție“, „Revoluția de la 1848 în Țările Române“) sau a fost prezent, la manifestări similare organizate de alte instituții (Biblioteca județeană, Muzeul de arheologie), cu comunicări pe teme privind valorificarea documentației de interes local. De asemenea, studiile privind eficiența activității politico-ideologice cu studenții, chestionarele sociologice, articolele realizate de către cadrele didactice ale institutului au la bază și o parte din informarea efectuată în cabinetul de științe sociale.

În sala de documentare sau prin informarea vizuală realizată în institut (săli de curs, culoare, avizier), cabinetul își îndeplinește rolul de catalizator și dinamizator al muncii politico-ideologice.

Astfel conceput, cu posibilități multiple de îmbogățire și diversificare, cabinetul creează condiții pentru cu-

noaștere și autoperfectiune, furnizează la zi informația privind „imperativele cotidiene“¹, poate contribui la stimularea inițiativei, la educarea responsabilității față de societate. Ca centru de informare și documentare în științele sociale și politice, el este magnetul care atrage studentul spre microcercetare, „spre elaborarea individuală a ideilor și principiilor pe care le comunicăm, spre o atitudine creatoare și vie față de înțelegerea realității sociale, politice și spirituale contemporane“².

Bibliografia, componentă a activității cabinetului, transmițînd permanent informații privind cele mai valoroase lucrări din patrimoniul cultural, constituie premisa unei documentații mereu actuale asupra problemelor vieții sociale, înregistrînd și sistematizînd tipărituri diverse ca proveniență și conținut. Ținînd seama de imperativele cercetării științifice, fișierele bibliografice sînt prime instrumente capabile să satisfacă orice exigențe, ca surse complete care concentrează și semnalează categorii de documente referitoare la diferitele sectoare ale activității umane și sociale.

În sistemul instrumentelor de lucru, intervine tot mai des relația bibliografie — documentare, informare, specifică condițiilor epocii moderne.

Documentele de partid, prin complexitatea cu care definesc problemele educaționale, prin importanța pe care o acordă ridicării nivelului general al cunoașterii, confirmă pe deplin necesitatea ca organizarea cabinetului de științe sociale să fie o expresie a unei metode științifice de lucru, să cuprindă elementele informaționale, care în totalitatea lor comunică eforturile creatoare ale cetățenilor României în opera de edificare a socialismului și comunismului.

Constanța CĂLINESCU
documentarist
Institutul pedagogic-Constanța

¹ Potîngă, Constantin. *Educație și cultură*. Iași, Junimea, 1975, p. 71.

² Grîmberg, Cornelia. *Introducere în metoda predării științelor sociale*. Buc., 1975, p. 230.

INTEGRAREA — O NOȚIUNE ACCEPTATĂ DOAR FORMAL?

Conjugarea acțiunilor specifice, pe baza colaborării strinse între diferite rețele de bibliotecă, constituie un criteriu al integrării activității bibliotecare, alături de cel al prezenței active în ansamblul unitar al muncii cultural-educative. Deși izvorită din necesitate, deși recunoscută unanim drept un câștig în continua perfecționare calitativă a activității bibliotecilor noastre, integrarea — cel puțin în primul aspect, la care ne vom referi în continuare — mai înregistrează încă aspecte de acceptare formală, de adeziune verbală. Afirmarea ne-o în-lărește, ca un exemplu cu putere de generalizare pentru rețeaua bibliotecilor cooperăției meșteșugărești, activitatea bibliotecii de profil din municipiul Baia-Mare.

Privită atent, activitatea de servirea bibliotecară a cooperătorilor băimăreni conține, în mecanismul ei intim, elemente care nici pe departe nu favorizează încheierea într-un sistem eficient a lecturii publice și a serviciilor de informare destinate maselor largi de oameni ai muncii. Dimpotrivă, elemente de „organizare specifică” se constituie ca o adevărată frână chiar a dezvoltării propriiei activități. Normele care stau la baza acestei organizări, intenționând preocupări de fundamentare științifică a serviciului de bibliotecă din partea forului tutelar, UJCM, sînt rigide în concepție și depășite ca aplicabilitate. Dar, să exemplificăm.

Biblioteca cooperăției meșteșugărești din Baia-Mare este destinată servirii unui număr de 3 600 de cooperatori, încadrați în 5 mari unități (cooperative). Acest serviciu de bibliotecă publică cu profil de cultură generală este alcătuit din o unitate centrală (biblioteca propriu-zisă) și 100 de puncte de împrumut (numite impropriu, în continuare, „biblioteci volante”), organizate în lot atîtea secții ale celor 5 cooperative. (Normele stabilite de UCECOM prevăd obligativitatea existenței a minimum 60 de „biblioteci volante” pentru a putea funcționa o bibliotecă centrală!) Dar această bibliotecă, deservită de un cadru calificat, este ea oare o bibliotecă? Din două motive, nu. Întîi, bibliotecarul își cheltuiește aproape întreg bugetul de timp de muncă dispunerii circulației fondului bibliotecii (destul de bogat: peste 18 000 de volume, din care 66 la sută carte beletristică) la cele 100 de puncte de împrumut, aflate în grija cite unui cooperator. Este o muncă prin excelență administrativă, lunar întocmindu-se 100 de borderouri de predare-primire a cărților către punctele de

împrumut și tot lunar operindu-se restituirea celor circa 3 000 de volume aflate în secțiile cooperative.

În al doilea rînd, biblioteca nu funcționează ca unitate de împrumut, de lectură și informare, ci, așa cum a fost concepută activitatea, ea este pur și simplu un depozit pentru punctele de împrumut. Plecînd de la aceasta, bibliotecii i s-au rezervat, în sediul UJCM, două mici încăperi, care nici ca depozit nu sînt corespunzătoare.

În situația actuală, care dăinuie de mai mulți ani (netulburată decît de intervenții timide din partea bibliotecarei Lucia Nechiti), îmbunătățirea calitativă a servirii cooperătorilor apare ca o imposibilitate, iar participarea bibliotecii cooperăției în procesul unitar de lectură publică, ca o absență motivată tocmai prin „specificul” activității ei, pe care noi l-am numi, așa cum de fapt este, închistare în departamentalism. Pe această bază, colaborarea cu celelalte instituții de lectură publică din municipiu se reduce la relații personale, de consultare sporadică, ale bibliotecarei cu colegii din biblioteca județeană. O seamă de acțiuni de colaborare eficientă — pe probleme de completare a colecțiilor, de studiere a gradului calitativ al lecturii cooperătorilor și a preferințelor lor de lectură, de întocmire a unor instrumente colective de informare și de dezvoltare a colecțiilor, în sfîrșit, de propagandă a cărții — sînt însă practic neabordate. Drept urmare, în 1976, în decurs de 6 luni, biblioteca cooperăției a servit celor 1600 de cooperatori înscrși ca cititori numai 6700 de volume, ceea ce, pe întreg anul, ar învîca o circulație sub 1 a colecțiilor cu care este înzestrată.

Rigiditatea normelor amintite paralizază orice propunere de îmbunătățire a organizării activității. De pildă, s-a propus înființarea, în locul unui număr exagerat de puncte de împrumut, a unor filiale ale bibliotecii la sediile unităților mai mari (cu 300 — 500 de cooperatori), oferindu-se astfel prilejul de a pune la îndemîna cooperătorilor fonduri permanente de cărți, mai bogate și mai variate. De altfel, servirea cooperătorilor și la sediul bibliotecii centrale, unde alegerea cărților se poate face dintr-o colecție bogată, este o activitate încă interzisă la Baia-Mare.

Deci există cărți, există bibliotecar calificat, dar și... „norme”. În loc să asigure cadrul organizatoric care să permită, într-o structură unitară pentru cooperăția meșteșugărească, sporuri calitative ale servirii bibliotecare, aceste „norme” se opun oricăror perfecționări, lipsind lectura cooperătorilor de orizontul larg al integrării ei în sistemul lecturii publice. Ridicăm această problemă în speranța că

forurile tutelare ale rețelei de biblioteci vizate vor analiza mai amplu situația existentă și vor trage concluziile ce ni s-au impus și nouă după vizitarea bibliotecii din Baia-Mare. Și de aici, poate nu vor întîrzi o serie de măsuri care să mărească contribuția acestor biblioteci la ridicarea calitativă a serviciului de bibliotecă publică, făcînd din integrare o noțiune concretă, viabilă, eficientă.

George SEBASTIAN

CARTEA LA LOCUL DE MUNCĂ ● În ideea de a apropia cartea de cititori, de a crea facilități de acces la lectură celor cuprinși în procesul producției și totodată de a contribui la integrarea profesională a tinerilor angajați, în practica Bibliotecii orășenești din Rădăuți s-a înscris de mai mulți ani organizarea de biblioteci mobile la locurile de muncă. Rezultatele obținute la întreprinderea metalurgică de industrie locală au determinat colectivul bibliotecii să aplice a asemenea metodă și la tîndra fabrică de tricotate din localitate. Biblioteca orășenească a detașat fonduri de 400—500 de volume, împrospătate lunar, activitatea desfășurîndu-se sistematic, cu un program așezat de cite 4 ore, grație asumării voluntare a răspunderii bibliotecii mobile de către două tinere muncitoare — Rodica Lazurescu și Coca Sofronie; în plus, împrumuturi suplimentare se efectuează și în pauzele de masă. Rezultatele obținute pînă acum confirmă că organizarea acestor biblioteci mobile a răspuns unei cerințe reale: 400 de cititori înscrisi în ultimul trimestru al anului trecut, aproape 700 în semestrul I al acestui an. De la lectura la bibliotecă mobilă la lectura mai complexă și mai pretențioasă la Biblioteca orășenească, tinerele lucrătoare ale fabricii de tricotate rădăuțene mai au de făcut doar un pas.

BIBLIOTECA, ÎN CONȘTIINȚA PICTORILOR-COPII ● Bibliotecar-pedagog, Ada Stăncescu, responsabilă secției pentru copii a Bibliotecii orășenești din Cîmpulung Moldovenesc, este permanent preocupată de găsirea unor modalități de lucru cu copiii prin care să contribuie cit mai eficient la formarea lor multilaterală. Nu demult, ea a organizat, în colaborare cu Căminul nr. 1 și Grădinița din localitate, un concurs de desene pentru preșcolari. Teme: „Dacă aș fi constructorul orașului, aceasta ar fi prima mea realizare”; „Dar pentru mama”; „Cum vreau să arate orașul meu în viitor”. Cele mai reușite desene, selectate de un juriu avizat, au făcut obiectul unei frumoase expoziții în care impresionează frecvența cu care apare, în prima acțiune, ca prim obiectiv de construit, Biblioteca.

UN NOU GHID AL BIBLIOTECII JUDEȚENE SUCEAVA ● Publicului sucevean i-a fost recent pus la dispoziție un util instrument de orientare în bibliotecă publică a județului. Realizat sub formă de pliant, ghidul oferă informații asupra datării, serviciilor de lectură și de informare, condițiilor de frecventare, orașului, precum și adresa, numerele de telefon etc. Cîteva fotografii cu aspecte din secții dau un caracter mai atractiv ghidului. Tot astfel, maximele despre bibliotecă și carte inserate pe parcurs. Binevenit și fotomontajul cu copertele unor lucrări de referință, sugerînd bogăția și diversitatea acestui fond al bibliotecii. Totuși, avînd în vedere că acestora li se adaugă și o filă cu Calendar 1976, apreciem că spațiul consacrat „extra”-urilor este în ansamblul ghidului cam mare și că altfel utilizat s-ar fi putut mări valoarea informativă a lucrării, prin particularizarea unor aspecte prezentate în general.

ÎMPRUMUTUL INTERBIBLIOTECAR

În activitatea Bibliotecii centrale a Ministerului Apărării Naționale, precum și a celorlalte biblioteci din armată, se profilează tendința diversificării și a creșterii complexității informării și documentării cititorilor. Caracteristica dominantă a cerințelor speciale de documentare o reprezintă nevoia consultării surselor primare, a documentelor autorizate în materie, a noutăților editoriale în măsură să informeze pe cititorii asupra ultimelor descoperiri, puncte de vedere, interpretări, sintetizări ale fenomenului studiat. La această caracteristică se mai adaugă faptul că de regulă asemenea surse de informare nu se reduc la publicații în limba română, ci sînt completate cu cărți sau periodice străine. Pe de altă parte, documentarea propriu-zisă presupune o parcurgere și în extensie și în profunzime a domeniului abordat, adesea impunîndu-se și lecturi retrospective, urmărirea în timp a evoluției unei anume problematice. Este normal ca satisfacerea unor asemenea cerințe de documentare și de informare să nu se limiteze la materialul furnizat de colecțiile unei singure biblioteci, care, prin profilul lor, prin particularitățile achiziției, nu pot asigura o abordare exhaustivă. În consecință, se recurge la împrumutul interbibliotecar beneficiindu-se, prin acest mijloc, de posibilități nelimitate de acces la orice publicație, indiferent de locul unde aceasta se află.

Pentru bibliotecile din armată împrumutul interbibliotecar este înlesnit de serviciile oferite în acest sens de Biblioteca centrală a Ministerului Apărării Naționale. Practic, marea majoritate a cererilor de informare și documentare exprimate de diverși beneficiari, prin intermediul bibliotecarilor din unități, sînt satisfăcute de publicațiile existente în fondurile acesteia. Numai în anul 1975 au fost onorate, prin împrumut interbibliotecar, de către Biblioteca centrală peste 900 de solicitări, atît din unitățile garnizoanei București, cit și din provincie. Situațiile, destul de rare, în care biblioteca noastră nu dispune de lucrările solicitate sînt rezolvate prin procurarea lor din alte biblioteci din țară sau străinătate.

Desigur, efectuarea împrumutului interbibliotecar nu poate fi concepută fără existența unor mijloace bibliografice de informare, care fac cunoscute cititorilor și bibliotecarilor din armată, ca mediatori ai acestora, fondurile de carte și de periodice existente în bibliotecile din țară.

În afara lucrărilor de acest tip editate pe plan național — „Bibliografia R.S.R.”, buletinul „Cărți străine intrate în bibliotecile din R.S. Româ-

nia” și „Repertoriul periodicelor străine intrate în bibliotecile din R.S. România” — Biblioteca centrală a Ministerului Apărării Naționale realizează, cu această finalitate, și o seamă de instrumente proprii.

„Buletinul bibliografic de literatură social-politică și militară”, cu apariție semestrială, difuzat în toate bibliotecile din armată, înregistrează cartea românească și străină nou intrată în fondurile bibliotecii centrale într-un semestru, grupată pe următoarele domenii: lucrări de referință, legislație, carte social-politică, carte militară. Din păcate, Buletinul bibliografic este încă destul de puțin folosit de către bibliotecarii din rețeaua noastră. Ca urmare, atunci cînd se solicită o carte prin împrumut interbibliotecar, cererea este deseori incompletă, fără datele care ar facilita găsirea ei, deși, în acest scop, în buletin, pe lângă datele bibliografice ale lucrării, se indică și cota acesteia.

„Catalogul de presă al publicațiilor periodice românești și străine primite prin abonament și schimb de către Biblioteca centrală a Ministerului Apărării Naționale și unele instituții militare centrale” oferă bibliotecarilor și cititorilor posibilitatea de a cunoaște perioadicele respective.

O altă sursă de informare necesară practicării împrumutului interbibliotecar o reprezintă bibliografiile tematiche. De pildă, pentru orice informare retrospectivă din domeniul gândirii militare românești, „Bibliografia militară românească: 1831—1978”, în trei volume, indică, pentru fiecare lucrare inserată, biblioteca în care aceasta se găsește. În alte situații, locul unde se află lucrările semnalate este precizat în prefața bibliografiilor respective sau în cadrul aparatului științific al acestora.

Atunci cînd materialele de referință oferă date insuficiente pentru depistarea unor lucrări solicitate prin împrumut interbibliotecar, se recurge la contactul direct cu bibliotecile în care se presupune că ar putea exista lucrările cerute. În acest fel, bibliotecarul nu se mulțumește cu regretul de a nu putea satisface o anumită cerere, ci se manifestă ca un intermediar activ între cititor și patrimoniul bibliografic de care dispune întregul sistem de informare și documentare, consultînd cataloagele altor biblioteci pentru a depista unde se află materialul solicitat. Modalitatea fiind oricum greoasă și considerată de noi ca provizorie se impune, în etapa viitoare, elaborarea și folosirea cataloagelor colective, a cataloagelor centrale, care să înregistreze fondurile tuturor unităților din rețea.

De asemenea, pentru realizarea unui sistem de servire operativă este necesar să se găsească calea cea mai simplă de împrumut. Dacă o carte

se află la o unitate militară mai apropiată sau la biblioteca publică a localității respective, nu are sens ca această carte să fie cerută unei biblioteci din Capitală. Adesea apar situații cînd pentru un timp devin insuficiente exemplarele dintr-un titlu aflate într-o anumită bibliotecă. Ar fi foarte simplu, știindu-se sigur că un număr de exemplare ale aceluiași titlu se găsesc în alte biblioteci care nu au atunci neapărată nevoie de ele, să se facă împrumutul respectiv pentru perioada în care titlul cerut este suprasolicitat. Asemenea cazuri apar frecvent în bibliotecile instituțiilor militare de învătămînt care nu iau însă întotdeauna din timp măsurile cuvenite, de preîntîmpinare a situațiilor de acest fel.

Nerestituirea cărților la termenul fixat, deteriorarea acestora prejudiciază relațiile dintre biblioteci, determină neîncrederea în efectuarea împrumutului interbibliotecar. Grija față de carte este îndeobște necesară, dar se impune o dublă atenție atunci cînd se dă cititorului o carte care nu este a bibliotecii respective. Nu este mai puțin adevărat că această suspiciune face ca unii bibliotecari să nu-și asume din principiu răspunderea, iar unele biblioteci să nu satisfacă cererile de împrumut interbibliotecar. Or, deasupra greutăților inerente trebuie oricum pus interesul cititorului, ceea ce este în fond un deziderat social.

Pentru intensificarea împrumutului interbibliotecar în rețeaua bibliotecilor din armată există încă multiple posibilități. Antrenarea tuturor categoriilor de biblioteci și folosirea atentă a resurselor vor putea face ca în scurt timp acest mijloc modern de satisfacere a cerințelor de documentare și informare să fie generalizat.

Gabriela ȘOIMARU

ÎNTRERECERE ÎN VRANCEA ● La începutul acestui an, bibliotecile comunale din județul Vrancea recepționau o emoționantă chemare la întrecere. Închinată Congresului educației politice și al culturii socialiste, această chemare era lansată de Biblioteca comunală Vultur, care propunea, pentru 1976, realizarea unor obiective menite să ridice activitatea bibliotecară la nivelul exigențelor actuale: procent de atragere la lectură de cel puțin 10 la sută (din care minimum 25 la sută adulți, cu o frecvență medie anuală per cititor de 6); indice mediu de lectură de 12 volume; indice de circulație a colecțiilor de minimum 1; difuzare, în procent minim de 8 la sută, a cărții social-politice și de 6 la sută a cărții tehnico-științifice în ansamblul volumelor împrumutate. Un accent deosebit era pus în „chemare” pe organizarea și gospodărirea exemplară a bibliotecii și pe legarea mai strînsă a activității bibliotecii de sarcinile politice, social — economice și culturale ale localității și asigurarea în acest sens a unei propagande a cărții corespunzătoare.

Acordînd toată atenția acestui important compartiment al activității culturale-educative, în lumina indicațiilor Comitetului județean de partid, Consiliul popular al județului Vrancea și Comitetul de cultură și educație socialistă au antrenat direct în organizarea și urmărirea concursului consiliile populare comunale, chemate să mobilizeze în acest scop colectivele de sprijin ale bibliotecilor respective, întreaga intelectualitate a comunei, făcînd din munca cu cartea o problemă a obștii.

SIMPOZION DE BIBLIOFILIE ȘI EX LIBRIS

Nu demult, Cercul științific integrat de bibliologie al Universității din București și Direcția patrimoniului cultural național au organizat simpozionul „Bibliofiliile și ex libris în România contemporană”, manifestare științifică la care au fost prezentate 15 comunicări și au participat conducători de mari biblioteci, cadre didactice universitare, cercetători din domeniul bibliologiei, studenți, colecționari particulari. Ședințele de lucru ale simpozionului au îmbrățișat o largă sferă tematică, între care problema extrem de actuală a **evidenței și păstrării patrimoniului național de carte bibliofilă**: fondul de incunabile din bibliotecile românești; colecțiile de legături artistice, tezaur de mare valoare bibliofilă; documentele de istorie literară și iconografice aflate în arhivele particulare; documente privitoare la unele aspecte ale mișcării muncitorești din România identificate în bibliotecile particulare. Au fost semnalate, cu acest prilej,

prețioase piese bibliofile, necunoscute până de curind și aflate în colecții publice sau particulare. A fost evocată, de asemenea, frumoasa noastră tradiție în păstrarea cărților rare și prețioase și în folosirea **ex libris**-urilor, atenția participanților fiind reținută în mod deosebit și de expunerea prof. univ. dr. doc. Augustin Z.N. Pop referitoare la fondul de manuscrise și autografe eminesciene existente în arhivele și bibliotecile din România. Anticipind centenarul independenței noastre naționale, cercetătorul Dan A. Lăzărescu, de la Biblioteca centrală universitară din București, a înfățișat un amplu și, în parte, puțin cunoscut tablou bibliografic al marelui război din 1877, văzut mai ales din perspectivă europeană.

Toate comunicările au fost intens discutate de către cei prezenți la manifestare, constituind o reală masă rotundă a cercetătorilor cărții vechi și contemporane, consacrată, în primul rînd, integrării și valorificării marilor noastre tezaururi bibliofili în circuitul culturii și civilizației societății socialiste românești. ■ **C. DIMA-DRĂGAN**

ECOURI LA „ANCHETA NOASTRĂ”

Materialul publicat în ultimul număr al **Buletinului Biblioteca** sub titlul „Programul de achiziții — selecție responsabilă și competentă”, cuprinde, între altele, unele aspecte deficitare constatate în activitatea Bibliotecii orașenești din Urziceni. Ca for metodice județean, situația nu ne era cu totul necunoscută, fiind sesizată în acest sens, încă de la începutul anului, de Colectura bibliotecilor care ne deservește. Deși, operativ, am atras atunci atenția bibliotecarelor din Urziceni asupra necesității stabilirii precomenzilor, nu am cercetat însă cauzele stării de fapt și nici nu am controlat în ce mod a fost rezolvată situația. De asemenea, nu am găsit necesară îndrumarea de specialitate, pentru următoarele considerente: micul colectiv al bibliotecii din Urziceni are o îndelungată experiență profesională, unitatea funcționind multă vreme ca bibliotecă raională cu atribuții metodice; pentru zona respectivă, biblioteca e antrenată și în prezent în îndrumarea bibliotecarilor comunali; cunoștințele profesionale ale bibliotecarelor respective au fost recent verificate în cadrul primei etape a reciclării, cînd au fost și atestate. Cele relevate de ancheta întreprinsă de **Buletinul Biblioteca** ne-au demonstrat însă necesitatea de a nu scăpa din acțiunea de îndrumare și control nici asemenea colective mai „experimentate”.

Nerespectarea indicațiilor, de fapt a sarcinilor de serviciu, în direcția achiziționării unui fond de carte corespunzător cerințelor localității și populației căreia i se adresează biblioteca, a asigurării împrumutării ritmice și prompte a colecțiilor cu noutățile editoriale și în acest scop deplasarea lunară la colectură în vederea selectării titlurilor ce urmează a fi procurate (cu atât mai necesară în condițiile în care precomenzile nu au fost făcute la timp), ca și nepăstrarea unei evidențe clare a întregii activități, ne-au impus o deplasare la fața locului pentru adoptarea măsurilor corespunzătoare. Astfel:

— s-au comandat la colectură, deși târziu, pe baza planurilor editoriale, titlurile de care vor avea nevoie și care nu au apărut încă, totalizînd (în valoarea contractului încheiat, de 10 000 lei) 751 de titluri în 1027 de exemplare;

— lunar, cite o bibliotecară se va deplasa la colectură pentru a urmări achizițiile și a selecționa ce consideră că ar interesa în plus, punîndu-se accent pe literatura nebeltristică;

— „înrădăcirea” vor fi urmărite sistematic pe baza unei evidențe pe fișe întocmite conform precomenzilor;

— toate celelalte evidențe vor fi ținute la zi. Totodată, pentru abaterea disciplinară de la sarcinile de serviciu s-a propus ca ambele bibliotecare să fie sancționate cu multrare.

Verificarea concretă de către Biblioteca județeană Ilfov a îndeplinirii indicațiilor date a fost prevăzută pentru luna august. De asemenea, pînă la sfîrșitul anului, se va acorda un ajutor concret pe această latură a activității bibliotecare și celorlalte biblioteci orașenești din județ.

Virginia LĂZĂRESCU
director
Biblioteca Județeană Ilfov

„BIBLIOENCICLOPEDIA” ●

Un ingenios mijloc de propagandă a cărții, cu largi virtuți informative, a fost introdus în practica Bibliotecii „V.A. Urechia” din Galați. Este vorba de o emisiune înregistrată pe bandă de magnetofon și transmisă la secția de împrumut pentru adulți, în orele de aflix, sub titlul generic „Bibliociclopedia”. Emisiunea — reinnoită lunar — cuprinde următoarele rubrici: **Telex editorial**, prezentarea ultimelor achiziții ale bibliotecii, un spațiu mai amplu fiind acordat celor mai importante titluri; **Rarități bibliofile**, cu referiri la propriile colecții, dar și la patrimoniul altor biblioteci; **Etica cititorului**, cuprinzînd extrase din regulamentul bibliotecii, ca și exemple concrete privind comportamentul cititorilor.

SCRIITORI SĂRBĂTORIȚI DE COPII ●

O acțiune mai veche a Secției pentru copii din cadrul Bibliotecii municipale „M. Sadoveanu”, constituită în ciclul „Drumuri și condeie”, viza, cu prilejul unor aniversări comemorînd ale scriitorilor noștri clasici, să-i familiarizeze pe cititorii-copii cu activitatea și opera acestora. Intrat într-o nouă etapă, ciclul urmărește, începînd din luna mai a anului trecut, într-o formulă inedită, să-i apropie pe scriitorii contemporani de micii lor cititori. Biblioteca organizează, cu contribuția directă a copiilor, manifestări sărbătorești: o prezentare a scriitorului realizată de un confrate literar, un recital din opera sa susținut de copii, împărțirea ecusoanelor „Prietenii ai cărții”, citirea unui papirus cu versuri de mulțumire adresate de copii scriitorului sărbătorit. Tiberiu Uton, Iuliu Rațiu, Costache Anton, Constantin Chirșă, Ioana Postelnicu, Lucia Demetrius, Agatha Grigorescu-Bacovia, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Mircea Sintimbreanu, Mihai Negulescu și Vinicuța Gafița sînt scriitorii ce s-au bucurat pînă acum de această emoționantă omagiere. Transcriem din „Cartea de onoare” a bibliotecii cuvîntul primului dintre sărbătorii, poetul Tiberiu Uton: „După aproape un deceniu de prietenie față de carte și scriitori, fie-mi îngăduiți să aduc și laude, și mulțumiri bibliotecarilor Febronia Costache, Gabriela Stamatide, Aurelia Nichifor și Sando Ștefănescu. Numele lor rămîn nu numai în inima mea, ci, mai ales, într-**o sutel** și a sutelor de cititori astăzi copii”.

DISTINCȚII ●

Cititorii — copii din municipiul Focșani acordă prezenta Diplomă...
— pentru cea mai îndrăgită carte beletristică a anului 1975;
— pentru cea mai frumoasă ilustrată, carte pentru copii...

Asemenea diplome, împreună cu întregoa simpatie a micilor cititori din orașul de pe Milcoș, au fost conferite scriitorilor Vinicuța Gafița, pentru *Noi, cei care visăm*, și Dumitru Șimșor, pentru *Ecoul* fost, eroi, sînt încă, și grațiosilor de carte Petre Hagiu, pentru *Ilustrațiile la Uzina Terra de Abrel Decad*, și (N) Săbătorii pentru *Mic atlas zoologic*. Premiile au fost stabilite pe baza unei largi consultări a cititorilor mici și mai măricei, care au avut posibilitatea să capete o viziune mai largă asupra producției de carte destinate lor în 1975, prin intermediul expoziției organizate la Biblioteca județeană Vrancea în perioada 17—24 mai 1976. O lună mai târziu avea loc la biblioteca festivitatea de premiere, prilej al unui emoționant contact între laureați și cititorii lor focșeneni. În dezbaterile care a însoțit programul festiv (primirea scriitorilor de către o delegație de copii, cuvîntul de deschidere rostit de Victor Renea, directorul bibliotecii; pogini în lectura autorilor; demonstrații de realizare a ilustrației de carte; moment poetic închinat cărții; decernarea diplomelor precum și un program de muzică folk susținut de o formație a Casei pionierilor), micii cititori au ridicat cu „maturitate” probleme diverse, dintre care reținem: nevoia unei literaturi despre cînte, adevăr, îndrăzneală; lipsa elementului „veselie” din literatura pentru copii; proiectele celei mai îndrăgite colecții — „Biblioteca pentru toți copiii”; cum va fi literatura anului 2000; probleme ridicate de ilustrarea unei cărți; ce opinie au oaspeții despre copiii-scriitori; cum privesc scriitorii tîndra generație etc.

Primă acțiune de acest fel la Focșani, ea urmează a fi realuată anual, preconizîndu-se și unele perfecționări: luarea în considerare a și circulației cărților în bibliotecă; organizarea manifestării în colaborare cu Editura Ion Creangă; realizarea unui Salon de carte pentru copii.

Conducerea și îndrumarea activității bibliotecare

CZU 021.15
02.334

MĂSURI MAI EFICIENTE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A LECTURII PUBLICE ÎN MEDIUL RURAL!

Analiza științifică, responsabilă a diferitelor laturi ale activității culturale-educative de masă, efectuată în cadrul primului Congres al educației politice și al culturii socialiste, a subliniat cu claritate neajunsurile existente în difuzarea cărții la sate, mai ales sub aspectul organizării serviciilor de lectură publică. Pornind de la această realitate, în Rezoluția Congresului educației politice și al culturii socialiste a fost cuprinsă, într-un alineat separat, sarcina de importanță capitală pentru îmbunătățirea acestor servicii, formulată astfel: „11. Congresul apreciază că o importanță latură a muncii de educație, a dezvoltării culturii noastre noi, socialiste, o constituie editarea și răspîndirea cărții politice, științifice și literare, organizarea serviciilor unitare a populației de către bibliotecile din cadrul așezămintelor de cultură și al școlilor din mediul rural“.

Trecînd fără întîrziere la aplicarea în practică a rezoluției Congresului, comitetele județene de cultură și educație socialistă și instituțiile lor specializate, bibliotecile județene, au înțeles necesitatea unor măsuri de revitalizare a activității bibliotecilor comunale, a unor programe de îndrumare și de asistență de specialitate de eficiență sporită în organizarea lecturii publice și a informării populației din mediul rural. Din dorința de a înfățișa cititorilor noștri preocupările în acest sens, publicăm mai jos din scrisorile primite din partea comitetelor de cultură și educație socialistă și a bibliotecilor județene Cluj și Dolj.

JUDEȚUL CLUJ: „Avînd drept obiectiv satisfacerea cerințelor sociale, a exigențelor omului zilelor noastre, Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Cluj urmă-

rește, prin intermediul bibliotecii, exercitarea unei înrîuriri educative susținute asupra tuturor categoriilor socio-profesionale.

Organizarea unor manifestări complexe, la care sînt antrenate diferite instituții și așezăminte de cultură, are menirea de a pune în valoare, prin conlucrarea direcționată spre o mai pronunțată implicare a factorilor educaționali, o propagandă culturală amplă, al cărui element fundamental îl constituie satisfacerea celor mai largi interese de lectură și informare ale oamenilor muncii. Astfel, pentru a marca importantele evenimente ce au loc în viața poporului nostru, biblioteca județeană elaborează și difuzează în localitățile rurale materiale bibliografice, grupaje de texte (poezie și proză), montaje, medalioane liturare etc. venind în sprijinul bibliotecilor comunale în organizarea manifestărilor de propagandă a cărții. Se poate aprecia că în bună măsură s-a reușit să se elaboreze instrumente de lucru eficiente, ca: recitaluri poetice, concursuri „Cine știe răspunde“, planuri pentru expoziții de publicații ș.a. S-au organizat, de asemenea, un fișier destinat special manifestărilor cu public (în care sînt strînse materiale ca: articole, poezii, piese de teatru, montaje literare, cîntece patriotice, date despre personalități de seamă) și un fișier de aniversări și comemorări. În activitatea de îndrumare metodică a bibliotecilor comunale se urmărește să se creeze mijloace de informare adecvate. Se dau îndrumările necesare pentru organizarea de colecții de lucrări de referință, ca și pentru întocmirea unor liste bibliografice din diverse domenii și a unor materiale pentru manifestările de propagandă a cărții. Pe agenda de lucru a perioadei următoare sînt în-

scrise ca acțiuni principale: sesiuni de comunicări și referate la care vor participa activiști de partid, oameni de cultură, bibliotecari din diferite sectoare, consfătuiri cu bibliotecarii din toate rețelele (publică, de învățămînt, de documentare, a sindicatelor etc.), instruirii ale bibliotecarilor pe centre zonale, consfătuiri cu cititorii din unitățile economice și instituții, mese rotunde pe diferite teme, întîlniri-dezbateri cu creatori de artă, librari, bibliotecari, editori, critici literari. La nivelul bibliotecii județene se va organiza un cabinet metodic, în cadrul căruia vor fi cooperați și specialiști din afara instituției, și un centru de informare, care va elabora și difuza, prin intermediul Cabinetului județean de partid, lucrări de informare bibliografică la cabinetele de științe sociale, precum și alte lucrări privind activitatea politico-ideologică și cultural-educativă din întreprinderi și instituții.

Subordonindu-și întreaga activitate îndeplinirii sarcinilor stabilite de Congresul educației politice și al culturii socialiste, bibliotecile municipale, orașenești și comunale vor situa pe prim plan colaborarea permanentă cu ceilalți factori educaționali, dezerat important în sporierea valențelor manifestărilor culturale-educative, în acoperirea unor zone cît mai largi de preocupări. La sate vor fi antrenate într-o măsură mai mare cadrele didactice, specialiștii, toți intelectuali, în scopul revitalizării muncii cu cartea, al satisfacerii exigențelor unei optime propagande a ei în rîndurile întregii populații. Pentru intensificarea difuzării literaturii din diferite domenii de cunoaștere, manifestările de propagandă a cărții, organizate tot mai frecvent la locurile de muncă, vor fi mai diversificate, mai concrete, izvorite din viața colectivităților locale, ceea ce va duce, fără îndoială, la o reală îmbunătățire calitativă a lor, la o eficiență sporită. Bibliotecile își vor axa mai mult activitatea pe problemele majore ale realității contemporane, colaborînd cu oamenii de știință și cultură, stimulînd interesul cititorilor și acumulînd un prețios material, în măsură să dea o mai mare atractivitate manifestărilor. Este vizată, de asemenea, realizarea unei coordonări mai judicioase a eforturilor pentru satisfacerea necesităților, aspirațiilor și dorințelor cititorilor, urmînd să se elaboreze în acest sens programe care să urmărească utilitatea și eficiența acțiunilor, o orientare a sistemelor și mijloacelor existente în scopul unei participări crescînde a tuturor categoriilor social-profesionale la activitatea cultural-educativă“.

JUDEȚUL DOLJ: „Recentul forum reprezentativ, consacrat omului, dezvoltării și înfloririi personalității sale, a avut, printre altele, darul de a redimensiona și reevalua întreaga activitate de educație politică și cultural-educativă. În peisajul cultural-educativ actual, în lumina documentelor programatice ale acestui Congres, biblioteca a fost înobilată cu funcții de o mare complexitate. Trebuie să menționăm de la început că, imediat după Congres, am revăzut planurile de muncă anual și de perspectivă și am elaborat un program de măsuri privind orientarea activității Bibliotecii județene Dolj în lumina acestui Congres și a indicațiilor primite cu prilejul Plenarei Comitetului județean de cultură și educație socialistă Dolj (15 iulie 1976).

Astăzi, este mai necesară ca oricând subordonarea întregii activități de educație politică și culturală a maselor sarcinilor economice-sociale ale municipiului și județului, printr-o activitate concretă, specifică zonei, locurilor de muncă în care își desfășoară activitatea creatorii bunurilor materiale. Și aceasta, prin deplasarea unei cît mai mari părți a activității de propagandă a cărții de la sediu la cluburi, case de cultură, cămine ale tineretului și în întreprinderi.

Accentuarea democratizării actului de cultură se va materializa printr-o suită de manifestări, investigații sociologice, sondaje de opinie, consfătuiri cu cititorii, toate în măsură să asigure participarea mai intensă a maselor la actul de cultură. Investigațiile și întâlnirile periodice cu beneficiarii actului de cultură sînt necesare în vederea sondării preferințelor lor, a părerilor acestora despre acțiunile întreprinse pînă acum, pentru eliminarea definitivă a artificialului. Continuînd anchetele întreprinse pe bază de chestionar în rîndul elevilor și studenților, vom folosi aceleași mijloace pentru cunoașterea intereselor de lectură ale muncitorilor din întreprinderi industriale. În atenția noastră stă și organizarea, într-un viitor apropiat, a unei consfătuiri, mai de ampoare, cu cititorii.

Îndrumarea și sprijinul concret, în teritoriu, acordat unităților bibliotecare din județ sînt înscrise ca sarcină de primă însemnătate în programul activității noastre. Hotărîrile Congresului educației politice și al culturii socialiste nu se realizează de la sine, automat. Bibliotecarii comu-

nali, ca și cei din unitățile aparținînd altor rețele, nu pot fi lăsați să se descurce singuri. Reușita unor acțiuni cultural-educative realizate de ei, calitatea și eficiența acestora depinde, în mare măsură, de felul cum concepem noi realizarea lor. Evitînd improvizările în munca cu cartea desfășurată în județ, vom pune la îndemîna bibliotecilor comunale, cluburilor și caselor de cultură din municipiu, școlilor și altor instituții cu sarcini educaționale similare materiale — seri literare, montaje literar-muzicale etc. — rîgușos întocmite (**Sintem o națiune independentă** — august 1976, **Tineret și patria** — septembrie 1976, **Vlad Țepeș în literatură** — decembrie 1976, **Republică, măreață vatră** — decembrie 1976, **1907 — Țara în flăcări** — ianuarie 1977). Toate aceste materiale vor fi însoțite de îndrumări metodologice privind organizarea manifestărilor respective și a unor expoziții tematice, precum și de indicații bibliografice. Bibliotecile comunale beneficiază, de asemenea, de sprijinul concret în organizarea colecțiilor și a unor manifestări de masă prin deplasarea noastră la aceste unități. Cărțile noi, selectate de către comisia de achiziții instituită la nivelul bibliotecii județene, sînt expediate direct din colecția, gata preferate de către specialiștii noștri. Același serviciu centralizat îl vom extinde și la bibliotecile din comunele suburbane ale Craiovei. În județ se află în plină acțiune de desfășurare organizarea unor bibliotecii comunale etalon, în care vom organiza, pe zone, schimburi de experiență, instruirii practice ale bibliotecarilor. Un sprijin deosebit ne propunem să acordăm consiliilor de educație politică și cultură socialistă de la comune în vederea organizării în condiții optime a serviciilor unitare cu cărți a populației.

Realizarea, cu eficiență maximă, a acestor sarcini presupune o îmbunătățire a colaborării factorilor educaționali, colaborare bazată pe formele loiale, de sprijin reciproc, de diviziune a muncii cultural-educative în întreg județul, o permanentă și intensă activitate educațională, evitîndu-se acțiunile formale, ocazionale sau de campanie. Aceasta presupune, și nu în ultimul rînd, o reevaluare a forțelor angajate în conducerea și realizarea actului cultural-educativ, plecînd de la premisa că orice conducător este un conducător politic“.

Completarea colecțiilor

CZU 025.2:027.8

CRITERII ȘI NORME ORIENTATIVE PENTRU BIBLIOTECILE ȘCOLARE

Profilul unei biblioteci este dat, după cum se știe, de profilul colecțiilor, iar acesta, la rîndul lui, de specificul activității beneficiarilor ei, determinant pentru interesele lor de lectură.

În cazul școlii, profilul bibliotecii este cel al activității elevilor și cadrelor didactice. Desfășurîndu-se, în raport de finalitatea școlară urmărită, în forme și la niveluri diferite, cu metode și mijloace didactice multiple, în vederea însușirii de cunoștințe și a formării de deprinderi de muncă pentru aproape toate sectoarele de activitate socială, procesul instructiv-educativ îmbrățișează domeniile cunoașterii umane în totalitatea lor. Ca urmare, constituirea și dezvoltarea unor biblioteci școlare adaptate specificului învățămîntului în general, dar și profilului fiecărei școli, necesităților diverse de lectură ale elevilor și de documentare de specialitate ale cadrelor didactice, nu mai apare ca ceva simplu, ci ca un proces complex. Fondul de publicații al unei biblioteci școlare trebuie să reflecte, în primul rînd și într-o largă măsură, necesitățile de lectură ce decurg din programele școlare și din preocupările extrașcolare ale diferitelor colective de elevi (cercuri, organizații de copii și tineret etc.), dar, în același timp, și sfera de interese ale elevilor, potrivit vîrstei acestora, fără concesiile însă care să ducă la anularea caracterului educativ al instituției.

Complexitatea procesului de completare, deseori nu lipsit de dificultăți, ca și specificul acestuia în bibliotecile școlare au făcut necesară stabilirea unor criterii cu caracter recomandat referitoare la componența colecțiilor,

structura și dimensiunile lor, operațiile procesului de completare și criteriile de apreciere în vederea noilor achiziții, pe care vom încerca să le evidențiem în cele ce urmează.

Componenta colecțiilor

Fondul de publicații al unei biblioteci școlare trebuie să fie și bogat și variat ca tematică, gen literar, stil și grad de dificultate, având reprezentate toate disciplinele programei școlare, dar și literatură recreativă. În el se vor găsi și „cărți de consultat” (dicționare, enciclopedii etc.) și cărți de lectură, și cărți documentare și cărți de imaginație. El va cuprinde lucrări ale clasicii literaturii române și universale accesibile copiilor și tineretului, opere beletristice contemporane care au fost omologate pentru școală, cărți de informare asupra țării noastre și a altor țări, precum și o gamă largă de cărți social-politice, științifice, de artă și de referință. În același timp, va conține carte pedagogică și științifică în sprijinul documentării de specialitate și al perfecționării profesionale a cadrelor didactice.

În concordanță cu organizarea compartimentelor de activitate din bibliotecă, în alcătuirea colecțiilor intră **fondul sălii de lectură**, care cuprinde unicele, lucrările de referință, periodicele, documentele iconografice și materialele audio-vizuale, precum și cite un exemplar din absolut toate titlurile achiziționate, și **fondul de împrumut**, constituit din dublete.

În școala modernă — instituție formativă ce pune bază pe studiul individual și pe formarea deprinderilor de informare — lucrările de referință se înscriu ca o componentă principală a colecțiilor. Tocmai de aceea, orice bibliotecă școlară trebuie să dețină: enciclopedii generale sau dicționare enciclopedice pe discipline; dicționare monolingve (explicative, etimologice, de sinonime, de antonime, analogice) și bilingve (în mod special pentru limbile învățate în școală); îndreptare ortografice și de punctuație; antologii de poezie națională și universală; texte în limbi străine din autorii studiați în școală; dicționare de citate și maxime; dicționare speciale, crestomații diverse; atlase-geografice, istorice, botanice, zoologice; lucrări de istorie a patriei sau de istorie locală; tratate și publicații de specialitate pentru cadrele didactice. Din biblioteca școlară nu ar trebui să lipsească nici alte categorii de lucrări de referință: istorii ale diferitelor domenii de cunoaștere (știință, tehnică, artă etc.); manuale de introducere în diverse materii științifice; cursuri pentru învățarea limbilor străine. În general, procurarea lucrărilor de referință în mai multe exemplare trebuie foarte bine chibzuită, alif datorită prețului acestora, de regulă mai ridicat, cit și

TABEL

conținând procentaje orientative pentru structurarea tematică a colecțiilor bibliotecii școlare

Clasa CZU	Domeniul	Procentaje pe tipuri de bibliotecii școlare				
		școală cu ciclul primar	școală cu ciclul primar și gimnazial ¹	liceu de cultură generală ²	liceu de specialitate ³	învățământ tehnic-profesional ⁴
000-099	Generalități	2	2 (enciclopedii, dicționare, lexicoane generale: 1,5)	3,5	2,5 (enciclopedii, dicționare, lexicoane generale: 1,5)	2,5
100-199	Filozofie	1	1,5	3,5	1,5	1,5
200-299	Ateism-Religie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
300-399	Științe și probleme sociale	3	5	5 (Învățământ, pedagogie: 2)	5 (științe și probleme economice: 3)	5
500-599	Științe ale naturii. Matematică	12	15	20	25	20
600-699	Tehnică. Industrie. Agricultură. Medicină	8	10	10,5	30	35
700-799	Artă. Jocuri. Sport	3	3,5 (Cultură fizică și sport: 1)	3	3	3
800-899	Filologie. Lingvistică. Literatură	50 (Filologie. Lingvistică: 0,5; Folclor, povești, legende: 20)	42	39 (Filologie. Lingvistică: 4; dicționare. Dialecte și plurilingve: 1; manuale pentru învățarea diferitelor limbi: 1; Teorie și critică literară: 5; Literatură română: 14; Literatura limbilor străine studiate în liceu: 9; Alte literaturi: 7)	22,5 (Filologie. Lingvistică: 2,5; dicționare bilingve: 1)	22,5 (Filologie. Lingvistică: 2,5; dicționare bilingve: 1)
900-999	Istorie. Geografie. Biografii	20	20	15 (Istoria diferitelor țări și popoare: 3; Istoria României: 3; Geografie: 3; Geografia României: 3; Biografii: 3)	10	10

1. Școlile generale de muzică și arte plastice vor avea în colecțiile lor în grupa 7 din CZU numai domenii corespunzătoare profilului lor.

2. La liceele de muzică și arte plastice procentele la grupele 5, 6, 7 din CZU se modifică astfel: 3 la sută pentru grupa 5, 0,50 la sută pentru grupa 6; 30 la sută pentru grupa 7.

3. Pentru probleme economice, de știință și tehnică la liceele de specialitate procentajele recomandate se vor acorda cu prioritate specialităților în care se scolarizează elevii.

4. În raport de specificul școlii, acest procentaj va fi acordat științelor de specialitate.

datorită faptului că, rostul lor fiind de a sta mereu la dispoziția tuturor, ele sînt exceptate de la împrumut.

În fondul sălii de lectură intră și manuale școlare, de preferință cele existente în circulație în școala respectivă și numai într-un singur exemplar.

Fondul de periodice (ziare și reviste, alte publicații seriale), care completează în mod util colecțiile bibliotecii școlare, trebuie să fie foarte bine adaptate nevoilor de lectură ale elevilor și de informare și documentare ale cadrelor didactice. Pe lângă publicațiile periodice recomandate anual de Ministerul Educației și Învățămîntului, biblioteca școlară poate colecționa de la caz la caz, cînd există preocupări în acest sens, și unele periodice cu valoare științifică, documentară sau culturală, provenite din abonamente colective sau individuale ale cititorilor săi. Nu e recomandabil ca depozitele bibliotecii școlare, de regulă destul de neîncăpătoare, să fie încărcate cu colecții unor periodice ce își pierd repede actualitatea și interesul în raport cu publicul școlar. Articolele referitoare la istoria locală, recenziile unor cărți de interes școlar, normative și recomandările privind organizarea vieții școlare etc. pot fi decupate și păstrate în dosare documentare, tematice, fără a mai depozita și periodicele respective. Oricum, este indicat ca bibliotecarul să revadă anual lista periodicelor deținute de bibliotecă și să propună, de la caz la caz, scoaterea lor din gestiune dacă sînt deteriorate sau au devenit inutile.

Documentele iconografice aduc servicii importante cadrelor didactice în desfășurarea lecțiilor, astfel încît prezența lor într-o bibliotecă școlară este indispensabilă. Colecția de documente iconografice trebuie să cuprindă reproduceri după capodoperele artelor plastice, portretele scriitorilor și ale altor oameni însemnați, fotografii ale unor evenimente, peisaje dar și imagini de animale, insecte, flori etc.

Materialele audio-vizuale — discuri, diapozitive, diafilme, benzi magnetice — dobîndesc o importanță din ce în ce mai mare în procesul de învățămînt, ceea ce impune ca biblioteca școlară să se preocupe să includă în colecții și asemenea purtătoare de informații, cu utilitate didactică curentă.

Mărimea și structura colecțiilor

Preocuparea de a asigura în componența colecțiilor bibliotecii școlare toate categoriile de lucrări și documen-

te la care ne-am referit trebuie să fie corelată cu preocuparea de a da dimensiunile convenite colecțiilor, de a le asigura o structură proporțională, conform necesităților cărora trebuie să le răspundă. Astfel, aproximativ 90—92 la sută din totalul titlurilor dintr-o colecție școlară vor fi lucrări destinate elevilor, iar 8—10 la sută se vor adresa cadrelor didactice.

Dimensiunile minimale ale fondului unei bibliotecii școlare presupun existența în medie a 10 volume la un elev și a 2 exemplare per titlu. Raportul de 10 volume la un elev poate fi redus în cazul unei bibliotecii abia constituite, urmînd ca el să fie atins progresiv, în cîțiva ani. În acest caz, pentru a se asigura împrumutul săptămînal al cite unei cărți de către fiecare elev, și pentru a avea, în același timp, cărți și pentru lectură în clasă, și în sala de lectură, este suficient să existe în medie 3 volume la un elev.

În ceea ce privește **numărul de exemplare pentru fiecare titlu** din bibliografia obligatorie, acesta nu trebuie să fie mai mare de 15, în cazul bibliotecii școlare din mediul rural, și de 10, în cazul bibliotecii școlare din mediul urban. Depășirea acestor valori ar însemna cheltuirea celei mai mari părți din alocația destinată achizițiilor de carte și totodată aglomerarea bibliotecii cu literatura școlară obligatorie, ceea ce ar duce la modificarea profilului, în general enciclopedic, al fondului de publicații.

Este bine ca literatura științifică de specialitate achiziționată pentru cadrele didactice să nu depășească 1 exemplar per titlu.

Pentru a se asigura o structură corespunzătoare a colecțiilor în raport de nivel și profilul școlii, este necesar să se aibă în vedere păstrarea unui echilibru just între ponderile diferitelor domenii, ca și între lucrările cu diferite grade de dificultate, potrivit nevoilor de lectură ale elevilor și exigențelor programei școlare. Criterii orientative în acest sens oferă tabelul alăturat.

Completarea colecțiilor

Valoarea colecțiilor unei bibliotecii școlare rezidă în primul rînd în calitatea lor și mai puțin în dimensiuni; biblioteca școlară trebuie să fie un ansamblu viu, capabil să atragă cititorii, să trezească și să cultive interesul de lectură al elevilor.

Alegerea lucrărilor pentru bibliotecă cere o grijă aparte. Tocmai de aceea, această operație intră nu numai

în atribuția bibliotecarului, ci și în cea a directorului de școală și a cadrelor didactice. Singure, recomandările Ministerului Educației și Învățămîntului privind achiziționarea de publicații nu rezolvă problema în toată complexitatea ei; de aceea, este necesară constituirea unui colectiv de cadre didactice reprezentînd toate disciplinele predate în școala respectivă, însărcinat cu stabilirea necesarului de carte, în speță cu alcătuirea precomenzilor. Consultarea organizației de partid din școală e absolut necesară.

Completarea colecțiilor de publicații ale bibliotecilor școlare trebuie să se facă în mod organizat, sistematic și planificat, ținîndu-se seamă de criteriile care au dus la definirea profilului bibliotecii. Acest proces se realizează în general pe baza unui plan dinainte stabilit, care are în vedere repartizarea sumelor alocate pe categorii de achiziții (cărți, periodice, materiale tehnice de bibliotecă, mijloace audio-vizuale etc.), studiul colecțiilor, depistarea golurilor existente și completarea acestora, cercetarea literaturii de informare asupra producției editoriale curente, stabilirea legăturilor cu furnizorii.

Punctul inițial al activității de completare îl constituie studiul colecțiilor pe care biblioteca le posedă și stabilirea domeniilor de completare, în funcție de profilul bibliotecii școlare. Achizițiile vor fi orientate atît sub aspectul titlurilor cit și al numărului de exemplare necesar, pe baza consultării catalogelor alfabetic și sistematic, a datelor din registrul de mișcare a fondurilor, ca și prin studiul direct, la rafturile bibliotecii, a gradului de reprezentare a diferitelor domenii de cunoștințe.

Înainte de orice comandă de cărți este necesar ca bibliotecarul să verifice dacă anumite teme sînt suficient reprezentate, dacă este cazul de a înlocui unele lucrări de bază uzate sau depășite, dacă evoluția programelor școlare nu a creat nevoi noi, precum și care sînt cererile cadrelor didactice și ale elevilor încă nesatisfăcute. Și cum procesul de completare se realizează continuu și nu în campanii, în tot cursul anului școlar bibliotecarul trebuie să urmărească atent în ce măsură fondul bibliotecii răspunde nevoilor procesului instructiv-educativ. Pentru a se informa, el va asista la consiliile pedagogice, va discuta cu cadrele didactice și cu elevii, va observa spre ce se îndreaptă interesele elevilor și va studia programele școlare în detaliu. E bine, de asemenea, ca acesta să urmărească sistematic

și activitatea extrașcolară a elevilor și a cadrelor didactice, obiectivele și sarcinile organizațiilor de copii și tineret. În primul rând bibliotecarul trebuie să fie însă la curent cu noile documente de partid și de stat în scopul achiziționării și popularizării lor.

În procesul de completare se va apela de preferință la colectura bibliotecilor, unitate specializată, librăriile și anticariatele fiind folosite ca surse furnizoare doar în anumite împrejurări, cum ar fi: procurarea unor lucrări ce nu se mai află în rezervele colecturilor sau sînt epuizate în comerțul de carte nouă, execuția unei părți din fondul aprobat la buget sau a unor fonduri extrabugetare cum sînt donațiile comitetelor de părinți.

Precomanda cărților ce vor fi achiziționate se face, de regulă, pe baza proiectelor de planuri editoriale. La selectarea titlurilor, bibliotecarul va avea în vedere noulățile din producția editorială, reeditările, completarea seriilor de opere ce apar în mai multe volume, părți, fascicule sau tomuri, valoarea orientativă a cărților comandate. Calculul valoric al precomenzilor se va face prin totalizarea pe titluri și număr de exemplare a fiecărui proiect de plan editorial, în limita parametrilor valorici stabiliți în planul de completare.

Completarea colecțiilor trebuie privită ca un proces științific în flux continuu, care nu poate fi stăpînit doar cu ajutorul memoriei. De aceea, se recomandă ca în biblioteca școlară să existe un instrument bibliografic de evidență a publicațiilor comandate. Executarea corectă a comenzilor de către furnizor trebuie urmărită în mod expres, orice nerespectare a comenzilor avînd efecte negative asupra colecțiilor bibliotecii și implicit asupra lecturii elevilor. În urmărirea precomenzilor de carte făcute la colectură, bibliotecarul va folosi **Bibliografia R.S.R.**, ca și publicațiile care anunță periodic titlurile nou apărute și va vizita o dată, de două ori pe lună colectura.

Constituirea unei biblioteci școlare este înainte de orice, așa cum s-a văzut, o problemă de selecție și nu de acumulare la voia întâmplării. Acest principiu nu trebuie pierdut din vedere nici cînd e vorba de **donății** sau **transferuri** de cărți și reviste. Transferurile nu vor fi acceptate decît dacă este vorba de cărți sau reviste utile elevilor din școală. În cazul donățiilor pe care le fac profesorii sau foștii elevi ai școlii, dacă aceștia sînt personalități de prestigiu (pe plan național sau local) este indicat să se constituie fonduri distincte în cadrul bibliotecii.

În ce privește **periodicele**, completarea se realizează pe bază de abonamente, alegerea titlurilor făcîndu-se potrivit listei recomandative elaborate de Ministerul Educației și Învățămîntului.

Criteria de apreciere în vederea achizițiilor

Bibliotecarul trebuie să aibă o cunoaștere aprofundată nu numai a programei școlare, dar și a cărților și autorilor adevați vîrstei copiilor și tineretului școlar. De el depinde punerea în circulație a cărților de valoare și ridicarea tinerelor minți deasupra gustului mediocru. În mod evident, este preferabil de a avea cartea în mînă înainte de a hotărî cumpărarea ei. De aceea, bibliotecarul va trebui să frecventeze cît mai des librăriile, expozițiile de cărți și alte biblioteci, pentru a examina personal orice lucrare pe care intenționează să o achiziționeze. Bibliotecarul școlar trebuie să-și formeze în acest scop capacitatea de apreciere a unei cărți, chiar fără a o citi în întregime.

În aprecierea unei cărți, bibliotecarul trebuie să aibă în vedere o seamă de elemente. În legătură cu acestea el trebuie să-și pună permanent anumite întrebări.

a. **Tema și valoarea ideologică a cărții.** Cartea poate interesa pe elevi? Poate juca un rol util în viața și formarea copiilor sau tineretului? Va ajuta pe elev să se cunoască mai bine pe sine însuși și să se situeze just în raport cu societatea? Are ea calitate pentru dezvoltarea simțului valorilor umane și a gustului pentru frumos?

b. **Autorul.** Ce alte cărți au fost scrise de autorul respectiv? Aceste cărți ocupă un loc în biblioteca școlară? Autorul este o autoritate în tratarea temei respective?

c. **Calitățile literare.** Este o lectură atractivă? Nu este prea ușoară sau, dimpotrivă, prea dificilă?

d. **Prezentarea grafică.** Aspectul cărții este adaptat subiectului? Formatul volumului convine temei sau cititorilor cărora le este adresată? Coperta este practică, solidă și agreabilă ochiului? Caracterul literelor folosite, spațiul dintre rînduri, lungimea rîndurilor de carte sînt bine alese? Hirtia și cerneala au calități corespunzătoare? Ilustrațiile sînt bune în ceea ce privește claritatea imaginii și valoarea artistică?

e. **Editura.** A publicat și alte lucrări destinate publicului școlar? Este specializată numai într-un anumit domeniu de strictă specialitate?

f. **Păreră criticilor sau a reezenilor.** Critica de specialitate și-a exprimat

o părere favorabilă? Figurează ea pe listele recomandative de cărți pentru elevi?

Repere similare trebuie să-și formeze bibliotecarul școlar și în **alegera și achiziționarea materialelor audio-vizuale.**

În ceea ce privește **muzica**, discurile sau benzile pe care urmează să le achiziționeze, bibliotecarul e bine să-l consulte pe profesorul de muzică. Pentru înregistrările sau discurile conținînd lecții de limbi străine, piese de teatru, recitaluri de poezie etc., va apela la sfatul profesorilor interesați. În același timp, bibliotecarul trebuie să fie în măsură să aprecieze el însuși valoarea înregistrării, urmărind dacă: a) are utilitate didactică?; b) convine auditorilor-elevi ca nivel de prezentare?; c) lungimea înregistrărilor este în raport cu capacitatea de atenție a auditorilor-elevi?; d) recitarea sau declamarea este suficient de lentă pentru a face comprehensibil textul?; e) înregistrarea este clară, distinctă și lipsită de zgomote de fond?; f) conținutul înregistrării este prezentat într-o manieră antrenantă pentru a captiva atenția?; g) înregistrarea este satisfăcătoare în ceea ce privește claritatea expunerii, dicțiunea și timbrul vocii?

În **alegera materialelor vizuale**, pe lingă părerea profesorilor care este indispensabilă, bibliotecarul trebuie să aibă în vedere ca: a) materialul vizual să fie legat de cerințele programelor școlare; b) tema și subiectul să fie expuse într-o manieră clară și simplă; c) imaginile să fie tipice, normale și naturale; d) prezentarea să poată captiva pe elevi; e) culorile să fie cele naturale; f) imaginile să fie distincte și clare.

★

La stabilirea criteriilor de mai sus am ținut seama de faptul că elevii sînt cititori în formare, cu nivel de înțelegere și ritm de asimilare diferite, iar biblioteca trebuie să ofere o varietate de lucrări, alese potrivit particularităților lor de vîrstă și cerințelor școlare. Este, deci, deosebit de important să înțelegem și să realizăm activitatea de completare a colecțiilor bibliotecii școlare în toată complexitatea ei, pentru a putea pune la dispoziția elevilor publicații care să-i ajute să aprofundeze cunoștințele predate în clasă, să le lărgească orizontul intelectual și să-i educe — așa cum se arată și în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste — în spiritul înalțelor îndatoriri de constructori conștiinți și devotați ai societății noastre socialiste.

Gheorghe DEBRUYKER
Dumitru SANDU

RĂSPUND BIBLIOTECILE PUBLICE CERINȚELOR INFORMĂRII TEHNICO-PROFESIONALE ?

În conținutul și obiectivele activității bibliotecare se înregistrează tot mai pregnant în anii din urmă o mutație calitativă, sensul fiind de la acțiunea culturală în general la contribuția programată la înfăptuirea complexului program cultural-educativ desfășurat în țara noastră sub conducerea partidului. De altfel, gradul înalt de dezvoltare a învățămîntului public, caracterul sistematic imprimat educației permanente, participarea conștientă a oamenilor muncii la edificarea societății socialiste au imprimat noi criterii și în orientarea intereselor de lectură la nivelul tuturor categoriilor și grupurilor sociale.

În consens cu aceste tendințe, în circulația cărților din bibliotecile publice se observă o creștere a ponderii lucrărilor din domeniul social-politic, de informare științifică și cu conținut tehnico-profesional, creștere ce se realizează pe baza unei mai bune puneri în valoare a potențialului documentar de care dispun acestea. Nu e mai puțin adevărat însă că, dacă promovarea literaturii aparținînd altor domenii decît beletristica se relevă pe ansamblu ca o preocupare meritorie, mai există și unele distorsiuni față de situația generală. O probă este și analiza statistică a activității bibliotecilor județene în anul 1975, realizată de serviciul metodic al B.C.S., în capitolul referitor la structura tematică a publicațiilor consultate. Astfel, 8 biblioteci județene — cele din Alba-Iulia, Alexandria, Bistrița, Cluj-Napoca, Focșani, Ploiești, Rm.-Vilcea, Suceava — au difuzat carte nebeletristică, în anul considerat, doar în proporție de 14—29 la sută. Pornind de la această stare de fapt, ne-am propus să descifrăm, cu sprijinul bibliotecii respective, factorii ce o determină, atenția fiindu-ne reținută anume de cartea științifică și tehnică, domeniul social-politic bucurîndu-se în general de o mai largă audiență. Investigația

s-a efectuat pe bază de chestionar, iar pentru adîncirea analizei ne-am deplasat în două unități (Focșani și Suceava). Două dintre bibliotecile cărora le-am solicitat concursul, cele din Bistrița și Rm.-Vilcea, nu au considerat oportun să ne răspundă, astfel încît în ceea ce le privește nu deținem decît niște informații cu caracter general, fapt pentru care le-am exclus din analiză.

Înainte de a intra în miezul problemei, cîteva precizări se cuvin a fi făcute. Astfel, situația bibliotecii cepectate nu e decît relativ comparabilă, datorită unor diferențe specifice, de natură obiectivă sau subiectivă:

1. În concordanță cu mărimea publicului, deservit, bibliotecile sînt de mărimi diferite, dispunînd în consecință și de un potențial material și uman diferit;

2. Prin calitatea serviciilor oferite, prin indici de activitate realizați, bibliotecile avute în vedere se situează la niveluri diferite de activitate (vezi tabelul nr. 1), unele, delictare doar sub raportul difuzării cărții beletristice, număîndu-se printre fruntașele pe țară (Alba-Iulia, Suceava), altele dimpotrivă, înregistrînd pe toate planurile rămînîri în urmă;

3. Dispunînd de localuri cu grad de funcționalitate diferit, înseși condițiile de lectură și de informare oferite de bibliotecile respective sînt mai mult sau mai puțin adecvate cerințelor, asemenea diferențieri existînd și în ceea ce privește organizarea unei rețele de filiale corespunzătoare.

• Deservesc o populație de sub 50 de mii de locuitori: Bistrița, Alba-Iulia, Alexandria, Rm.-Vilcea și Focșani; între 50 și 100 de mii de locuitori: Suceava; peste 200 de mii: Cluj-Napoca și Ploiești.

CITITORII

Natura intereselor de lectură, reflectată în natura cărților difuzate, este determinată de calitatea publicului, adică de structura socio-profesională a acestuia. E firesc ca literatura de interes profesional, de informare științifică sau cu caracter economic să-i intereseze cu precădere pe cititorii proveniți din rîndurile populației active. Ponderele acestora în ansamblul publicului cititor va influența deci în mod direct circulația fondurilor din aceste domenii.

Exceptînd Biblioteca județeană Alba, în toate celelalte biblioteci, ponderea cititorilor aparținînd unor categorii active

ale populației nu atinge 50 de procente, iar în cazul bibliotecii din Ploiești abia depășește 25 la sută. Rezultă o insuficiență preocupare din partea bibliotecilor respective pentru atragerea la lectură a populației active, cu atît mai evidentă în cazul acelor unități care pe ansamblu ating indici ridicați de atragere la lectură (Alba-Iulia, Suceava, Ploiești). Privind în dinamismul ei situația atragerii la lectură a populației active (vezi tabelul nr. 2), trebuie remarcată, ca o tendință pozitivă, creșterea ponderii acestei categorii între cititorii, de la un la an, la bibliotecile din Focșani, Cluj-Napoca, Alba-Iulia și Alexandria. Dar tocmai bibliotecile cele mai deficitare în acest sens — Suceava și Ploiești —

trădează prin situația staționară, din ultimii trei ani, lipsa unui program sistematic de atragere la lectură a acestei categorii de public.

„Oferta stimulează cererea” e o lege care acționează și în domeniul lecturii publice. Dimensiunile colecțiilor și, mai ales, calitatea acestora, gradul lor de actualitate sînt tot atîția factori care influențează, în mod determinant, conținutul lecturii într-o bibliotecă. Ce fonduri vehiculează bibliotecile investigate? Cînd punem această întrebare avem în vedere structura colecțiilor, în speță prezența cărții nebeletristice în ansamblul lor. O sumară privire comparativă (vezi tabelul nr.3) dezvăluie predominanța cărții beletristice, ponderea cărților din alte domenii oscilînd între 39,5 la sută la Alexandria și 45,4 la sută la Alba-Iulia. Privite în ansamblu, aceste fonduri nu se îndepărtează prea mult de dimensiunile recomandabile. Dacă luăm însă în considerare doar domeniul care ne interesează, se observă lesne că oferta nu e deloc stimulatorie, mai puțin în cazul bibliotecii din Suceava.

În materie de carte științifică-tehnică, se știe, ritmul de îmbătrînire este mai accelerat decît în cazul altor domenii. De aici importanța menținerii fondului în actualitate prin achizițiile curente. Dar, potrivit datelor din tabelul nr. 4 (cuprinzînd ponderea literaturii științifice și tehnice în ansamblul achizițiilor din ultimii 3 ani), nici în această privință lucrurile nu stau tocmai bine, mai ales în cazul bibliotecilor din Focșani și Alexandria. O anume tendință meritorie de ameliorare a situației se observă la celelalte biblioteci, deși încă sub limita cerințelor.

Față de asemenea situație, putem considera componența colecțiilor drept factor de frînă esențial în ceea ce privește lectura cărții științifico-tehnice.

INFORMAREA

Relația carte-cititor este condiționată, sub raport calitativ, dar și cantitativ, de factorul informare. Dezvăluirea colecțiilor, prin instrumentele elaborate în acest scop, are, în acest sens, nu doar o valoare informativă în sine, ci și un caracter stimulator. În lipsa unui aparat corespunzător de informare, un fond documentar, oricît de valoros, rămîne nepotențat, în afara circuitului de lectură. De aici, cerința elaborării unor instrumente de informare în concordanță cu natura solicitărilor.

Activitatea bibliotecilor investigate în 1975

Nr. ord.	Biblioteca județeană	Cititori înscriși		Indice de atragere		Volumul difuzat							Nr. cititori serviji de un bibliotecar	Nr. volume difuzate de un bibliotecar		
		Total	față de 1974	1975	față de 1974	Total	față de 1974	social-politice (%)	be- le- tris- tică (%)	al- tele (%)	Consultate în săli					
											Total	social-po- litice (%)			beletris- tică (%)	altele (%)
1	Bistrița-Năsăud	3 079	-265 (-9%)	9	0	51 817	+9366 (+22%)	6	86	8	297 (0,5%)	73	17	10	770	12 954
2	Alba	5 072	+1135 (+29%)	15	+2,4	52 454	-517 (-1%)	11	77	12	2 229 (4%)	65	19	16	507	5 245
3	Teleorman	2 555	+214 (+9%)	8	+2,4	45 131	+8596 (+24%)	5	79	16	-	-	-	-	639	11 283
4	Vlcea	4 832	-307 (-3%)	11	-0,5	75 919	+2114 (+3%)	12	73	15	20 195 (27%)	33	32	35	537	8 435
5	Vrancea	4 805	+346 (+8%)	10	-0,8	167 647	+3616 (+2%)	7	79	14	42 058 (25%)	7	76	17	534	18 627
6	Suceava	7 964	-296 (+4%)	15	+1,3	165 742	-3485 (-2%)	9	73	18	34 001 (21%)	23	33	44	664	13 812
7	Cluj	19 047	+1012 (+6%)	9	-1,0	365 793	-10577 (-3%)	12	74	14	39 274 (11%)	45	12	43	866	16 627
8	Prahova	17 031	-1707 (-10%)	10	-2,5	356 499	-110735 (-31%)	9	71	20	94 808 (27%)	9	25	66	631	13 204

Tabelul nr. 2

Ponderea populației active între cititorii bibliotecilor (în %)

Biblioteca județeană	1973	1974	1975
Alba	45,1	44,9	50,7
Teleorman	35,2	38,7	41,8
Cluj	36,3	38,8	42,1
Vrancea	39,0	41,0	43,8
Prahova	25,8	25,9	25,3
Suceava	32,3	33,2	33,7

Tabelul nr. 3

Ponderea cărții nebeletrice în ansamblul colecțiilor 1975 (în %)

Biblioteca județeană	Total	din care științifică și tehnică
Alba	45,4	12,3
Teleorman	39,5	13,5
Cluj	44,0	18,6
Vrancea	43,0	11,0
Prahova	40,2	13,3
Suceava	45,0	18,2

Tabelul nr. 4

Ponderea cărții științifico-tehnice în ansamblul achizițiilor (%)

Biblioteca județeană	1973	1974	1975
Alba	5	12,8	11,5
Teleorman	8,7	9,8	7,1
Cluj	10,1	10,6	12,1
Vrancea	5,6	7,4	5,9
Prahova	9,1	9,8	11,3
Suceava	10,8	12,7	10,5

În toate bibliotecile cercetate, cataloagele generale și speciale constituie principalele mijloace de reflectare a colecțiilor. Dar, în zilele noastre, se impune tot mai mult cerința ca acestor instrumente tradiționale să le fie asociate și alte tipuri de mijloace de informare, în forme mai ușor accesibile, de o mai mare mobilitate, care să vină în întâmpinarea cititorilor, imprimând mai mult dinamism întregului proces de informare. Asemenea preocupări își găsesc în mod inegal timp de manifestare în activitatea bibliotecilor investigate, în bună măsură și datorită faptului că nu toate acestea dispun de suficiente forțe pentru a putea dezvolta servicii sau măcar nuclee de informare, handicap fiind aici de natură obiectivă. Astfel, între posibilitățile bibliotecilor din Ploiești și Cluj-Napoca și ale celor din Alba-Iulia și Alexandria, nu există termen de comparație, o poziție intermediară deținând bibliotecile din Suceava și Focșani. Raportându-ne la condițiile lor specifice, se poate aprecia totuși că nu există preocupări sistematice pentru popularizarea cărții de profil tehnico-economic și profesional. În practica nici una din biblioteci informarea beneficiarilor pe domeniile lor de interes profesional nu se înscrie ca o preocupare relevantă. Literatura de informare științifică, la fel cea de interes profesional, fac numai întâmplător, și mai mult „la cerere”, obiectul unor lucrări bibliografice. În rest, se remarcă o anume lipsă de adresă, determinată în bună măsură de abordarea unor teme destul

de generale. Oricum, și așa, ponderea acestor bibliografii în ansamblul lucrărilor elaborate de toate bibliotecile avute în vedere este departe de a răspunde cerințelor de informare în acest domeniu. Doar în practica Bibliotecii județene Vrancea am reținut o preocupare mai accentuată de a aduce în atenția publicului printr-un sistem de bibliografii de recomandare diversitatea de lucrări de interes tehnic și științific din colecțiile ei.

Elaborarea unor buletine de creștere a colecțiilor, pe domenii, a unor cataloage colective la nivelul localităților privind cartea științifică și tehnică, a unor bibliografii seriale pentru ramurile industriale, interesând zona respectivă ar da, desigur, mai multă consistență activității de informare bibliografică ce gravitează încă prea mult doar în perimetrul domeniilor umaniste și ar aduce implicit un spor de eficiență demersului social al bibliotecii publice. O altă problemă ce rămâne deschisă pentru majoritatea bibliotecilor este cea a multiplicării și difuzării lucrărilor de informare bibliografică.

PROPAGANDA CĂRȚII

Subordonată unor cerințe formative și informative multiple și complexe, propaganda cărții poate și trebuie să contribuie în mod eficient la extinderea intereselor de lectură în domeniul științei și al tehnicii, la sporirea capacității de orientare și de selecție. Sintem nevoiți însă să constatăm și în această

privință că bibliotecile noastre sînt deficitare. Acțiunile cu această finalitate sînt rare, oricum lipsite de ritmicitate; temele sînt foarte generale și dau impresia de a fi alese la întîmplare; adresa e insuficient precizată, chiar cînd ele se desfășoară la sediul diverselor întreprinderi din localitate. Or, ca și în privința informării, acțiunile de propagandă a cărții trebuie diferențiate pornind de la domeniile de activitate ale cititorilor, și chiar de la meserii, profesii și grade de calificare, ca generatoare de interese specifice, omogenitatea cercului celor vizați fiind o condiție a înseși eficienței. Un asemenea stil de muncă l-am întîlnit însă numai la Biblioteca județeană din Ploiești și, într-o mai mică măsură, la cea din Focșani. Ca forme mai des folosite, notăm prezentările de cărți, expozițiile tematice și vitrinele de nou-tăți, utile, dar neputînd suplini lipsa unor forme dinamice ca dezbaterile, consfătuirea cu cititorii, simpozionul.

ÎMPRUMUTUL

Accesibilizarea colecțiilor se realizează în biblioteca modernă nu numai prin instrumentele de informare elaborate, dar și prin acel mijloc viu și stimulative de punere a cititorului față în față cu cartea: **accesul liber la raft**. Este meritoriu faptul că în toate bibliotecile investigate au fost create, în cadrul secțiilor de împrumut, condiții de acces liber la raft. Problema e **ce, cît și cum** se expune. Iar aici se mai întîlnesc unele deficiențe. La Cluj-Napoca, de pildă, doar 7,5 la sută din fondul expus îl constituie cartea științifică, tehnică și economică, iar la Focșani și Alexandria cam tot atît. Mai bine se prezintă situația în celelalte biblioteci: 18 la sută la Suceava, 20 la sută la Ploiești, 22 la sută la Alba-Iulia. Iar dacă din punct de vedere cantitativ lucrurile stau așa, nu trebuie neglijat nici faptul că nici calitatea selecției nu excelează, multe lucrări fiind învechite. Se mai remarcă și unele vicii de expunere, la Focșani, de pildă, fondul de carte științifico-tehnică fiind ascuns undeva în înaltul rafturilor, greu accesibil. Pentru Biblioteca județeană Suceava, notăm — consecință a unei nu tocmai raționale folosiri a potențialului uman din secție — și un orar neconvenabil pentru populația activă (de trei ori pe săptămîină între 7 și 15 și de trei ori între 12 și 20).

Prin profilul ei, cartea științifico-tehnică (exceptînd lucrările de popularizare) se adresează unui public mai restrîns, în funcție de domeniul abordat, de nivelul de tratare etc. Se adaugă la aceasta tirajele în genere mai restrîns și prețurile ceva mai ridicate, ceea ce antrenează achiziționarea cărților cu acest profil de către bibliotecile publice într-un număr limitat de exemplare. Calea cea mai eficientă de promovare a literaturii tehnico-științifice, pentru satisfacerea cerințelor de studiu și de informare, o constituie lectura pe loc. Din păcate, în ceea ce privește bibliotecile investigate de noi, nu toate reușesc să ofere condiții minimale pentru lectura pe loc. Astfel, biblioteca din Alexandria nu dispune de o sală de lectură. Deși beneficiază de săli de lectură, bibliotecile din Alba-Iulia, Focșani, Suceava, Cluj-Napoca pun la dispoziția cititorilor un număr insuficient de locuri (între 27 și 54). O situație ceva mai bună se întîlnește la Ploiești, cu 3 săli de lectură (90 de locuri).

Există o „lege” necrisă a bibliotecilor, aceea a apropierii cărții de cititori, ca o condiție a atragerii și menținerii acestora în sfera lecturii publice, cu atît mai mult în cazul populației active al cărei buget de timp liber este oricum mult mai redus. Pe de altă parte, și capacitatea de servire la sediu este limitată. Practica a demonstrat că una din cele mai importante căi de creștere a numărului de cititori ce apelează la serviciile de lectură publică o constituie organizarea unei rețele de filiale. În realitate, insuficienta preocupare a unor biblioteci, uneori lipsa de înțelegere a organelor locale chemate să creeze condițiile necesare nu permit așezarea pe baze organizatorice rigurose științifice a activității bibliotecare. Faptul se verifică și la nivelul bibliotecilor vizate. Astfel, bibliotecile din Alexandria și Focșani nu dispun de nici o filială, deși aceasta din urmă a întreprins numeroase demersuri în acest sens; la Suceava, municipiu în plină extensie urbanistică și industrială, există o singură filială, o a doua fiind încă în stadiu de proiect; la Alba-Iulia putem vorbi mai mult de puncte de împrumut (5).

Mai bine se prezintă situația la Cluj-Napoca, unde funcționează două filiale substanțial dotate și cu program zilnic. Singur, Biblioteca „N. Iorga” din Ploiești a reușit însă o organizare adecvată a serviciului de lectură publică, implantînd filiale în șase zone ale municipiului (chiar dacă nu peste tot în condiții optime). Programul lor, încă insuficient, ar mai putea fi însă îmbunătățit. Dar dacă problema apropierii cărții de cititori a fost în unele cazuri rezolvată, aceasta s-a făcut fără o grijă deosebită asupra dotării. Doar 6—7 la sută din fondurile vehiculate în filialele bibliotecilor din Ploiești și Suceava sînt din domeniul științific și tehnico-profesional, la Cluj-Napoca ponderea acestora ajungînd la 10 procente. Or, avînd în vedere că, în genere, publicul filialelor organizate în zone industriale și în cartierele noi este sau ar trebui să fie (dacă fondurile oferite i-ar stîrni interesul) mai ales din rîndurile populației ocupate, deci direct interesate de literatura de specialitate, iată o altă direcție în care bibliotecile ar trebui să acționeze mai nuanțat și oricum mai programat.

★

Înainte de a încheia această trecere în revistă a factorilor ce frînează sau îngreuiază circulația cărții de informare științifică și cu profil tehnico-economic, dorim să facem o ultimă precizare.

Nu ne-am propus să epuizăm cauzele acestei deficiențe din activitatea de difuzare a cărții, de unele făcînd abstracție în mod intenționat. Este vorba de cele cu caracter general, care acționează în mod egal asupra tuturor bibliotecilor, cum ar fi producția de carte, privită și sub raport cantitativ și sub raport calitativ, sau lipsa unor deprinderi de lectură și de informare în domeniul științific și tehnic la omul cu pregătire medie, cu rădăcini în perioada de formare școlară.

De asemenea, posibilitățile noastre limitate de cercetare ne-au împiedicat să luăm în considerare și celelalte biblioteci de pe raza unei localități, respectiv celelalte surse de lectură și de informare la care apelează publicul, pentru a putea delimita perimetrul de acțiune al bibliotecilor investigate, de la profilul completării și pînă la organizarea informării și mai ales a accesului la informații.

Ioana TĂUTU

Fișier

PROBLEMELE UNEI NOI ORDINI ECONOMICE INTERNAZIONALE. CONCEPȚIA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU DESPRE NOUA ORDINE ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ. Buc., Editura politică, 1976.

Volumul cuprinde lucrările celei de-a doua părți a sesiunii Consiliului general al Institutului pentru problemele unei noi ordini economice internaționale din Paris care a avut loc la sfârșitul anului trecut la București. Lucrarea se deschide cu cuvântul tovarășului Nicolae Ceaușescu la primirea delegației Institutului din Paris, condusă de președintele acestuia, dr. Arturo Frondizi. În continuare, sunt cuprinse cuvântări și comunicări, precum și discuțiile din cadrul sesiunii. În ansamblul său, volumul evidențiază contribuția remarcabilă pe care România și, în primul rând, președintele Nicolae Ceaușescu, gândirea și activitatea sa politică, au adus-o la fundamentarea, cristalizarea și promovarea conceptului de nouă ordine economică internațională.

În cele șapte comunicări, precum și în numeroasele intervenții incluse în volum, se abordează o largă problematică cu un bogat conținut de idei. Astfel, se subliniază în mod deosebit experiența și aportul României în făurirea unei noi ordini economice internaționale, viziunea președintelui Nicolae Ceaușescu privind noua ordine și contribuția sa la înstaurarea unor relații noi între statele lumii, obiectivele și căile de edificare a unei noi ordini economice internaționale, locul științei, tehnologiei și formării cadrelor în înstaurarea unei noi ordini.

CĂTRE O NOUĂ ORDINE INTERNAȚIONALĂ. Buc., Editura politică, 1976.

Elaborat de un colectiv larg de specialiști români, volumul pornește de la conceptul românesc asupra noii ordini internaționale, concept fundamental de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al XI-lea Congres al partidului. Având un cuvânt înainte semnat de Ștefan Andrei, volumul, coordonat de dr. Nicolae Ecobescu, reprezintă o culegere de studii originale structurate astfel încât să acopere principalele domenii și direcții de acțiune în vederea edificării noii ordini internaționale. Cele 19 studii cuprinse în volum sunt grupate în patru părți: dimensiunea politică, dimensiunea economică, dimensiunea social-umană, dimensiunea juridică și internațională.

În lucrare se desprinde cu claritate efortul autorilor de a aduce contribuții originale alături în ceea ce privește adâncirea cunoașterii conceptului teoretic de nouă ordine, cât mai ales în ceea ce privește găsirea unor răspunsuri adecvate la multiplele probleme practice pe care le ridică transpunerea în viață a acestui concept.

Ghibuțiu, Aurel. TENDINȚE ÎN POLITICA COMERCIALĂ A ȚĂRILOR VEST-EUROPENE ÎN CONDIȚIILE INTEGRĂRII ECONOMICE. Buc., Editura politică, 1976. 174 p. (Economia mondială).

Pornind de la postulatul că înțelegerea regională, diferitele grupări economice sau de altă natură nu trebuie să ducă la divi-

zarea lumii — în speță, a Europei —, autorul realizează o analiză densă a evoluției integrării economice vest-europene, a politicilor comerciale elaborate și aplicate pe baza acestei noi realități, care — în Piața comună — cuprinde și tendințe de discriminare față de alte state, generând impedimente în calea cooperării internaționale. În această lumină, sînt urmărite mecanismele proprii integrării comerciale, cu consecințele lor atât asupra țărilor în cauză, cât și asupra procesului economic internațional.

Sirbu, Constantin. MUNCA PRODUCTIVĂ ȘI NEPRODUCTIVĂ. Buc., Editura politică, 1976. 375 p.

Înscrinduse printre lucrările valoroase din ultima vreme ce-si propun să elucideze sensurile unor concepte și categorii economice fundamentale, lucrarea se ocupă prioritar de două aspecte: munca productivă și munca neproductivă în genere și munca productivă în sens specific socialist. Sînt propuse elitorului semnificații noi, unele controversate chiar, în ceea ce privește componentele ce intră în sfera noțiunilor de muncă productivă și muncă neproductivă, în raport cu cele mai noi evoluții ale experienței economice practice și cu progresele teoretice realizate prin dezbateri. În ultima parte a lucrării sînt expuse critice doctrinale ce tratează această problemă, de la mercantilismul la Ch. Fourier, și este expusă sintetic concepția lui Marx asupra muncii productive și muncii neproductive.

Văcărel, Iulian. FINANȚELE ȘI CPERINTELE DEZVOLTĂRII AGRICULTURII PE PLAN MONDIAL. Buc., Editura politică, 1976. 300 p.

Subdezvoltarea și, în contextul ei, deficitul de alimente și subnutriția sînt probleme grave ale omenirii, a căror soluționare este reclamată de urgență, prin înființarea unei noi ordini economice internaționale. În acest cadru, lucrarea de față evocă aspectele esențiale de ordin financiar ce condiționează creșterea producției agricole în diferite părți ale lumii, realizarea unei cooperări echitabile între țări. Subiectul este abordat din următoarele unghiuri: relația creștere demografică-creștere economică, evoluția agriculturii mondiale, practici și tendințe în finanțarea și creditarea ei, problema eficienței în unitățile noastre agricole, politica fiscală ca instrument economic. Cu o bogată ilustrare statistică și documentară este confirmată justetea poziției României și sînt analizate curente de idei manifestate în lume în această materie.

Botezatu, Petre. PRELUDIUL IDEII DE LIBERTATE MORALĂ. Iași, „Junimea”, 1976. 146 p.

Autorul se aplică cu stăruință spre analiza și interpretarea conceptelor morale. Încercările volumului de față tind să exprime conceptul responsabilității morale și al alegerii libere, imperative morale ale epocii noastre.

Problematica unui asemenea domeniu prezintă un interes deosebit, invind elitorul la o serioasă meditație asupra noilor funcții ale moralei socialiste, ale cunoașterii mobilurilor spirituale ale omului nou.

Constantin, Vasile. RESPONSABILITATEA MORAL-POLITICĂ A COMUNISTULUI. Buc., Editura politică, 1976. 72 p.

Responsabilitatea este prezentată ca acea caracteristică a personalității care cuprinde acte de conștiință politică și morală prin care oamenii muncii se obligă, pe temeiul convingerii lor profunde, să nu tolereze neajunsurile, lipsurile din activitatea colectivului din care fac parte, precum și din activitatea fiecărui individ și să contribuie, în schimb, efectiv și nemijlocit, la perfecționarea întregii vieți sociale. De aici concluzia că

responsabilitatea devine acel ferment de ordin spiritual ce contribuie nemijlocit la dezvoltarea și la ridicarea societății pe noi trepte de civilizație și prosperitate, devine deviza spiritului revoluționar și cucerător al comunismului.

Situid permanent problematică în actualitate, autorul demonstrează că formarea și dezvoltarea responsabilității moral-politice a comunștilor, ca și a tuturor oamenilor muncii, reprezintă o condiție indispensabilă a edificării societății socialiste și comuniste, participarea acestora la înfăptuirea politicii partidului fiind mai activă și responsabilă cu cât este mai înalt gradul responsabilității moral-politice a membrilor societății. Continutul argumentației din acest unghi de vedere, autorul formulează și ideea potrivit căreia făurirea omului nou, insuficient de ferme convingeri comuniste, de o înaltă responsabilitate socială și individuală, reprezintă, în etapa actuală și în perspectivă, un obiectiv fundamental al întregii activități politico-educative a partidului.

Florea, I. DEMOCRAȚIE ȘI CONSTIINȚĂ POLITICĂ. Buc., Editura politică, 1976. 84 p. (Făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate. Seria „Filozofie”).

Corelind problematica democrației cu cerințele dezvoltării acesteia în actuala etapă, autorul relevă faptul că acest lucru depinde în mod hotărîtor de ridicarea nivelului de cultură și de conștiință al poporului, de pregătirea politică și profesională a celor ce muncesc. Democrația socialistă este ea însăși un cadru de dezvoltare a conștiinței socialiste, o școală practică a comunismului în care omul societății noastre se pregătește treptat, pentru autoconducerea comunistă.

Ideea generalizatoare ce se desprinde din lectura acestei lucrări este aceea că adîncirea și lărgirea democrației socialiste în etapa actuală constituie mișcarea practică de revoluționare a omului însuși, factorul conștient influențînd în mod hotărîtor procesul lărgirii democrației socialiste.

Kotarbinski, Tadeusz. TRATAT DESPRE LUCRUL BINE FĂCUT. Buc., Editura politică, 1976. 524 p.

O carte a muncii în general, în care pot fi găsite soluțiile, principiile și învățămintele cele mai avantajoase pentru activitatea de zi cu zi. Filozoful polonez nu urmărește să prezinte exhaustiv toate modelele și metodele folosite în activitatea umană, ci insistă doar pe cîteva dintre ele pe care le consideră necesare și valabile pentru toate domeniile de activitate și în toate profesiunile.

Praxeologia lui Kotarbinski se bazează pe normele de eficiență, pe experiența practică redată aici într-un stil clar și riguros. Cititorii vor găsi în lucrare o serie de soluții valoroase care, fructificate, pot fi integrate propriilor lor domenii de activitate.

Mihu, Achim. WRIGHT MILLS ȘI MĂRȘISMUL. Buc., Editura politică, 1976. 120 p.

Lucrarea analizează critic principalele idei formulate de Mills în legătură cu marxismul, precum și tezele sale de bază opuse marxismului. Autorul acordă o atenție deosebită lucrării „The marxists” (mai puțin cunoscută la noi). Fiind ultima lucrare publicată a lui Mills, autorul consideră că ea exprimă concluziile la care acesta a ajuns cu privire la propria sa filozofie politică, la concepția sa politică globală despre societatea capitalistă dezvoltată. Bogata argumentare, analiza largă și comprehensivă, stilul polemic etc. sînt cîteva caracteristici ce recomandă pentru lectura lucrarea prof. univ. Achim Mihu.

Tismăneanu, Vladimir. „NOUA STINGĂ ȘI «ȘCOALA DE LA FRANKFURT»“. Buc., Editura politică, 1976. 104 p.

O introducere în problematica „Școlii de la Frankfurt” și a legăturilor ei cu Noua Stîngă. Autorul utilizează o largă și variată informare și desfășoară un dialog de pe poziții marxiste cu „teoria critică” în diversele stadii ale elaborării ei. Pentru a putea explica fenomenul politico-ideologic al Noii Stîngi, autorul procedează prin raportare la cîteva teme favorite ale mișcărilor „anti-autoritare” dezvoltate în ultimii ani în Occident: manipularea maselor neinteresate în schimbarea fundamentală a sistemului; integrarea partidelor muncitorești în sistemul social pe care l-ar fi stabilizat etc. Este subliniată izolarea politică a Noii Stîngi, incapacitatea ei de a depăși un anumit orgoliu suficient, arborat atunci cînd se pune problema apropierei de partidele clasei muncitoare, și totodată faptul că, *fără a fi reductibilă la ideologie*, teoria socială a Școlii de la Frankfurt reprezintă o sistematizare, o cristalizare în ordinea științelor sociale a ceea ce militanții Noii Stîngi „au intuit și simțit” în ordinea acțiunii practice.

UN UNIVERS ÎNTR-O CARTE. Vol. V. Buc., Editura politică, 1976. 226 p.

Diversitatea problemelor abordate (planul național unic de dezvoltare, conținutul și caracterul umanismului socialist, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste ș.a.) trezește interesul cititorilor, ajutîndu-i totodată la rezolvarea problemelor multiple pe care le ridică analiza proceselor sociale. Lucrarea se remarcă mai ales prin consecvența cu care este analizată în lumina științei contemporane pregătirea pentru muncă, educația permanentă, personalitatea umană în toată complexitatea ei.

Blond, Georges. FURIOȘII DOMNULUI. Catolici și protestanți: patru veacuri de fanatism. Buc., Editura politică, 1976. 328 p.

O carte în care eroul principal este fanatismul religios în ipostazele lui cele mai odioase. O carte în care autorul, față de un istoric marxist adevărat, descrie într-un stil cuceritor și convingător momentele de tragică manifestare a ignoranței, a intoleranței împinse pînă la cruzime ce au marcat dureros istoria omenirii.

Cu limitele inerente, datorate concepției ideologice a autorului, asupra cărora cititorul se edifică de la sine, cartea se recomandă prin materialul istoric imens înmagazinat în paginile ei, prin mesajul generos ce-l poartă de a elibera omenirea de resturile ignoranței și ale superstiției, omenire angajată pe calea ireversibilă a progresului.

Beniu, Mihai. ȚARA AMINTIRILOR. Buc., Editura Eminescu, 1976. 196 p.

Fără a abdică de la crezul său poetic — dragostea de pămîntul și de oamenii țării constituind în continuare tema abordată cu predilecție în versurile sale — Mihai Beniu, cel care cu trei decenii în urmă se dorea — și s-a dovedit a fi — un avîntat *lotoșar al vremurilor noi*, apelează, după trecerea anilor, la alte instrumente de transpunere lirică a gândurilor și sentimentelor, mai discrete, mai puțin percutante, invitînd la o aducă și rodnică meditație. Călătorind de astă dată prin *Țara amintirilor*, poetul pornește de la descălecatul său pe tărîm de vis și faptă (*Cînd am venit eu n-am trimis anunt*). *Am coborît ca negura din munți / Ori ca spre tîi cu burme pîcurării*, *Fără a gândi să afle și mai mari / Că vine umil nestiul cu trișcă / Din măguri la țerna și cînd se mișcă / Se mișcă toate văile și cîntă*

Și-n cadrul loanei frunza se frîmîntă — dintr-un poem fără titlu, nu se sfiește apoi să-și amintească de indoielile lui și ale altora (*Sînțeam ades capcanele de moarte / Și le-am înscris cu semn anume-n carte / Să știe cei ce vin pe unde-i hăul / S-alagă care-i binele și răul / Să nu se lase prinși de vreo-nădăla! / Că de gresesc, vor da și so-coleala — din alt poem fără titlu*), dar mai ales, se simte dator să-și exprime cu molipsitoare forță de convingere certitudinile (*Sîntem aici de cine știe cînd / Și rînduri oameni o să vină*, *Altui latin pe vechea ta tulpină*, *Un rînd de-asupra, altul sub pămînt*), *Frați chiar de nu-s la fel într-un cuvînt*, *Unii pentru dreptate și lumină — din alt poem fără titlu*). Poemle fără titlu abundă în acest volum; și nu întîmplător. *Țara amintirilor* este, îndrăznim s-o spunem, nu altă o carte de poezii dispartate prin tematică, ci mai ales, o profund încheagată con-festune a unui poet care, privind în trecut, știe să vadă în viitor.

Barbu, I. N. ANTICHITATEA CLASICĂ — 100 DE FIGURI CELEBRE. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 88 p.

Fără a apela la anecdota facilă, care i-ar fi putut ispiți pe alți scriitori pentru copii, profesorul dr. doc. N.I. Barbu se rezumă la prezentarea cu rigurozitate științifică a unor figuri celebre și fapte din antichitatea clasică, propunîndu-și — și reușind, zicem noi — să-l familiarizeze pe cititorii de vîrstă fragedă cu manipularea altă de necesarelor și folositoarelor enciclopedii. Făcîndu-le, totodată, o ispițitoare invitație, la noi lecturi din literatura despre lumea vechilor greci și romani. O mențiune specială pentru foarte bogata și atrăgătoare iconografie a cărții.

Carianop, Virgil. ARCAȘUL LUI ȘTEFAN. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 48 p.

Cunoscut micului cititor din cărțile lor de limba română în care câteva din pozibile saje de căldă vibrante patriotice se află la loc de cinste, Virgil Carianop, li se prezintă acum sub altă înfățișare, aceea de prozator. Dar și de astă dată, dragostea pentru trecutul patriei, admirația față de minunatele înfățișări ale prezentului nostru se fac puternic simțite în cele ușurezece povestiri cuprinse în volumul „Arcașul lui Ștefan”. Folosînd un stil direct și un limbaj simplu, fără înflociri inutile, autorul se adresează copiilor ca „de la bunica la nepoi”, transmîndu-le, fără ostentație, învățăminte ce le vor sluji în viață.

ÎNĂLȚIMILE SE CUCERESC. Antologia de proză contemporană pentru copii. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 502 p.

Beneficiind de o prezentare artistică deosebită (sub semnătura lui Victor Masek), antologia de proză pentru copii *Înălțimile se cucerește* constituie, și prin aceasta, o mărturie a seriozității și dăruirii cu care Editura Ion Creangă a înțeles să demonstreze că scrisul pentru cei mici este o întreprindere cu majore semnificații și obligații. Iar pentru ca demonstrația să ciștige în strălucire și putere de convingere, redactarea cărții, Della Dumitrescu, a apelat la nume de vîrf din literatura noastră, în cele 502 pagini ale antologiei dîndu-și întîlnire scriitorii ca Geo Bogza, Eugen Barbu, Laurențiu Fulga, Ioan Grigorescu, Vinciu Gafița, Alexandru Mitru, Mihai Negulescu, Octav Păncu-Iași, Vasile Rebreanu, Mircea Sintimbranu, Franz Storch, Sîio Andras, Nicuță Tănase, Nicolae Velea, Dragoș Nicol și mulți alții. În locul istorioarelor cu cățeluși isteți și zburdalnice pisicuțe, cu care ne mai obișnuisese încă unii povestitori pentru cei mai tineri cititori, facem de astă dată cunoștință, în schițele și nuvelele publicate, cu subtile investigații în fermecă-

torul și altă de complexul univers al copilăriei. Pentru organizatorii scriilor, sau mai degrabă a dimineților de lecturi literare pentru cei mici, cartea de față poate fi un util instrument de lucru.

Pora, Eugen A. AM CUNOSCUT COPII ÎN LUME. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 224 p.

„Nu am pretenția de a face literatură...”, declară, în al său „Cuvînt înainte”, academicianul Eugen A. Pora. Și totuși, eminentul biolog, reprezentant de frunte al școlii românești de fiziologie animală comparată, ne oferă o veritabilă lecție de literatură pentru cei mici, prin acest altă de pasionant „Jurnal de bîrd” în care multitudinea de informații privind lucrurile vizitate în călătoriile sale de studiu și notațiile de strictă specialitate se împletesc cu fapte de viață prezentate cu căldură și fin spirit de observație, avînd drept eroi copiii de pe numeroase meridiane ale lumii. Autorul își dedică amintirile „pionierilor țării românești”. Și sîntem convinși că ei vor acorda acestui dar întreaga prețuire ce o merită. Chiar dacă, spre surprinderea noastră, critica nu a găsit necesar să se oprească cu mai multă atenție asupra acestei cărți de excepție.

Tulbure, Victor. ÎN LUME NU-S MAI MULTE ROMÂNII. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 126 p.

Cultivînd cu perseverență dăruire poezia de înaltă simțire românească, Victor Tulbure își prezintă recenta sa culegere de versuri sub forma unui vibrant letopisesc liric în care momente de răsărucie din trecutul patriei își găsesc o căldură și emoționantă transfigurare artistică, pentru ca în ultimul ciclu al volumului *În lume nu-s mai multe Români* autorul să se dovedească încă o dată un înflăcărat rapsod al spectaculoaselor prefaceri ce le trăiește astăzi poporul nostru, în drumul său avîntat spre comunism. Poemelor de largă respirație baladescă cu care ne-a obișnuit acest autentic poet-cetățean li se alătură în noua sa carte și unele miniaturi (mai ales în *Treisfetle române*, dar nelipsind nici din alte cicluri) remarcabile prin forța de sugesție vizuală a metaforei (*Vin locuină de departe și-genunchez smerit / Pe dealul Plenei. Noapte. În ghe dorm străbunii...*) *În zări e-o cruce veche, ca un gornist rînit, / Tînzînd un braț spre ceruri să prindă goarna lunii — Pe dealul Plevnei*). Într-un cuvînt, un volum care nu trebuie să lipsească de pe masa de lucru a celor ce colaborează la realizarea montajelor literare și a spectacolelor de poezie patriotică.

Toiu, Constantin. GALERIA CU VIȚĂ SĂLBATICĂ. Roman. Buc., Editura Eminescu, 1976. 403 p.

Tema, des revenită în literatura ultimilor ani, e cea a intelectualității surprinse în procesul complex de formare ideologică, a revoluției spirituale, cu dramele proprii perioadei anilor '50, marcată de un anume dogmatism. Și chiar dacă în centrul acțiunii stă drama de conștiință a lui Chiril Merişor, redactor într-o editură literară, personaj sensibil, interiorizat, slab și t-toșii puternic în angajarea sa deplină și îndestruibilă la ideologia partidului nostru, cartea e mai mult romanul unei generații, al unei epoci, al unei deveniri.

Retras în „Galeria cu viță sălbatică”, unde o infirmitate gravă îl ținutește departe de lume, acutizîndu-i sensibilitatea, puterea de pătrundere în adîncul lucrurilor și mai ales al sufletelor, povestitorul, de fapt un „raisonneur”, este martorul acestui proces de devenire, la care participă indirect, prin intermediul personajelor cu care intră în contact — prieteni, rude, cunoscuți, fiecare purtînd o experiență proprie, avînd o anume cultură și un anume temperament. De aici însăși complexitatea vizuinii asupra acestei epoci de devenire, un fel de „facere a lumii”. O facere a lumii, în care moartea eroului apare ca expresie simbolică a investițiilor de credință, de dăruire, dar și de sacrificiu pe care un asemenea proces revoluționar-constructiv le cere.

Informarea în biblioteca publică

CZU 027.53 (498 Iași): 002

ACTIVITATE COMPLEXĂ, UNITARĂ — LA BIBLIOTECA „GH. ASACHI” DIN IAȘI

Corelarea activității de informare cu întreaga activitate bibliotecară reprezintă o condiție sine qua non a ridicării eficienței și calității serviciilor oferite de bibliotecă.

Pe primul plan iese în evidență accelerarea informării și documentării, ca o consecință firească a numărului mare de cititori care frecventează biblioteca (aproape 25 000 de persoane fizice anual) și a dezvoltării ariei de influență a bibliotecii (prin atragerea a noi și noi contingente de cititori, prin pătrunderea bibliotecii în medii și colectivități tot mai variate ale oamenilor muncii). Frecvența mare a cititorilor, ridicarea gradului lor de cultură ca urmare a generalizării învățământului general și liceal, ca și cuprinderea unui număr mare de muncitori, tehnicieni, ingineri, alți intelectuali în sfera perfecționării profesionale au determinat o deplasare a centrului de greutate al activității spre informarea orală. În fiecare zi, un bibliograf acordă asistență bibliografică complexă în sălile de împrumut pentru adulți și copii, dînd informații referitoare la structura cataloagelor, la modalitățile de consultare a instrumentelor de informare existente în bibliotecă, la noile apariții editoriale.

Organizarea activității de informare bibliografică ține seama și de câteva considerente, adoptate încă cu cîțiva ani în urmă, printre care, pe un plan central, se situează sistematizarea și continuitatea procesului de informare. Am preconizat astfel că activitatea de informare a bibliotecii va putea intra în conștiința cititorilor, realizîndu-se un cerc de beneficiari permanenți. În rîndul acestora am cuprins în primul rînd organele de conducere ale județului, bibliotecile din județ, celelalte instituții de educație și cultură, cititorii permanenți ai bibliotecii. Acești beneficiari, printr-o formă sau alta, primesc permanent informații privind fondurile de cărți, publicațiile periodice, noutățile editoriale etc.

Concret, informarea bibliografică se axează pe cîteva direcții principale:

A. **Bibliografia locală.** Cunoscîndu-se valențele informative și educative ale bibliografiei de acest fel, încă din anul 1964 există o preocupare constantă pentru întocmirea unor lucrări de mare întindere, cum sînt cercetările tematice și anuarele bibliografice, ca și pentru realizarea unor activități de propagandă bazate tocmai pe aceste lucrări. Au fost astfel tipărite un număr de opt volume însumînd peste 2 500 de pagini, precum și șase anuare bibliografice (dactilografiate) cu aproape 1 500 pagini. Seria de „Contribuții la bibliografia județului Iași” conține volume dedicate dezvoltării economiei, științei, învățămîntului, culturii, literaturii în județul Iași. Alături de acestea, o altă lucrare, „File de calendar”, evidențiază momentele mai importante ale istoriei județului, văzute în ordine cronologică. Anuarele bibliografice, puse la dispoziția Cabinețului județean de partid, a bibliotecilor orașenești, a altor biblioteci din județ, relevă dezvoltarea întregii vieți din județ de-a lungul ultimilor ani, aducînd astfel la zi cercetările tematice enumerate mai sus.

Organelor locale le sînt furnizate informații privind diverse obiective locale, istoria lor, dezvoltarea de-a lungul anilor, informațiile constituind puncte de plecare în stabilirea calendarului de aniversări și comemorări, pe plan local, în stabilirea tematicii unor cercetări locale. Biblioteca organizează și diferite manifestări culturale-educative referitoare la municipiul și județul Iași: excursii literare, expoziții comemorative, prezentări bibliografice pe diverse teme, manifestări cu ecou deosebit în rîndul participanților. O componentă specială a acestei activități — popularizarea creației literare și artistice contemporane, în colaborare cu Editura Junimea, cu revista „Cronica”, cu Centrul de librării, s-au organizat în anul 1975—1976 lansări de cărți noi semnate de autori ieșeni, șezători literare, întîlniri cu scriitorii.

Amplificarea acestei activități, integrarea ei în absolut toate compartimentele bibliotecii constituie un obiectiv principal al dezvoltării viitoare a muncii noastre.

B. **Difuzarea selectivă a informațiilor referitoare la fondurile de cărți existente.** Complementară activității de cercetare privind viața județului, aceasta urmărește realizarea unei informări pertinente cît mai operative în foarte multe domenii de activitate. Dezvoltarea acestei laturi a activității ține seama mai ales de „specializarea” activității bibliografice în municipiul Iași. Biblioteca centrală universitară—Iași și-a dezvoltat în principal activitatea în direcția sprijinirii efective a procesului de învățămînt universitar. Celelalte biblio-

teci ale institutelor de învățămînt superior publică în special buletine de creștere a colecțiilor proprii și repertorii colective anuale referitoare la colecțiile de ziare, reviste, cărți existente pe teritoriul Iașului.

O informare selectivă însă, adresată unui cerc larg de cititori, nu intră în atribuțiile bibliotecilor menționate, astfel încît sarcina realizării acesteia revine Bibliotecii județene „Gh. Asachi”, principala bibliotecă publică, de tip enciclopedic, a Iașului. În profilarea acestei activități, a apărut necesitatea unor instrumente capabile să difuzeze informații privind caracterul enciclopedic al fondurilor noastre de cărți. În felul acesta s-a ajuns la proiectarea unei colecții de bibliografie selectivă ce a primit titlul de „100 de cărți despre...”. Colecția are menirea să prezinte cititorului, într-o perioadă de timp nu prea mare, la intervale fixe, un evantai foarte larg de probleme oglindite în cărți de certă valoare științifică și literară. Planul a fost conceput pe o perioadă de cca 10 ani; la un interval de timp nu prea mare, cîte o temă va fi reluată, pentru aducerea la zi a literaturii recomandate. În această colecție au apărut, în perioada 1971—1976, într-o prezentare grafică asemănătoare, 20 de titluri, pe teme diverse, legate de obiectivele generale ale activității cultural-educative ale bibliotecii, cu trimiteri la o serie de evenimente politice deosebite — Congresul al XI-lea al partidului, Congresul educației politice și al culturii socialiste. S-a ținut seama în același timp de calendarul cultural local, unele titluri fiind dedicate Festivalului național de poezie „M. Eminescu”, „Decadei muzicii românești” etc. De asemenea, unele bibliografii selective se adresează direct unor cercuri omogene de cititori (cele dedicate membrilor Salonului literar al bibliotecii, Clubului „Prietenii muzicii” etc.).

Audiența la public a acestor bibliografii a fost verificată pe deplin de-a lungul anilor; unele titluri s-au epuizat în cîteva săptămîni de la lansare, altele au fost trimise direct unor beneficiari sau au fost difuzate cu ocazia unor manifestări culturale.

Modalitățile de alcătuire a lor urmăresc nu numai cunoașterea unei liste de cărți, ci, prin citate din lucrările consemnate, prin inserarea unor lucrări de grafică și poezie, se urmărește conturarea cadrului problematicii adoptate.

Dezvoltarea colecției în viitor se va centra pe abordarea unor teme referitoare la evenimentele de seamă ale istoriei patriei (cucerirea independenței de stat, răscoala țăranilor din 1907), marile creații ale civilizației românești, ale artei și literaturii române. Mai mult ca în anii trecuți, bibliografiile vor deveni complementele ale unor manifestări deosebite ce se organizează pe plan local (Săptămîna muzicii românești, Sărbătoarea

Bojdeucii lui Creangă, Sărbătoarea de la cetatea dacică de la Moșna ș.a.). O altă direcție — evidențierea capodoperelor literaturii române și universale, în scopul propagării adevăratelor valori.

C. Informarea curentă a cititorilor. Se constituie ca o preocupare constantă la nivelul tuturor compartimentelor bibliotecii. În concepția conducerii bibliotecii, această activitate are o sferă largă, antrenându-se și compartimentul prelucrării fondurilor, precum și secțiile ce au relații directe cu publicul. O formă, permanentizată de cca 10 ani, este elaborarea lunară a unui „Buletin de creștere a colecțiilor”, destinat informării operative asupra cărților achiziționate. Autoritățile largii lui audiențe, intenționăm ca pe viitor buletinul să fie întocmit pentru o serie de „abonați” permanenți, întărind astfel dialogul bibliotecii cu cititorii. Acest gen de informare este completat de prezentările bibliografice organizate săptămânal la sediul instituției, fie într-o serie de întreprinderi ieșene (Întreprinderea de antibiotice, U.F.S. Iași, Întreprinderea de tricotaje „Moldova”).

În perspectiva sarcinilor tot mai complexe ce ne revin, informarea bibliografică curentă se va amplifica prin dezvoltarea propagandei cărții tehnice și de economie. Subliniem acest aspect, deoarece Iașul va cunoaște o marcantă dezvoltare a sectorului industrial, numărul populației active urmînd să crească considerabil. Încă de pe acum s-a stabilit o colaborare cu Cabinetul de organizare a producției și muncii de pe lângă Comitetul județean al P.C.R., propunîndu-ne o serie de sarcini vizînd informarea cadrelor de conducere și a cadrelor cu pregătire medie din industria ieșeană. Desigur, în perfecționarea formelor se impune realizarea în cît mai scurt timp și a unei strînse cooperări cu cabinetele tehnice din principalele întreprinderi ieșene.

În vederea popularizării posibilităților de informare existente în biblioteca noastră, începînd cu trimestrul al III-lea al acestui an, în principalele întreprinderi ieșene se organizează expoziția itinerantă „Cartea în cincinalul revoluției tehnico-științifice”. Ea va ilustra componența fondurilor, instrumentele de informare create, lucrările de bibliografie editate de principalele biblioteci ieșene, constituind o manifestare inedită la care, în ideea lărgirii sferei de audiență, intenționăm să antrenăm și Consiliul județean al sindicatelor, Casa de cultură a municipiului Iași și Universitatea populară.

Pentru a se sublinia caracterul activ pe care vrem să-l dăm informării tehnico-economice, ca și pentru lărgirea cercului de beneficiari, începînd cu anul 1977 vom edita o colecție de bibliografii cu titlul „Dimensiuni ale revoluției tehnico-științifice”.

Dezvoltarea sistemului de cataloage ale bibliotecii a început în acest an prin refacerea schemei catalogului sistematic și alfabetic, extinzîndu-se unele grupe de materii. Pentru o serie de probleme de larg interes, s-au realizat cataloage tematice ce au căpătat deja o individualitate distinctă.

Extinderea informării prin intermediul cataloagelor cunoscînd anumite limite, căutăm să le depășim prin realizarea unui sistem de informare pe buletine individuale — în genul bibliografiilor deschise —, adoptat deocamdată pentru un număr de teme din Istoria literaturii române. La filialele bibliotecii există acum mape cu bibliografii deschise dedicate scriitorilor cuprinși în programa școlară pentru liceul teoretic.

D. Lărgirea sferei beneficiarilor, accelerarea informării bibliografice. Preocupările bibliotecii converg spre a da cititorilor un plus de informații în domeniile de interes. În același timp, cititorii permanenți ai bibliotecii sînt obișnuiți cu instrumentele de informare create, așa încît autoinformarea s-a capete eficiență și să devină o componentă intimă a procesului de creație individuală. Sub aceste aspecte, activitatea noastră îmbracă forme diverse, printre care editarea, recent, a unui „Ghid pentru cititori” (cu scurte recomandări privind folosirea instrumentelor bibliografice existente) și alcătuirea, în fiecare sală (fie de lectură, fie de împrumut la domiciliu), a unui fond corespunzător de lucrări de referință.

În privința educației beneficiarilor, întreprindem o serie de acțiuni de popularizare a cunoștințelor bibliografice — „Zilele bibliografice”, „Zilele deschise ale bibliotecii pentru elevi și studenți”, acțiuni ce oferă cititorilor prilejul de a lua contact cu fondurile de referință, cu serviciile bibliotecii, cu modalitățile de informare oferite.

Subordonarea pe mai departe a întregii activități de informare sarcinii ridicării nivelului de cunoștințe și de creație al fiecărui cititor constituie preocuparea de bază a colectivului nostru. O asemenea integrare necesită sondarea atentă a tuturor cerințelor, intenționăm ca în anul 1977 să realizăm, în colaborare cu Universitatea populară Iași, o cercetare sociologică referitoare la cerințele culturale ale cititorilor bibliotecii, ce se va extinde apoi și asupra altor cercuri de beneficiari. Concluziile cercetării, corelate cu cerințele de lectură exprimate direct în bibliotecă, vor constitui punctul de plecare al diversificării activității de informare și al integrării mai active a acesteia în viața socială și culturală a Iașului.

Liviu MOSCOVICI

șef serviciu,
Biblioteca județeană „Gh. Asachi”
— Iași

Catalogare

CZU 025. 3: 05

DESCRIEREA PUBLICAȚIILOR PERIODICE ȘI SERIALE

În ultimii ani, progresul tehnic și științific a adus la lumină cu deosebită rapiditate descoperiri și inovații care se adaugă la patrimoniul civilizației mondiale sau care modifică ori infirmă o serie de date științifice anterioare. Această dinamică amețitoare a științei influențează evoluția și diseminarea informațiilor. Un tablou destul de fidel al circulației mondiale și naționale a știrilor celor mai recente și de cea mai variată natură — de la cele științifice, tehnice, culturale, pînă la cele de ordin cotidian — îl constituie publicațiile periodice.

Ca și realitatea pe care o reflectă, acestora le sînt caracteristice nouitatea, schimbarea și perisabilitatea, caracteristici care generează de nenumărate ori probleme și îndoieli în practica de catalogare a bibliotecilor. Întrucît în prelucrarea publicațiilor se impune o practică unitară, prezentarea în cele ce urmează a citorva din cele mai importante reguli de descriere și catalogare a periodicelor va aduce, sperăm, un sprijin în munca bibliotecarilor din rețeaua bibliotecilor publice.

1. Definiție. Un periodic (serial) este o lucrare tipărită, avînd un titlu distinct sub care se întrunesc, pe o durată nelimitată dinainte, apariții edi-

loriale consecutive, cu o anumită frecvență calendaristică, conținând articole și studii ale mai multor colaboratori, pe teme variate care se inseriu în același domeniu sau pe subiecte diferite din aceeași temă, subiecte sau teme care nu se repetă întocmai, ci se continuă.

În categoria periodicelor se includ: „revistele, ziarele, publicațiile anuale sau cu periodicitate mai mare, dărilor de seamă, memoriile și rapoartele instituțiilor sau congreselor, colecțiile de monografii”^{*}.

Frecvența apariției periodicelor poate fi zilnică (cotidiană), săptăminală, bilunară, lunară, bimestrială (la 2 luni), trimestrială, semestrială, anuală etc.

Caracteristica frecvenței este aceea care deosebește seriile de periodice obișnuite. Serialele au apariții mai rare, mai mari de un an, sau chiar neregulate. De cele mai multe ori ele sînt editate de anumite instituții, ca de pildă: **Comunicări tehnico-științifice. Institutul de studii și proiectări hidroenergetice.** Publicațiile seriale nu trebuie confundate cu lucrările în continuare, care au un titlu general sub care se întrucesc volume aparînd în continuare, fiecare volum avînd un titlu deosebit de lucrarea elaborată de unul sau cîțiva autori.

Lucrările în continuare sînt considerate drept cărți și, prin urmare, nu constituie obiectul acestui articol.

2. **Izvoarele descrierii periodicelor și seriilor** sînt: pagina de titlu, coperta, caseta redacțională, conținutul publicației și sursele externe.

De pe pagina de titlu, frontispiciul este cel care furnizează adeseori cele mai importante și mai numeroase informații utile pentru descriere: titlul, subtitlul, data calendaristică, anul de apariție (de vîrstă) al periodicului și numărul periodicului sau al volumului.

Consultarea conținutului poate să aducă informații necesare descrierii atunci cînd ele nu se găsesc în locurile enumerate mai sus.

De asemenea, cînd periodicul nu conține toate datele utile în procesul descrierii, se pot întrebuița cu succes și surse din afară: cataloage de presă (cataloage comerciale de periodice), bibliografiile naționale de periodice, listele tematice de periodice etc.

3. **Limba descrierii** este aceea în care a fost redactat periodicul sau

serialul. Singurul element care se exprimă în limba utilizatorilor catalogului îl constituie observațiile.

4. **Schema descrierii periodicelor și seriilor**, așa cum o recomandă cele mai multe din codurile naționale de catalogare și mai cu seamă „Expunerea de principii stabilite la Conferința internațională de catalogare” (Paris, 1961), în secțiunile 9.12, nota de subsol 8, secțiunile 11.14 și 11.5, este cea a descrierii la titlu (cu rînd suspendat). Se procedează astfel deoarece de cele mai multe ori titlurile de periodice sînt distinctive și semnificative. Alteori însă, cînd titlul periodicului nu este semnificativ, se utilizează descrierea la autorul colectiv, adică la numele instituției care își publică lucrările în periodicul respectiv.

5. **Structura descrierii periodicelor** este asemănătoare cu cea a descrierii cărților în mai multe volume, cu unele mici diferențe specifice date de periodicitate, de apariția pe numere și de dese schimbări produse în titlul, subtitlul, formatul periodicilor.

Ca regulă generală, se poate preciza că descrierea periodicelor conține o parte generală și o parte specială sau o specificație, cum este denumită în unele lucrări de biblioteconomie mai vechi, traduse și adaptate după codurile sovietice de catalogare.

5.1. **Partea generală** cuprinde: titlul, subtitlul, datele de apariție, formatul, observațiile cu caracter general.

5.2. În partea specială, ca și la descrierea cărților în mai multe volume se vor menționa anii calendaristici cu numerele (volumele) din periodic pe care le posedă biblioteca.

6. Elementele descrierii

6.1. Partea generală

6.1.1. Titlul sau autorul colectiv.

Atunci cînd titlul este semnificativ și distinctiv, descrierea se face la titlu. De exemplu: **Știința, România liberă, România literară, Secolul 20, Revista de filozofie, Contemporanul, Îndrumătorul cultural, Revue roumaine de linguistique** etc.

De foarte multe ori titlul este denumit în termeni specifici, ca de pildă: **Buletin de..., Studii și cercetări de..., Lucrări de..., Revista de..., Anuar de..., Dări de seamă ale..., Almanah..., Proceedings of..., Mitteilungen..., Comptes rendus de...** etc., fapt care înlesnește de altfel identificarea calității de periodic a publicației respective.

Dacă titlul nu este semnificativ, cele mai multe coduri internaționale,

precum și International Standard Bibliographical Description (for Serials) — ISBD(S) recomandă descrierea la denumirea colectivității care își publică studiile în periodicul respectiv.

De exemplu:

	Institutul de cercetare și proiectare
	pentru industria electrotehnică
	București. Buletin intern de
	informare tehnică. [București],
	1965 —

Unele coduri de catalogare mai vechi menționează că, dacă biblioteca nu aplică descrierea la autorul colectiv pentru periodice, se poate adăuga alături de titlul nesemnificativ, în subtitlu, numele colectivității:

	Studii și comunicări. Institutul pedagogic de 3 ani Pitești. Pitești.
	1972 —

Recomandabil însă este primul procedeu, acela al utilizării autorului colectiv ca vedetă pentru descrierea periodicelor cu titlu nesemnificativ.

Cînd periodicul are un titlu general distinctiv și mai multe serii, secții, subsecții etc., cu titluri de asemenea distincte, atunci titlul secției se notează imediat după titlul general, separat de acesta prin punct:

Analele Universității București.

Seria științe sociale. Estetică

Uneori titlul periodicului este denumit total sau parțial prin inițiale ale instituției autoare. Codul anglo-american de catalogare, ca și ISBD(S), recomandă menținerea acestora în descriere, dar alături, în paranteze drepte, se impune a fi notat numele complet al instituției. Iată un exemplu oferit în prezentarea comentată a elementelor ISBD(S):

I.E.E.E. Transactions on aerospace.

[Institute of Electrical and Electronics Engineers].

Spre deosebire de acest procedeu, în țara noastră practica de catalogare evită indicarea inițialelor de instituției în titlul periodicului și preferă

^{*} International Standard Bibliographic Description for Serials. Paris, Bibliothèque Nationale, 1974, p.11. (Traducere de uz intern a B.C.U. — București).

forma completă, făcând o trimitere de la forma inițialelor la cea a denumirii complete:

Uniunea artiștilor plastici. București
Buletin de informații U.A.P.
București, 1967 —

Descriere principală

U.A.P. (Uniunea artiștilor plastici)
Buletin de informații
București, 1967 —
vezi:
Uniunea artiștilor plastici București.
Buletin de informații U.A.P.
București, 1967 —

Fișă de trimitere

Se mențin inițialele în descriere numai atunci când ele exprimă însuși titlul distinctiv, semnificativ al periodicului. De exemplu: **U.R.S.S. azi.**

6.12. **Subtitlul** ocupă un spațiu mai larg în descriere deoarece redă informații ce caracterizează din mai multe puncte de vedere periodicul: tematica și caracterul periodicului; destinația, categoria de cititori căreia i se adresează; periodicitatea, exprimată cel mai succint — cotidian, bilunar, trimestrial etc.; instituția editoare. Se notează în continuarea titlului, despărțindu-se de acesta prin punct.

Exemple:

România liberă
Cotidianul Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

Aripi. Revistă bianuală a pionierilor și școlărilor. Școala generală nr. 11 Pitești
Pitești, 1969

Dacă periodicitatea este indicată pe foaia de titlu înaintea instituției editoare, la fel se notează și în descriere, ca în exemplele de mai sus.

Dacă periodicitatea nu apare nicăieri în paginile periodicului, ea va fi stabilită cu exactitate și notată în paranteze drepte după instituția editoare.

Uneori se precizează în subtitlu numele unor redactori importanți, personalități de seamă din cultura națională.

Contemporanul. Revistă literară și științifică.
Redactor I. Nădejde și V.G. Morțun
Iași, Anul I, 1881—1882

6.13. **Datele de apariție.** În descrierea tradițională se redau numai localitatea și anii între care a apărut periodicul, despărțite prin virgulă și notate pe rînd nou de la a doua linie verticală. Când se va aplica însă schema ISBD(S), va trebui avut în vedere și numele editurii și al tipografiei.

Dacă periodicul și-a schimbat pe parcursul apariției sediul redacției față de cel inițial, la datele de apariție se notează prima localitate, despărțită prin virgulă de celelalte localități.

Primul an calendaristic al apariției se desparte de anul alifin, în care periodicul și-a publicat numărul final, prin linioară. Dacă publicația continuă să apară, primul an este urmat de linioară și un spațiu liber în care se înscrie ulterior anul final.

Dacă pe pagina de titlu este indicat anul de apariție (de vîrstă) al periodicului, acesta se notează înaintea anului calendaristic. De exemplu:

Timișoara, anul I, 1950—XIX, 1963.

Dacă anul de apariție (de vîrstă) nu este precizat în cuprinsul periodicului, nu va fi menționat nici în descriere: București, 1972.

6.14. **Observațiile sau notele** privitoare la ansamblul periodicului sînt de o deosebită importanță atunci când acesta are o existență mai capricioasă, mai schimbătoare, deoarece aduc informații de natură să-l ghideze pe cititor în investigațiile sale în catalogul periodicelor. În observații se notează completări privind elementele bibliografice de bază: a. modificările în titlu (dacă modificările nu sînt esențiale, se consideră că e vorba de același periodic; dacă schimbările sînt radicale, se consideră că periodicul și-a încetat apariția și e continuat de un altul); dacă periodicul are o legătură cu alte publicații anterioare pe care le continuă, le înlocuiește, sau le încorporează; b. modificări în subtitlu, în special modificările în denumirea instituției editoare. De exemplu:

Știința. Organ central al P.M.R.
Seria III.
București, 1948 —
De la nr. 6685 din 20. VIII. 1965, Organ al C.C. al P.C.R.

c. schimbări în periodicitatea publicației; d. schimbarea localității de apariție; e. modificări în formatul publicației; f. legătura cu publicații periodice apărute ulterior față de respectivul periodic și încetarea apariției lui din diferite motive, care trebuie precizate (este continuat sau înlocuit de un alt periodic, este înglobat în alt periodic etc.).

Fiecare observație se notează pe un rînd nou, începînd de la a doua linie verticală și continuînd de la prima, dacă nu începe pe un simplu rînd.

6.2. **Partea specială** a descrierii periodicelor oferă informații asupra numerelor din fiecare an și începe cu nota: „Biblioteca are:”

Pe cite un rînd aparte se notează în cifre romane fiecare an de vîrstă al publicației urmat de anul calendaristic corespunzător și de numerele intrate în bibliotecă în acel an. De exemplu: Anul X, 1970, nr. 1—12.

Situația numerelor se specifică în descrieri la sfîrșitul anului, după ce colecția s-a completat. Dacă biblioteca nu a primit toate numerele din an, în descriere se menționează numerele primite și se lasă spații libere pentru cele lipsă, în eventualitatea că vor fi achiziționate (recuperate) ulterior.

În cazul cînd apar numere speciale, omagiale sau cu dedicații ori în surplus numeric față de periodicitatea normală, acestea se atașază la numerele obișnuite din periodic; în același fel se procedează cu indexurile alfabetice, pe subiecte, sistematice sau cronologice anuale. De exemplu: Anul XXI, 1973, nr. 1—12 + index general.

7. **Suplimentele** cu titlu distinct, cu caracter periodic, publicate de anumite reviste pe o temă specifică, au descrieri principale separate, primind însă aceeași cotă topografică cu revista de bază. De exemplu:

Biblioteca. Buletin trimestrial de biblioteconomie. Supliment al revistei „Indrumătorul cultural”

Dacă suplimentele nu au periodicitate, deci dacă se constată că nu sînt publicații periodice, ci cărți, se descriu la autor sau la titlu și se includ în

cataloagele cărților. De exemplu, „Consultații de biblioteconomie“, vol. 1, supliment al *Revistei bibliotecilor*, este o culegere cu titlu comun care este tratată drept carte.

La partea specială a periodicului însă, la rubrica anului respectiv, se va menționa apariția suplimentului în formă de carte.

Este de dorit ca redactarea descrierii periodicelor să se facă pe două sau mai multe fișe: pe prima să fie scrisă partea generală, cu mai mult spațiu liber de rezervă pentru observațiile ulterioare, iar pe fișa a 2-a, a 3-a etc. să se noteze partea specială. Exemplu:

Z. 471 Orizont. (Serie nouă). Săptăminal politic-social și literar-artistic editat de Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă Timiș și Asociația Scriitorilor din Timișoara. Timișoara, anul XXIII, 1972 — Pentru anii precedenți, vezi același titlu, format de revistă P. II 1524 vezi fișa următoare

BIBLIOGRAFIE

1. Biblioteca centrală universitară București. Instrucțiunile privind întocmirea și organizarea cataloagelor de bibliotecă. Buc., 1974, p. 24—27.
2. Tehnica de bibliotecă. Adaptare după A.V. Klenov. Buc., 1958, p. 150—154.
3. Nikiforovskaja, N.A. Pravila bibliograficeskogo opisanija proizvedenij pečati. Posobie dlja bibliografov naučnyh i izdatel'skih rabotnikov. Leningrad, Izd. otdel Biblioteki Akademii Nauk SSSR, 1969, p. 197—209.
4. Anglo-American Cataloguing Rules. North American text. Chicago, ALA, 1967, p. 231—246.
5. Klenov, A.V. Bibliotečnye katalogi. Moskva, Izdatel'stvo vsesojuznoj knižnoj palaty, 1963, p. 149—156.
6. Ednye pravila opisanija proizvedenij pečati dlja katalogov nebol'sih bibliotek i bibliograficeskih ukazatelej. Moskva, Gosudarstvennoe izd. Kulturno-prosvetitelnoj literatury, 1954, p. 125—134.
7. Ednye pravila opisanija proizvedenij pečati i organizacii alfavitnogo kataloga. Moskva, Kniga, 1968, p. 208—222.
8. Ednye pravila opisanija proizvedenij pečati bibliograficeskih i informacionnyh izdanijah. Moskva, Kniga, 1970, p. 88—90.
9. Ednye pravila opisanija proizvedenij

Biblioteca are:

- Anul XXIII, 1972: 1—35 (216—253)
- Anul XXIV, 1973: 1—52 (254—305)
- Anul XXV, 1974: 1—52 (306—356)
- Anul XXVI, 1975: 1—52 (357—410)
- Anul XXVII, 1976: 1— (411—)

În încheiere, este necesar să subliniem importanța și necesitatea cunoașterii și aplicării nu numai a descrierii tradiționale a periodicelor, ci și a ISBD(S), care va fi practică în sistemul automatizat de prelucrare a datelor bibliografice și care va fi singurul mijloc de cooperare în domeniul informației bibliografice între bibliotecile din lume.

Într-un viitor număr al buletinului, vom continua tratarea descrierii și catalogării periodicelor, prin aducerea în discuție a tipurilor de fișe pentru publicațiile periodice, a problemei operării schimbărilor de titluri în catalogul periodicelor și a organizării cataloagelor pentru periodice.

Florica CÂMPEANU

- pecați dlja bibliotečnyh katalogov. Čast' 2. Opisanije periodičeskih izdanij. Leningrad, Izd. Gosudarstvennoj publicnoje biblioteki im. M.E. Saltıkova-Šcedrina, 1964. 132 p.
10. Maltese, Diego. Principi de catalogazione e regole italiane. Firenze, Leo S. Olshki, 1965, p. 116—117.
11. International Standard Bibliographic Description for Serials. Paris, Bibliothèque Nationale, 1974. 55 p. (În traducere de uz intern a B.C.U. București).
12. Catalogazione dl periodici. In: *Accademie e Biblioteche d'Italia*, 42, nr. 6, nov.-dec. 1974, p. 409—421.
13. Rally, Getta-Elena. Descrierea internațională standardizată și numerotația internațională standardizată a publicațiilor — premise ale automatizării proceselor de transmitere a informației bibliografice. (I—II). In: *Revista Bibliotecilor*, XXVI, nr. 4, apr. 1973, p. 227—230 și nr. 5, mai 1973, p. 287—289.
14. Conférence Internationale sur les principes de catalogage. Paris, 9—18 octobre 1961. In: *Bulletin des bibliothèques de France*, 6, nr. 2, dec. 1961, p. 559—579. (Extrait).
15. Stas 8231—68. Informare și documentare. Documente primare. Terminologie. Buc., Oficiul de stat pentru standarde, 1968, p. 2.

Istoria cărții și a bibliotecilor

CZU 090.1:025(498)

655.1/3

DIN PATRIMONIUL CULTURII ROMÂNEȘTI

Monumente ale artei tiparului (II)

O carte cu mesaj: *Noul Testament*, Alba-Iulia 1648, tipărită de mitropolitul Transilvaniei, Simion Ștefan.

Noul Testament (1648) a avut un dublu mesaj. Unul venea din partea autorităților maghiare care guvernau atunci Transilvania. Acestea încercau o desnaționalizare a românilor, vrând a-i câștiga de partea ideilor lor religioase calvine, prin cărți tipărite în limba română. Al doilea venea din partea românilor, populația băștinașă majoritară în Transilvania, care au transformat scopul urmărit de maghiari într-o binefăcătoare acțiune națională și patriotică de afirmare a limbii române literare, unitare pe tot teritoriul locuit de români, acela al Daciei vechi, romane. Din confruntarea celor două mesaje care reprezentau interese deosebite a ieșit *Noul Testament* (1648), un monument prețios cu consecințe multiple asupra limbii române și asupra mișcării culturale naționale din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea. Să explicăm sumar cum au stat lucrurile.

Puterea otomană își întindea stăpânirea tot mai mult în malul Dunării. În anul 1541, turcii ocupă Budapesta și astfel suzeranitatea turcească se instaurază și în Ungaria, făcând din Transilvania un principat autonom, condus de guvernatori (principi) maghiari. Doi dintre principii Transilvaniei: Gabor Bethlen și Gheorghe Rakoczy I au sprijinit dezvoltarea culturii în Transilvania, în contextul favorizării de către Ungaria a unor reforme religioase mai libere și mai independente, cum era Reforma (protestantismul), pe care apoi l-a adaptat la forma calvinismului (1564). Bethlen declara că vrea să creeze la Alba-Iulia un „colegiu“, un centru cultural care să fie un fel de „Heidelberg al Răsăritului“ (mai 1622). Instrucțiunile date de el

asigurat chiar „dreptul liber de școlări-zare al fiilor iobagilor”, orientați spre studiul disciplinelor științifice (fizica, chimia, matematica), pentru predarea cărora a adus învățați străini. La Aiud a înființat o bibliotecă — „Biblioteca Bethlen” (1625) — al cărei fond a fost îmbogățit considerabil în zilele noastre. După moartea lui Bethlen (1629), Gh. Rakoczy continuă politica de culturalizare a maselor. Între măsurile luate de principe a fost și tipărirea cărților în limba română, atât în literele străbune, latine (Catehism calvinesc, Alba—Iulia, 1647), cât și în litere chirilice (Noul Testament, 1648 și Psaltire, 1651). Rakoczy lucrează cu Șeful Bisericii ortodoxe din Transilvania, mitropolitul Iorest. Între condițiile puse lui Iorest, ca să fie ales mitropolit, era și angajamentul ca el să înființeze o școală la Alba—Iulia cu 2—3 dascăli de limba română, latină și greacă. După Iorest, scaunul mitropoliei îl ocupă Simion Ștefan, care-și ia alt angajament, tot atât de folositor pentru ridicarea culturală a românilor: înființarea tipografiei cu litere chirilice. Tipografie exista la Alba—Iulia, încă din 1645, tipograful Dobre, trimis ajutor din Țara Românească, tipărise o **Cazanie**. Granite între Transilvania și Țara Românească au existat pe probleme economice, politice și administrative, dar n-au existat niciodată în ce privește circulația bunurilor și operelor de cultură. Simion Ștefan cere Țării Românești și de la Brașov litere, instrumente de tipografie, meșteri tipografi, cere chiar și o traducere din slavă în română a **Noului Testament** pe care o începuse Silvestru, după puterile lui. La Alba—Iulia exista un grup de savanți filologi care au revizuit și au terminat traducerea lui Silvestru, care se făcuse pe baza originalului slavon. Grupul nou de traducători iau în plus în considerație și originale în limbile greacă și latină. Volumul are până azi, după peste 300 de ani, o înfățișare poligrafică măreață. Format în folio, solemn, cu 6 foi liniare (la începutul cărții) nenumerotate, urmate de 330 foi numerotate, firește, în chirilică. Toate acestea sînt grupate în casete (azi le zicem coli) de câte 6 foi fiecare. Casetele, ca și colile de astăzi, sînt numerotate pe prima și ultima pagină. Litera este mărunță, dar elegant tăiată în ponoane. Rîndurile, câte 34 pe pagină, la distanțe egale. Ilustrație puțină: litere majuscule înflorate. Pagina este încadrată în linii drepte despărțind 3 spații: unul mare, care cuprinde textul, al doilea, cel mai mic, care cuprinde numerotarea versetelor în ordinea tradițională (pînă azi, aceeași, pe scară internațională); al treilea, larg, în care sînt tipărite glosele marginale. Cerneala neagră și roșie (în titluri) este de calitate superioară: nici o întinare, totul e curat și elegant. Două xilografuri (clișee săpate în lemn) la început: una reprezintă stema „craului” Transilvaniei, Gh. Rakoczy, alta, un frontispiciu

floral, sobru, cînd începe textul. Titlurile de fiecare pagină, sus, între 4 linii drepte, sînt tipărite între două desene grațioase de fiecare parte.

Volumul a atras atenția cercetătorilor pentru mai multe motive: cel mai de seamă este cuprinsul predosloviei a doua, cea nesemnată, dar atribuită lui Simion Ștefan. Cercetări mai noi [Gabriel Tepelea: „Noul Testament” de la Bălgrad (1648), în volumul „Studii de istorie și limbă literară, București, 1970, p. 7—75] atribuie această predoslovie grupului de traducători, oameni învățați în probleme de textologie, și cred că adevărul acesta este. În această predoslovie sînt cuprinse, în ordine numerotată, următoarele idei înaintate, valabile pînă azi din punct de vedere științific:

1. Cînd traduci o carte de faimă mondială, cum este Biblia, trebuie să compari toate versiunile, ceea ce au făcut traducătorii de la Alba—Iulia. Trebuie să pleci de la textul autentic.

2. Adoptarea unei tehnoredactării internaționale (folosită în toate limbile) de a numerota versetele „pentru că foarte-i lesne a găsi îndegrabă ce scri vrea să cauți”.

3. Traducătorii au lăsat în formele originale grecești și ebraice noțiunile pentru care limba română nu avea forme corespunzătoare: *synagoga*, *publican*, *gnopena*, nume de prețiere scumpe, *veșminte* de „lemn” (*copaci*). Deci, neologisme pentru acea vreme.

4. Traducătorii vor întrebuița o limbă unitară înțeleasă pe întregul teritoriu unde locuiesc românii („cuvintele trebuie să fie ca banii, că banii aceia sînt buni cîrri în toată țările”). Cu alte cuvinte, ideea unității limbii literare, a limbii scrise.

5. Orice critică poate fi obiectivă și constructivă, numai dacă cititorii vor socoti „izvoadele” de pe care s-a tradus.

6. Într-un epilog (la sfîrșit, f. 329 v) traducătorii revin pentru a treia oară (vezi nr. 1,5) asupra metodei textologice, cea mai bună fiind aceea de a compara „izvoadele”.

O altă valoare literară și științifică a **Noului Testament** a evidențiat-o în 1970 prof. dr. Gabriel Tepelea (op. cit.), care a analizat cele 23 de predoslovii interioare (fuseseră semnalate numai cele două, de la începutul volumului), precum și numeroasele glose marginale ale traducătorilor, în care aceștia explică pe înțelesul tuturor cititorilor grecesmele, latinismele, arhaismele, slavonismele, cuvintele ebraice și maghiare, sinonimele și expresiile tipice. În aceste glose marginale găsim explicații interesante asupra fondului lexical al limbii române vechi. O bibliotecă, dacă posedă **Noul Testament, Alba—Iulia, 1648**, este o bibliotecă bogată, care poate pune la îndemîna filologilor, lingviștilor, textologilor etc. o sursă prețioasă de cercetare științifică.

ECATERINA GHICA

**„prima femeie română
care a scris
și a publicat,
în limba patriei,
o carte“**

Secolul al XIX-lea, „secol mare și luminos între toate, merit a schimba fața lucrurilor pe Pămînt” — după cum scria Ion Ghica —, a însemnat și pentru noi, românii, secolul renașterii naționale. La cîrma țării revin domnii pămînteni, se reînființează oastea țării, se extinde învățămîntul și se introduce româna ca limbă de predare, apar primele manuale didactice și periodice românești etc.

Era firesc ca și în rîndul femeilor române, trezite la o viață nouă, să se ivească unele care să se integreze în acea înălțătoare atmosferă plină de efervescență patriotică și social-culturală.

Una dintre aceste vrednice predecesoare, făcînd parte din societatea bucu-reșteană din prima jumătate a secolului trecut, ignorată de istoricii noștri literari, a fost **ECATERINA** — „Ca-tinca” — **GHICA**, născută în anul 1806, la București, sora lui Constantin Fața, autorul **Franțuzitelor**.

Soțul său, marele ban Mihailache Ghica, fratele domnitorilor Grigore și Alexandru Ghica, era un om cu o aleasă cultură și un pasionat colecționar de antichități și obiecte de artă, care au constituit germele Muzeului național de antichități, inaugurat în anul 1864.

Fiica ei, Elena, a devenit celebra scriitoare cunoscută sub pseudonimul literar Dora d'Istria, comparată cu *M-me de Staël* și apreciată în ierarhia valorilor după George Sand, contemporană cu ea.

Nepoata sa, Iulia, scriitoare insu-ficient relevantă și ea de istoricii literari, a fost soția lui Constantin Aricescu, istoric, scriitor și publicist, participant la revoluția din 1848.

Interesînd-o educarea tinerei generații contemporane și avînd în vedere

lipsa totală de scrieri educative pentru copiii din țară, Catinca — femeie foarte instruită pentru timpul ei, manifestând multă trageră de inimă și pentru artele frumoase și literatură, bună cunoștință a limbii franceze — traduce și tipărește, în anul 1839, la tipografia Colegiului național de la Sf. Sava, cartea intitulată în românește Pentru educația copiilor de Doamna Campan¹, arătând totodată că „este tradusă de o mamă pe care experiența a povăluit-o a adăuga și de la sine oarecare însemnări”.

Cu toate că nu ne-a lăsat o lucrare pe deplin originală, „băneasa Catinca Ghica este prima femeie română care a scris și publicat, în limba patriei, o carte” — ne relatează fiica sa Dora d'Istria într-o notă din volumul său „Gli Albanesi în Rumania”, imprimat la Florența, în anul 1873. Este un merit pe care istoria culturii noastre, credem, ar trebui să-l înscrie la locul cuvenit.

Prof. emerit dr. Constantin SIMIONESCU

1. Jeanne-Louise Genet M-me Campan (1752—1822), secretara reginei Franței Maria Antaneta, apoi directoarea casei Legiunii de Onoare din orașul Ecouen.

Dafinel Duinea. X 3.

Meridian bibliologic

CZU 021.65

BIBLIOBUZUL ÎN LUME

Sinteză documentară (III)

Amenajare, echipament tehnic

Aspectul exterior al unui bibliobuz trebuie să fie atrăgător, plăcut la vedere, cu un finisaj îngrijit. O bibliotecă pe roți instalată într-un autobuz hodorogit, cu o caroserie scorojită nu promite prea mult, nici în privința serviciilor oferite. Culorile trebuie să fie izbitoare, fără ostentație însă, și distincte de culoarea autobuzelor de trafic.

Inscripția, realizată într-o grafică modernă, trebuie să cuprindă, pe lângă „firmă” Bibliobuz (la sate, preferabil, Biblioteca mobilă), numele bibliotecii de care aparține, emblema acesteia sau cea a municipiului ori a județului și, neapărat, textul „Împrumut gratuit cărți, reviste, discuri...”. Pe frontispiciul mașinii trebuie să apară în litere luminoase „Bibliobuz”. Pe peretele lateral de dreapta, exterior, se pot realiza una sau două nișe închise cu o placă de plexiglas, cu zăvor manevrabil din afară, în care se amenajează mici expoziții de cărți, schimbate des. Cărțile expuse se fixează pe suporturi cu o bandă elastică îngustă.

Interiorul bibliobuzului, alături de exigențe estetice, trebuie să ofere maximum de confort pentru cititori, folosind totodată orice suprafață posibilă pentru rafturi. Asigurarea condițiilor de muncă prielnice pentru personal, ferirea lui de frig sau de căldură excesivă este de o importanță capitală, pentru a atenua suprasolicitarea la care acesta e supus în timpul serviciului.

Toate ușile trebuie să fie acționate pneumatic. Este deci necesar un al doilea rezervor, de aer comprimat, deoarece în timpul staționărilor motorul și compresorul de aer nu funcționează, astfel încât pe timp răcoros, când ușile se deschid și se închid des, rezervorul unic se golește repede.

Scările înalte, incomode pentru copii și persoane în vârstă, se completează sau se înlocuiesc cu scările mobile care se ridică și se coboară automat, odată cu manevrarea ușilor. La pragul de urcare se fixează ștergătoare. Praful, noroiul, zăpada ajung ușor la polițele de jos, iar publicul trebuie să fie obișnuit cu folosirea ștergătoarelor.

Lumina naturală intră prin uși, prin tavan (prin părțile din plexiglas), prin ferestrele din față și, la vehicule mari, și prin ferestrele din spate. Aceste ferestre, ca și tavanul transparent, trebuie prevăzute cu storiuri manevrabile, altfel, în lunile de vară, aerul în vehicul s-ar încălzi peste măsură.

Illuminatul electric trebuie să fie puternic și să funcționeze ireproșabil, orele de vîrf ale bibliobuzului fiind cele de seară. Este de preferat lumina fluorescentă, realizată prin tuburi cu neon instalate deasupra rafturilor (pe ambele părți), becuri deasupra ușilor și meselor de deservire și tuburi cu neon la expoziția exterioară. Corpurile de iluminat au întrerupătoare la tabloul de comandă. Cele de deasupra meselor de deservire au întrerupătoare pe loc. În plus, pentru cazuri de pană de curent, lămpile de la masa de lucru a bibliotecarului se racordează și la un grup de baterii uscate.

Pentru încălzire și aerisire ideale sînt instalațiile care, cu ajutorul ventilatoarelor cuplate la motor, insuflă aer cald sau proaspăt, după nevoie. Sistemele obișnuite — în care circulă apă caldă de la radiator — nu corespund, deoarece în lunile de vară aerul devine irespirabil, clapele de aerisire de pe tavan și cele de la ferestre fiind de puțin folos în timpul staționărilor, iar iarna motorul trebuie să funcționeze și în timpul staționărilor pentru a produce aer cald. Există sisteme de încălzire cu combustibil (petrol) independente de motor și sisteme electrice de încălzire care se brânșează

la niște conectoare instalate la locurile de staționare și racordate la rețeaua de iluminat public; în acest caz, și ventilația și iluminarea bibliobuzului se alimentează, în timpul staționării, de la rețea (mai ieftin decât de la motor). Bibliobuzele care nu dispun de un sistem mecanic de aerisire trebuie să instaleze ventilatoare la tavan, cu deschideri spre exterior, și ventilatoare mici deasupra meselor de deservire.

Accumulatoarele obișnuite de autobuz nu stochează curent suficient pentru consumul de iluminat și aerisire al bibliobuzului; de altfel, acestea se descarcă în timpul staționării lungi, când motorul și dinamul de încărcare nu funcționează. Este deci necesară instalarea a două acumulatoare suplimentare (de 12 V și aprox. 130 Amperi-ore fiecare), plasate în exterior (sub șasiu), ușor de manevrat și foarte bine izolate, vaporii de acid sulfuric având o acțiune distrugătoare asupra hirtiei.

Pentru utilaje și materialele de curățire ale mașinii trebuie de asemenea asigurat un loc sub șasiu.

Rafturile (cu excepția suporturilor acestora, din fier) și restul mobilierului se confecționează din lemn, lăcuit în culoare naturală sau vopsit în culori deschise. Distanța între polițe e de 24 cm, cu excepția poliței de jos, la care e de 30 cm. În spațiile de deasupra lăcașurilor roților se instalează numai 5 polițe (cu distanțe de 30 cm), în restul spațiului, rafturi de 7 polițe (la înălțimea tavanului de 2,10 m). Adâncimea polițelor nu trebuie să depășească 22 cm, lungimea lor maximă, între două suporturi, fiind de 1 m. Polițele reglabile sînt inutile în bibliobuz, deoarece cărțile se așază sistematic și nu pe formate; totuși trebuie să fie bine fixate. Polițelor li se dă o înclinare spre perete de 5°, polița de jos putînd să aibă o înclinare ceva mai mare. Placa de care se rezemă tranșa cărții trebuie să aibă o înclinare identică cu a polițelor, altfel cartea nu se sprijină decât pe colțul ei superior. La început, cărțile erau asigurate împotriva căderii de lungi corderoane elastice, foarte incomode, sau cu rezemători de cărți fixate cu șuruburi. Acum, polițele sînt prevăzute cu rezemători care alunecă de-a lungul unor glisiere fixate ori în spatele raftului, ori dedesubtul polițelor superioare. Ele sînt manevrate printr-o simplă mișcare a mîinii și țin strîns fiecare rînd de cărți (vezi modelul). La unele bibliobuze moderne, rezemătorii sînt manevrate pneumatic, împreună cu uși.

Rafturile pentru reviste și ziare se instalează în față, la stînga, aproape de ieșire. Cele mai comode sînt tipurile de rafturi în care periodicele stau

în picioare, văzîndu-li-se numai titlurile (vezi fig. nr. 3).

Schema de clasificare folosită pentru așezarea cărților pe rafturi trebuie să fie cit mai simplă, ușor de cuprins dintr-o privire. O așezare tematică cu titluri clare e preferabilă așezării sistematice după clasificarea zecimală. În orice caz trebuie create cîteva grupe tematice care trezesc interesul anumitor categorii de cititori.

Cărțile din dotare este necesar să fie legate. Zdruncinăturile la care sînt supuse cărțile pe bibliobuz, minuirea lor mai în grabă determină ieșirea din uz cu mare ușureală.

Cataloagele pe fișe se instalează în apropiere de masa de restituire (la stînga, în spate). În privința lucrărilor de informare — mici enciclopedii, dicționare etc., dar și un catalog multiplicat sau un extras din catalogul noutăților din biblioteca centrală —, e bine ca pe primul raft, alături de catalogul pe fișe, să li se rezerve, la mijloc, două polițe. În cazul că deservirea se asigură de o singură persoană, în față, atunci și catalogul pe fișe se află în față.

Diapozitivele și casetele sînt ținute de asemenea în apropierea mesei bibliotecarului, în cutii de lungime corespunzătoare, montate pe rafturi. E preferabil ca la dispoziția publicității să stea lista lor și nu ale însele, în rafturi. Discuțiile, din cauza zdruncinăturilor, e preferabil să fie așezate în față. Există suporturi speciale pentru aceste materiale (plicuri din material plastic montate pe șarmiere), discuțiile sînd deci ca fișele unui album mare așezat în mîltime.

În propagandă cărții și chiar în difuzarea muzicii, în timpul staționării (acolo unde condițiile o permit) pot fi folosite cu succes stațiile proprii de amplificare din dotarea bibliobuzului.

Locul de muncă al bibliotecarului se află în stînga, în spate; dacă șoferul este cel care înregistrează împrumuturile (restituirile), atunci scaunul lui poate fi răsucit cu 90° spre o măsută instalată la dreapta volanului. La bibliobuzele mici (1 500—2 000 de volume) restituirea și împrumutul se efectuează în față, la șofer, necesitînd doar o singură intrare, cea din față.

La autobuzele mai mari (3 000—4 000 volume), cititorii restituie cărțile la masa de deservire din spate și înregistrează noul împrumut la cea din față, la șofer. Dacă împrumutul este făcut de un al doilea bibliotecar, locul lui de muncă va putea fi amenajat pe lăcașul roții drepte din față, dar această soluție reprezintă o mare pierdere de spațiu. Se poate amenaja și o masă pentru restituire-împrumut, cu două locuri de muncă, în spate, dar în acest caz se produce o circula-

ție a cititorilor în sensuri opuse și se îngreuiază supravegherea lor. La masa din spate se asigură totdeauna două locuri de muncă, în caz de aglomerație un bibliotecar nefăcînd față la restituiri și la înscrierea cititorilor. Soluția ideală ar fi deci formarea unor bibliotecari-șoferi sau șoferi-bibliotecari-ajutor. Astfel, unul din bibliotecari se poate ocupa de îndrumarea cititorilor, în caz de aglomerație ajutînd la restituiri.

Mesele de împrumut au blaturi rabatabile, în partea de dedesubt, existînd un spațiu cu polițe pentru cărțile restituite și pentru cele rezervate (precomandate de cititori). De obicei, deasupra lăcașului unei roți (cea din stînga, spate, mai aproape de locul de muncă al bibliotecarului) se amenajează o ladă în care se păstrează o rezervă de carte (dublete). În acest scop, în cazul unei circulații intense, se pot folosi și unele polițe de jos, acoperite de clape. Mai importantă e însă reasezarea rapidă a cărților restituite în cursul drumurilor mai lungi între stații.

Pentru cititori se instalează strapontine deasupra unor cutii dreptunghiulare montate deasupra roților. În bibliobuz trebuie să mai existe cîteva taburete pe care să se așeze bibliotecarul în cursul drumului (strapontina din spate e incomodă, zdruncină) și pentru cititorii cărora le e greu să se aplece la polițele de jos. Se poate transporta și o masă pliantă pentru răsofire (în cazul bibliobuzelor mari) care se instalează, la nevoie, în fața unora din strapontine.

Instalarea unei mici chiuvete cu un rezervor de apă și un suport pentru prosop, pentru personal, e o cerință elementară de igienă. Pe bibliobuzele mari se instalează un lavoar și pentru cititorii care vin nepregătiți pentru contactul cu cărțile, mai ales pentru copii. Un dulap pentru hainele personalului, cu sertare pentru obiectele uzuale, un alt dulap pentru obiecte și materialele de curățenie din interior, ca și un dulăpior cu cele necesare pentru prim ajutor și un extingtor sînt instalații obligatorii.

Costuri comparative

Este evident că achiziționarea unui bibliobuz, chiar și a celui mai complex, costă mult mai puțin decât construirea unei biblioteci capabile să realizeze o circulație de cărți echivalentă.

Durata de funcționare a unei mașini se calculează la 10—12 ani (există în funcțiune însă și bibliobuze de vîrstă mai mare), în timp ce „perioada de amortizare” a clădirilor de bibliotecă se estimează la aproximativ 30 de ani (după aceea trebuie lărgite, mo-

derizate, reeclădite, în principiu). Bineînțeles, nici cel mai înfocat partizan al bibliobuzelor n-ar prefera cumpărarea unei mașini în locul construirii unei biblioteci stabile moderne, și o asemenea alternativă nici nu se pune. Cert este însă că pe lista investițiilor culturale ale municipiilor, orașelor, bibliotecile stau mai pretutindeni în lume pe la sfârșit (mult după școli, săli de sport, cinematografe și teatre). Până când le vine rândul, se construiesc cartiere întregi cu zeci și sute de mii de locuitori și cartea trebuie să ajungă acolo. „De aceea — scrie un bibliotecar englez — cunoscând prioritățile acordate de municipalitățile noastre în construcțiile culturale, știm că un bibliobuz nou este mai totdeauna un provizorat care durează cel puțin până la predarea lui la fier vechi“ (E.T. Bryant).

Costurile curente ale bibliobuzelor se compară însă mai ales cu cheltuielile aferente micilor biblioteci pe care le înlocuiesc, iar aici bibliobuzul are un cert câștig de cauză. Întreținerea lui, combustibilul, personalul lui costă mult mai puțin decât chiria, întreținerea și personalul (chiar cu normă redusă) a zeci de biblioteci mici. Cele mai substanțiale economii se realizează la capitolul „cărți“. Fondurile și achizițiile curente ale micilor biblioteci în ansamblu sînt incomparabil mai mari decît cele de la bibliobuz, iar randamentul acestuia e mult mai mare. Nu există „fonduri moarte“ pe un bibliobuz dacă acesta e folosit la randamentul lui maxim: circulă pe un itinerar judicios stabilit; își fixează orarul staționărilor corespunzător solicitărilor publicului; își reîm-

prospătează fondurile cu cărți valoroase, urmărind atent interesele cititorilor.

Nu se poate mări eficacitatea bibliobuzului (circulația cărții) extinzîndu-i raza de activitate pe baza reducerii timpului de staționare, pentru simplul motiv că o bibliotecă pe roți nu poate fi în același timp în două locuri, iar scurtarea staționărilor are un efect identic cu reducerea programului unor biblioteci staționare.

În loc de concluzii

După atitea detalii fastidioase și atitea argumente „pro“, cititorul se va întreba pe drept: oare sistemul acesta n-are și dezavantaje? Și dacă ne-am descurcat fără el pînă acum, merită oare să ne complicăm viața cu el, să batem drumurile după cititori? Bibliobuzul are într-adevăr unele dezavantaje, în comparație cu o bibliotecă staționară modernă, bine înzestrată. Spațiul strîmt pentru imprumut nu oferă confortul necesar pentru răsfoirea cărților, pentru lectură pe loc; fondul pe care îl transportă și îl oferă într-un moment dat e restrîns; instrumentele sale de informare sînt puține.

Și totuși! Răspîndirea lui vertiginoasă în toate țările lumii se datorește faptului că aduce cartea aproape de cititori și nu o face sub forma unor surrogate de biblioteci, ci într-un flux prin care circulă resursele marilor biblioteci. Această mașină incomodă este o punte excelentă care leagă lumea marilor colecții de cărți cu uni-

versul infinit al gusturilor și al intereselor cititorilor.

Bibliotecile mici și minuscule, care de cînd există biblioteci publice tot apar și dispar de pe harta culturală a tuturor țărilor, suferă și ele de lipsuri identice cu cele enumerate, în plus lipsindu-le și competența unor bibliotecari calificați. Ele iau ființă din intenția justificată de a apropia cartea de cititori și apar astfel cu miile, în orice punct locuit, în orice colectivitate — cătune, ateliere etc. Veșnica lor problemă e că ele nu pot oferi decît colecții și servicii reduse, în condiții modeste, de pe poziția unor biblioteci destinate unor preținse „solicitări de masă“, „interese de nivel mediu“, presupuse imuabile. Cărțile ajung aproape de cititori, dar cititorii nu se apropie de ele, pentru că o colecție mică, încrămățată nu poate satisface interese individuale de lectură, iar dacă o face, procedează inechitabil și risipitor, procurînd cărți pentru cîțiva cititori privilegiați, în detrimentul celorlalți cititori.

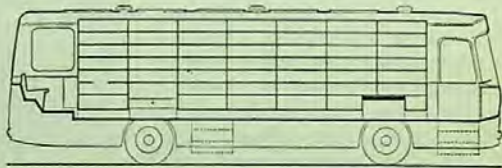
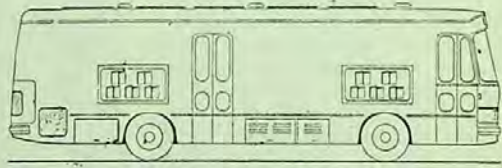
Bibliobuzul a rezolvat această contradicție: aduce carte potrivită, în cantități și într-o varietate practic nelimitate, apropiînd astfel cititorii de carte. Nu e întîmplător faptul că pe teritoriile unde circulă bibliobuze crește și frecvența în bibliotecile staționare. Bibliobuzul ne apare astfel nu ca un paliativ, care completează niște pete albe pe harta culturală, ci ca un instrument pentru democratizarea lecturii publice. Prin el, oricine, oriunde ar locui, poate avea, în mod virtual, acces la orice carte.

Ștefan GRUIA

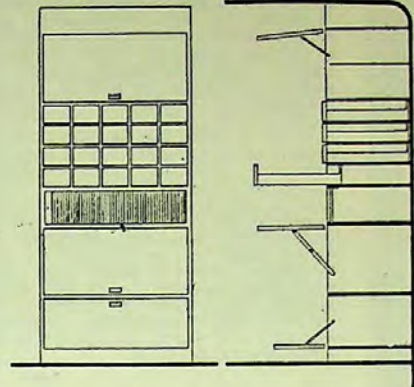
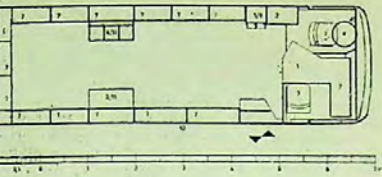
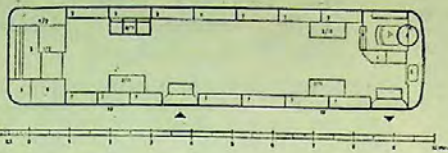
1 a.

Bibliobuz cu două uși (lungime — aprox. 10 m, capacitate — aprox. 3 mii de volume).

1 b.

Bibliobuz cu urcare și coborire prin față (lungime — aprox. 8 m, capacitate — aprox. 2 mii de volume).

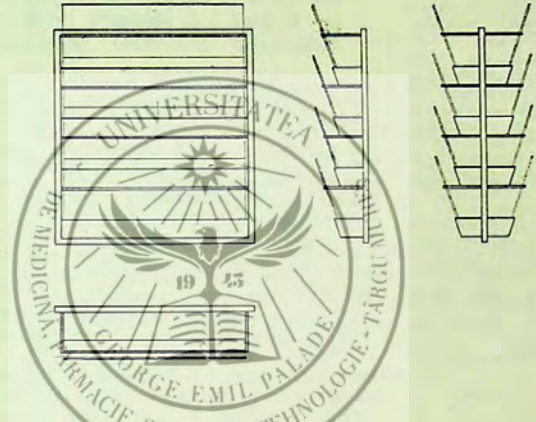

- ← Cărți rezervate (precomandate).
- ← Fișier.
- ← Masă + loc pentru păstrarea materialelor de birou.
- ← Cărți rezervate + masă rabatabilă.
- ← Cărți pentru reparat.

1. a și b
1. Masă de lucru pentru eliberarea sau restituirea cărților.
  2. Loc de depozitare a cărților restituite și neintercalate încă la raft.
  3. Loc de stat.
  4. Dulap pentru haine.
  5. Chiuvetă.
  6. Dulap cu utilitate multiplă.
  7. Polițe.
  8. Cutie pentru dublete, deasupra roților.
  9. Raft pentru ziare, reviste.
  10. Vitrină exterioară pentru cărți.
  11. Cutie (șasiu) deasupra roților.
  12. Masă (pliantă) pentru răsfoire, cu așezare variabilă, după posibilități.
  13. Catalog (situat după posibilități).
  14. Tablou de bord.

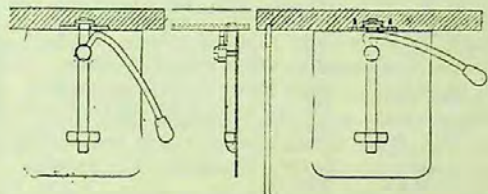
3. Dulap cu utilitate multiplă.

4. Raft pentru periodice.

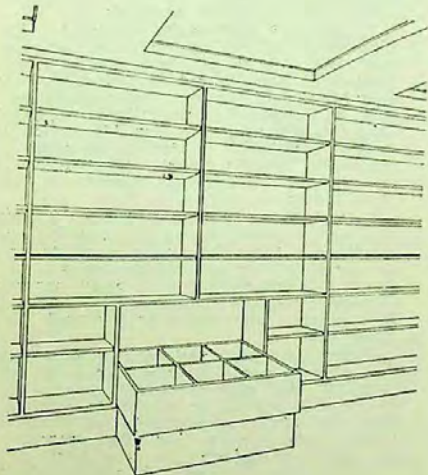

- a. cu așezare pe o latură.
- b. cu așezare pe ambele laturi.

5. Rezemător-fixator pentru cărți, cu manetă.

- a. Rezemător fixat.
- c. Rezemător deschis.

2. Rafturi cu cutii pentru dublete amenajate deasupra roților.

b. Vedere din profil.

Modelele sint reproduse din:
Typisierung von Fahrbibliotheken.
 Redactat de Horst Bushendorf. În:
 Bibliotheksdienst. Beiheft 1976. Berlin
 (Vest), Deutsche Büchereiverband und
 Arbeitsstelle für Büchereiwesen, 1972.
 90 p.
 Lucrarea inserează diverse tipuri de
 bibliobuze, amenajări, mobilier, precum
 și lista firmelor care execută, la cerere,
 modelele respective.

Lucrări de specialitate

Biblioteca județeană „Gh. Asachi” — Iași. **LUPĂTORI PENTRU LIBERTATE ȘI INDEPENDENȚĂ, SOCIALISM ȘI COMUNISM.** Bibliografie selectivă. Iași, 1976. 27 p. (100 de cărți despre...)

Cea mai recentă bibliografie de recomandare din cunoscuta serie ieșeană „100 de cărți despre...” este un instrument în serviciul direct al educației patriotice, acest vast proces care însoțește în tot momentul munca politico-educativă, întreaga activitate culturală destinată modelării comuniste a omului nou al societății noastre. Sînt inserate, în capitole cu titluri inspirate alese — de pildă, cap. I: „Adăugați bărbății cei mari, lui Decebal” — cărți din producția editoriaală a ultimilor ani închinată eroilor luptei pentru libertatea poporului român și a patriei, pentru unitate, independență și socialism, recomandându-se lecturi unor diverse categorii de cititori „impresionante pagini pătrunse de flacăra recunoștinței și admirației veșnice pentru cei mai buni fii ai neamului”.

Disponerea materialului bibliografic — cronologic, în ordinea prezenței istorice a figurilor eroice ale poporului nostru, începînd cu cei mai de seamă conducători ai geto-dacilor — este adecvată scopului lucrării, acela de a ilustra visul de veacuri al unui popor neînfîcțat în lupta sa dreaptă pentru unitate și independență. Și tot adecvat specificului lucrării este și procesul însoțirii fiecărui titlu de capitol de citate (în special, literare) semnificative.

Cele relevante pînă acum sînt aprecieri de metodă aproape obișnuite pentru cele 21 de bibliografii apărute din 1970 pînă acum în seria editată de Biblioteca „Gh. Asachi”. Ne punem însă întrebarea: cum este posibil ca performanța consecventă în calitate pentru cel mai greu aspect al întocmirii unei astfel de lucrări bibliografice să fie umbrită de scăderi în privința redactării descrierilor? Deși s-ar putea să se datoreze tipografiei și corecturii, este totuși inadmisibil ca în numai trei din cele 27 de pagini ale lucrării (p. 17, 21 și 25) notițele bibliografice să fie redactate uniform, corect; în celelalte pagini o permanentă inconsecvență — între anul apariției și caracterizarea cantitativă este cînd punct, cînd virgulă. Fără a ne pierde în observații de tehnicism mărunț, atragem atenția asupra unor astfel de scăderi, deoarece pentru cunoscătorii sînt supărătoare, iar pentru cititorii cu elementar spirit de observație, derutante. Și, mai ales, pentru că pot fi ocazii evitate cu un minim de efort din partea bibliografilor competenți cărora li se datorează seria altă de valoroasă a celor „100 de cărți despre...”

L.M.

PAGINI DE ISTORIE. Sibiu, Biblioteca „Astra”, 1976. 44 p. cu ilustr. (Colecția iconografică).

Preocuparea Bibliotecii „Astra” din Sibiu de a-și pune în valoare colecțiile speciale, asigurîndu-le, prin instrumentele de informare tipărite, o circulație corespunzătoare, s-a concretizat, între altele, și prin inițierea, în urmă cu cîtiva ani (1969), a unei „colecții

iconografice”. În suita celor șase lucrări editate pînă acum se adaugă recent *Pagini de istorie*, prezentînd 18 documente iconografice — imagini ale unor personalități sau evenimente legate de lupta pentru independență și unitate națională, multe inedite. Între acestea, citeva documente privind participanții la revoluția din 1848 în Transilvania: o fotografie a „Dorobanților din 1877/1878”, o alta imortalizînd plenul „Conferinței naționale” de la Sibiu din 23 iulie 1893, în fine, imagini ale înfăptuirii actului unirii tuturor românilor: „Intrarea armatei române prin poarta lui Horea” și „Poporul în fața tribunelor la Alba-Iulia”. Reproducerea, realizată în condiții excelente, sînt însoțite de descrieri bibliografice complete, adevărate modele pentru acest tip de documente: subiectul fotografiei, datarea (după caz), formatul, fotografia, colecția, însemnări pe verso. Selecția fotografiilor și prezentarea lor se datorează Elenei Dunăreanu, lucrarea fiind realizată în cadrul compartimentului de informare bibliografică.

Anea ROȘCA

TEXTE LITERARE DESPRE MEHEDINȚI. Itinerar mehedințean. Antologie și cuvînt înainte, Vasile D. Părvănescu. Drobeta-Turnu Severin, 1976. 217 p. (Comitetul județean de cultură și educație socialistă Mehedinți. Biblioteca județeană).

Rod al unei minuțioase investigații bibliografice, antologia își propune să ofere, prin intermediul textelor cuprinse, un adevărat itinerar prin Mehedinți. Pentru cei mai mulți din autorii antologiei — călătoria se vîdește a fi „o necesitate spirituală, un mod de confruntare” cu realitatea. Peisaj, oameni, așezări. Un univers material și spiritual surprins la diferite vîrste ale dezvoltării lui. De altfel, autorul antologiei dispunînd cronologic textele, în funcție de realitățile ce le conțin, a știut să realizeze o „istorie prin călătorii”, de la vremile cînd se dăra poezii lui Trajan peste Dunăre și pînă la înființarea Hidrocentralei de la Poștile de Fier.

Documentul de viață, reportajul se întîlnesc în paginile acestei cărți cu documentul artistic, literar. Semnăturile sînt și ele diverse: croniciari de ieri (Miron Costin și Constantin Cantacuzino) și de azi (Ilie Purcaru, Vasile Nicorovici, Tr. Coșovei, Miko Ervin), oameni de știință și de cultură (Nicolae Iorga, Ion Simionescu, Ion Ionescu de la Brad) și scriitori (Șerban Cioculescu, D.R. Popescu, C. Toiu), autori mult citiți (Al. Vlahuță) sau aproape uitați (prof. C.D. Ionescu, drumeții români (numele deja amintite adăugîndu-li-se încă altele) și oaspeți străini, descoperind o lume nevăzută (Paul de Alep, Anatol de Demidoff, Auguste Raffet, Eremiten von Gauting, Adalbert Müller).

Prin natura ei, antologia de texte despre Mehedinți este menită nu numai să lărgescă aria de informații a cititorului și să-i exalte gîndul călătoriei, ci și, prin numeroasele informații istorice, sociale, etnografice, să-i cultive sentimentele patriotice.

Optînd pentru formula „antologie” (riguros alcătuită, după toate normele speciei), mai ales datorită accesului mai dificil la originalele unorii risipite în pagini de ziare și reviste, altelei neceritate de mult, autorul a realizat în același timp și o lucrare bibliografică propriu-zisă, chiar dacă ascunsă în subsolurile paginilor. Aparatul auxiliar — indice alfabetic de toponimie și indice alfabetic de nume — facilitează consultarea lucrării și îi mărește virtuțile informative.

I.T.

Davinson, Donald. BIBLIOGRAFIC CONTROL. (Controlul bibliografic). London, Clive Bingley, 1975. 125 p.

Lucrarea specialistului englez Donald Davinson, decanul Facultății de biblioteconomie din Leeds, își propune spre tratare diferite aspecte ale controlului bibliografic.

Publicată simultan — în 1975 — la două edituri din Anglia și respectiv Statele Unite, cercetarea este axată nu numai pe exemple de stringență actualitate, dar oferă în același timp și o privire de ansamblu asupra evoluției fenomenelor în sine. Făcînd intenționa un eventual caracter polemic al afirmațiilor, autorul nu eludează nici un aspect spinos pe care — dimpotrivă — îl propune în mare măsură cu încredere soluționării.

Referințele au în principal în vedere situația din Anglia și Statele Unite, într-o măsură mai restrînsă Franța, Canada și alte țări.

Lucrarea este structurată în 14 capitole și cuprinde un index. După o prezentare introductivă în care accentul se pune (după metoda clasică) pe lămurirea termenilor, următoarele patru capitole privesc direct controlul bibliografic al principalului material tipărit, cartea. Sub titlul generic „Abordarea controlului bibliografic universal”, fiecare în parte tratează un aspect diferit: bibliografiile generale și cataloagele bibliotecilor naționale; bibliografiile de carte; bibliografiile pe subiecte; tipuri speciale de bibliografii. Capitolele 6—12 urmăresc alte compartimente de înregistrare a culturii umane („records of human culture”); publicații guvernamentale și ale organizațiilor internaționale; periodice și mijloace auxiliare în folosirea lor; teze și cercetări; literatura rapoartelor; lucrările conferințelor; media netipărite; material manuscris. Ultimele două capitole au un pronunțat caracter de îndrumare metodică. De pildă, „Elaborarea bibliografiei și titlul bibliografic” (cap. 13) se adresează în special bibliografului începător, dar nu și nefamiliarizat. Recomandările vizează tehnica intelectuală și înscuțarea unei atitudini de auto-disciplină.

Încă de la început profesorul Davinson propune o precizare a termenului de control bibliografic și, încercînd o posibilă selecție a diferitelor definiții, se oprește la trei:

1. Controlul bibliografic este dezvoltarea și menținerea unui sistem de înregistrare adecvată a tuturor formelor de materiale publicate și nepublicate, tipărite, audiovizuale sau de alte categorii, care se includ în totalul cunoașterii umane și informației (*Manualul studentului*. Londra);

2. Controlul bibliografic înseamnă stăpînire înregistrărilor scrise sau publicate care este dată prin și pentru scopurile bibliografiei. El este sinonim cu accesul efectiv prin bibliografii. Astfel, o referință în legătură cu controlul bibliografic în medicină înseamnă acces efectiv prin bibliografiile la sursele informației medicale. (*Serviciile bibliografice, situația actuală și posibilități de îmbunătățire*. Washington, Library of Congress, 1950);

3. Organizarea bibliografică poate fi definită ca un model de măsură eficiente care rezultă din întocmirea sistematică de liste ale înregistrărilor comunicării umane. Asemenea liste sînt numite bibliografii, iar arta elaborării lor, bibliografie. (J.H. Shera și M.E. Egan, *Organizarea bibliografică*. Chicago, 1951).

În lumina acestor trei definiții, pe marginea cărora autorul înserează propriile sale precizări, sînt abordate aspectele enunțate de titlurile capitolului respective, confruntările de opinii ce se vehiculează astfel în lumea contemporană fiind amplu susținute de referințe la materiale de specialitate.

Cartea prof. Davinson se recomandă ca un model de cercetare deschisă, riguroasă nefiind condusă dincolo de limitele probabilității necesare, devenind astfel purtătoare a unui mesaj ce se impune atenției celui preocupat de destinul informației și al mersului ei.

Simona CÎRJALIU

Coq, Dominique. CATALOGUE DES INCUNABLES DE LA BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE BORDEAUX. [Catalogul incunabilelor de la Biblioteca municipală din Bordeaux]. Bordeaux, Société des Bibliophiles de Guyenne, 1974. 128 p. cu ilustr. (Collection de la REVUE FRANÇAISE D'HISTOIRE DU LIVRE, 1)

ȘTEFAN GRUIĂ
(1912 - 1976)

După cum se precizează în prefața semnată de Louis Desgraves, inspector general al bibliotecilor din Franța, lucrarea face parte dintr-o serie de cataloage de incunabile din bibliotecile franceze, menite să grăbească acțiunea de editare a *Catalogului colectiv internațional al incunabilelor*.

Utilizând o excelentă metodologie bibliografică, deloc tributară metodelor de tipul Hain-Copinger, catalogul de față înregistrează 333 de incunabile. Pentru vedeta de autor, catalogul utilizează cele 8 volume din *Gesamtkatalog der Wiegendrucke* (reprezentând înregistrarea incunabilelor mondiale până la litera D) și repertoriul lui Frederik Richmond GOFF, *Incunabula in American libraries, A third Census* (New York, The Bibliographical Society of America, 1964). Credem că nu ar fi lipsit de interes ca o asemenea direcție să fie avută în vedere și în catalogarea incunabilelor din România. Merită, de asemenea, să fie semnalată integrarea autorilor secundari (traductori, editori, comentatori) în structura fiecărei notițe bibliografice, așa cum titlurile sînt redată după forma acceptată în repertoriile menționate mai sus, cu precizarea, în paranteze drepte, a formei originare, pentru cărțile editate în alte limbi decît latina. O noutate este și transcrierea localităților de imprimare în forma lor actuală, nu latină, ceea ce facilitează procesul de identificare și localizare geografică.

Caracterizarea bibliografică generală este completată cu o foarte utilă caracterizare *bibliografică specială*, care cuprinde: date despre legăturile cărților (numai la acelea care au fie legătură originală, fie din veacul al XVI-lea); informații privind completitudinea cărții și ilustrația polieromă; mențiunile de proveniență, fără transcrierea integrală a însemnărilor sau mărcilor de proprietate, ci numai semnalaarea lor. Pentru cataloagele noastre, însemnările au o importanță deosebită, deoarece atestă receptarea incunabilelor de către civilizația românească, de aceea opinăm pentru transcrierea integrală și comentarea tuturor însemnărilor de lectură sau a mărcilor de proprietate.

Un element cu totul nou este și aparatul critic al acestei lucrări, mai ales *indexul tipografic*, complementat cu un *index anexă*, care trimite la localitățile, tipografiile și librării menționate în primul indice.

Utilă este de asemenea și *lista proveniențelor*, care aruncă o lumină clară asupra circulației incunabilelor în timp și spațiu.

Mai menționăm, ca deosebit de valoroasă, *Tabela metodică a incunabilelor*, inserată în studiul introductiv semnat de Dominique Coq, deoarece reprezintă o analiză tematică a incunabilelor catalogate, din care rezultă date interesante privind structura producției de carte în perioada incunabulară.

Putem conchide că lucrarea prezentată se înscrie în rîndul celor mai noi și mai riguroși științifice modele ale genului.

C.D.-D.

Amintirea vie a lui Ștefan Gruiă, decedat la 13 septembrie 1976, înainte de a împlini 64 de ani (născut la 4 decembrie 1912), va stăruî multă vreme în memoria actualii generații de bibliotecari. Apoi numele lui va rămîne legat de istoria reorganizării postbelice și a dezvoltării ulterioare, a rețelei bibliotecilor din țara noastră.

Funcțiile de răspundere pe care le-a deținut — director al Direcției bibliotecilor timp de două decenii, redactor șef al Revistei bibliotecilor, secretar al Asociației bibliotecarilor din România — rămîn acum elemente exterioare în evocarea personalității sale, dominată de animatorul entuziast, de omul cu o remarcabilă putere de muncă, de profesionistul competent, de pasiunea care l-a animat pînă la sfîrșitul vieții pentru realizarea sarcinii pe care, în 1949, i-a încredințat-o Partidul, al cărui fiu credincios a fost încă din timpul ilegalității.

Ștefan Gruiă a participat direct și în măsură hotărîtoare la elaborarea primei legi vizînd în exclusivitate organizarea și funcționarea bibliotecilor din țara noastră, la punerea bazelor teoretice și practice ale bibliografiei naționale curente, la formarea primelor detașamente de bibliotecari și la organizarea învățămîntului de specialitate din anii socialismului, la înființarea și organizarea Bibliotecii Centrale de Stat, la organizarea Asociației bibliotecarilor, dăruindu-și energia cu o generozitate pilduitoare. A studiat cu sete poate ca nimeni altul dintre noi, direct la izvoare, literatura biblioteconomică românească și internațională, s-a aplecat cu acuitate și discernămint asupra experienței practice a acțiunii bibliotecare din anii noștri.

Numeroase ordine și medali au consfințit de-a lungul anilor meritele sale.

Încărcat de o experiență unică prin cantitatea și calitatea ei, pe care, cu o prospețime surprinzătoare, știa s-o proiecteze în viitor, el ne lipsește astăzi, în devenirea înnoitoare a bibliotecilor românești, de un sfătuitor valoros.

Avea pe masa de lucru un bogat material documentar, numeroase consemnări în timp, note, analize, studii publicate în diverse reviste, pe care le regîndea pentru a le ordona într-o carte. Dar entuziasmul și cunoscuta lui forță de lucru au fost frînte pentru prima și ultima dată: o boală nemiloasă l-a doborît repede.

CZU 002(498)

Preliminarii la perfecționarea sistemului național de informare. În: *Biblioteca. Bull. trim. de biblioteconomie, supplément al revistei „Indrumătorul cultural”, 29, nr. 3(9), sep 1976, p. 2.*

Succintă trecere în revistă a exigențelor în timpul obiectivelor sistemului național de informare, articolul aduce în atenție necesitatea aplicării în procesul de perfecționare a sistemului de informare din țara noastră a principiilor recomandate de UNESCO în urma Conferinței interguvernamentale de la Paris (1974).

CZU 025.2:027.8

Gh. DEBRUYKER și D. SANDU: *Criterii și norme orientative de completare a colecțiilor în bibliotecile școlare.* Idem, p. 11—14.

Autorii prezintă criteriile și normele recomandate a se urma în procesul de completare a colecțiilor bibliotecilor școlare, însoțind aceasta de o seamă de explicații utile în aplicarea în practică a normelor.

CZU 027.53(498 Iasi):002

Liviu MOSCOVICI: *Activitate complexă, unitară la Biblioteca „Gh. Asachi” din Iași.* (Informarea în bibliotecă publică). Idem, p. 20—21.

Prezintă varietatea formelor, a mijloacelor și instrumentelor de informare aflate la dispoziția publicului Bibliotecii județene Iași, articolul pune în lumină concepția colectivului țesean asupra muncii de informare, văzută ca proces unitar, desfășurat continuu în toate compartimentele serviriilor cititorilor.

CZU 090.1:025(498); 655.1/3

Prof. univ. dr. doc. Dan SIMONESCU: *Monumente ale artei tiparului.* (Din patrimoniul culturii românești, II). Idem, p. 24—25.

Continuând ciclul destinat valorificării, în educația socializată a maselor, a monumentelor culturii scrise a poporului român, autorul prezintă o altă capodoperă a artei noastre tipografice din secolul al XVII-lea, *Noul Testament de la Alba-Iulia* (1648).

CZU 021.65

[Stefan GRUIA]: *Bibliobuzul în lume.* Sinteză documentară (III). Idem, p. 26—29.

Sinteză, amplu documentată, asupra organizării serviciului de bibliotecă publică prin bibliobuz în lume abordează, în această ultimă parte, problemele amenajării interioare și ale echipamentului din dotarea bibliobuzului.

[STEFAN GRUIA]. (Necrolog). Idem, p. 31.

УДК 002(498)

Предварительные заметки по поводу усовершенствования национальной системы справок и информации. «Библиотека», триместриальный бюллетень по библиотечному делу, приложение к журналу «Библиотека» № 3(9), сент. 1976 г. стр. 2.

Представлял собой краткий обзор требований, предъявляемых к национальной системе справочной и информационной работы, статья обращает внимание на необходимость применения в процессе совершенствования справочной и информационной работы в нашей стране принципов, рекомендованных ЮНЕСКО.

УДК 025.2:027.8

Г. ДЕБРУЙКЕР и Д. САНДУ: *Критерии и нормы укомплектования коллекций школьных библиотек.* Там же, стр. 11—14.

Авторы излагают критерии и нормы, которыми рекомендуют пользоваться при укомплектовании школьных библиотек, и дают целый ряд полезных разъяснений, как применять эти нормы на практике.

УДК 027.53(498 Iasi):002

ЛИВИУ МОСКОВИЧ *Постоянная и единая деятельность яесской библиотеки им. Г. Асаки.* (Справочная и информационная работа в публичной библиотеке). Там же, стр. 20—21.

Обозревая разнообразие форм, средств и методов справочной и информационной работы, поставленной на службу читательской публики Яесской уездной библиотеки, статья освещает общее представление яесских библиотечных работников об информационно-справочной работе.

УДК 090.1:025(498); 655.1/3

Проф. докт. доц. ДАН СИМОНЕСКУ: *Памятники печатного дела* (Из сокровищницы румынской культуры). Там же, стр. 24—25.

Продолжая цикл статей, посвященных использованию в социалистическом воспитании масс памятников письменной культуры румынского народа, автор представляет читателям еще один шедевр нашего печатного дела XVII века, *Новый завет из Алба-Юлия*.

УДК 021.65

[ШТЕФАН ГРУИА]: *Библиотечка-автобус в мире.* Обзор документов (II). Там же, стр. 26—29.

Обобщая обширный материал по поводу организации в разных странах мира обслуживания читателей публичных библиотек с помощью передвижных библиотечек-автобусов, этот обзор затрагивает в своей последней части вопросы внутреннего оборудования и оснащения библиотечки-автобуса.

[ШТЕФАН ГРУИА]. (Некролог). Там же, стр. 31.

CDU 002(498)

Préliminaires au perfectionnement du système national d'information. In: *Bibliotheca. Bull. trim. de bibliothéconomie, supplément de la revue „Indrumătorul cultural”, 29, nr. 3(9), sep 1976, p. 2.*

L'article — un aperçu sur les exigences d'un système national d'information — relève la nécessité d'appliquer les principes recommandés par l'Unesco, à la suite de la Conférence intergouvernementale de Paris (1974), dans le processus du perfectionnement de ce système dans notre pays.

CDU 025.2:027.8

Gh. DEBRUYKER et D. SANDU: *Critères et normes dans l'accroissement des collections des bibliothèques scolaires.* Idem, pp. 11—14.

Les auteurs présentent les critères et les normes recommandés dans le processus d'accroissement des bibliothèques scolaires, en les accompagnant des explications concernant leur application.

CDU 027.53(498 Iasi):002

ЛИВИУ МОСКОВИЧ: *Une activité complexe, unitaire, à la Bibliothèque „Gh. Asachi” de Jassy.* (L'information dans la bibliothèque publique). Idem, pp. 20—21.

Tout en présentant la variété des formes, des moyens et des instruments d'information que les lecteurs de la Bibliothèque du district Jassy ont à leur disposition, l'article relève la conception de celle-ci en ce qui concerne l'activité informationnelle, vue comme un processus unitaire, continu, qui se déroule dans toutes les sections publiques de la bibliothèque.

CDU 090.1:025(498); 655.1/3

Prof. univ. dr. doc. Dan SIMONESCU: *Monuments de l'art d'imprimer.* (Le patrimoine culturel roumain, 2). Idem, pp. 24—25.

À la suite du cycle d'articles se proposant d'utiliser, dans l'éducation socialiste des gens, les monuments de la culture écrite roumaine, l'auteur présente un autre chef-d'œuvre de l'art roumain d'imprimer du XVII-ème siècle: *Nouveau Testament* (Le Nouveau Testament), publié à Alba-Iulia (1648).

CDU 021.65

[Stefan GRUIA]: *Le bibliobus dans le monde.* Synthèse documentaire (3). Idem, pp. 26—29.

La dernière partie de l'ample et documentée synthèse concernant les services de lecture publique assurés sur le plan international par le bibliobus s'occupe des problèmes de l'équipement technique et de l'aménagement du bibliobus.

[STEFAN GRUIA]. (Nécrologie). Idem, p. 31.

UDC 002(498)

Preliminaries to the Improving of the National Information System. In: *Bibliotheca. Quart. bull. for librarianship, supplement of the journal „Indrumătorul cultural”, 29, no 3(9), sep 1976, p. 2.*

Short review of the exigencies in the field of NATIS objectives, the paper spotlights the need to apply — in the process of the improving of our national information system — the principles recommended by UNESCO during the 1974 Intergovernmental Conference held in Paris.

UDC 025.2:027.8

Gh. DEBRUYKER and D. SANDU: *Standards and Criteria for the Book Provision Process in School Libraries.* Idem, pp. 11—14.

The authors present the standards and criteria recommended to be followed in the book provision process in school libraries, at the same time giving useful explanations for the practical application of standards.

UDC 027.53(498 Iasi):002

Liviu MOSCOVICI: *A Complex and Unitar Process — at „Gh. Asachi” County Library in Iassy.* (Information work in public libraries). Idem, pp. 20—21.

Presenting the variety of information forms, ways and instruments laid at the users' disposal, the paper highlights the conception of the staff of Iassy County Library concerning the information work, considered as an unitar process, continuously unfolded in all departments of public relations.

UDC 090.1:025(498); 655.1/3

Professor Dan SIMONESCU: *Monuments of the Printing Art.* (From the Romanian Cultural Patrimony, II). Idem, pp. 24—25.

Continuing the course of papers devoted to the revaluation, in the socialist education process, of the monuments of the Romanian culture existing in the book stocks of libraries, the author presents an other masterpiece of our printing art from the 17th century, *The New Testament from Alba-Iulia* (1648).

UDC 021.65

[Stefan GRUIA]: *The Book-Mobile in the World* (III). Idem, pp. 26—29.

The last part of the documentary synthesis concerning the organizing of the public library service by book-mobile in the world tackles the topics of the inner arrangement and equipment from the endowing of a book-mobile.

[STEFAN GRUIA]. (Obituary). Idem, p. 31.